СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVI П'ЯТНИЦЯ, 5 ЛЮТОГО 1999 ЧИСЛО 6 VOL. CVI FRIDAY, FEBRUARY 5, 1999 No. 6

Російський парлямент відклав ратифікацію договору з Україною

Державна Дума Російської Федерації відклала ратифікацію великого договору між Україною та Росією, розгляд якого був запланований на 27 січня. За таке рішення проголосували 115 депутатів верхньої палати російського парляменту. До великого договору російські депутати повернуться через два тижні.

Проти ухвалення договору під час обговорення виступив мер Москви Юрій Лужков. Він заявив, що 26 січня повністю відключено від енерґозабезпечення Чорноморську фльоту Росії. "Це під сьогоднішній розгляд. Наче насміхаються," – сказав у виступі Юрій Лужков. Міністер закордонних справ Росії Ігор Іванов, який підтримав договір, зазначив, що Черноморська фльота – це російські бази на території іншої держави.

***

В Україні з розчаруванням сприйняли рішення Ради Федерації Росії не ратифікувати великий договір між двома державами, говориться у заяві Міністерства закордонних справ України. У Севастополі змушені відключати електроенергію населенню, а не ЧФ Росії, яка заборгувала містові мільйони гривень.

***

Народний депутат України, голова фракції "Громада" Павло Лазаренко, який повернувся зі Страсбурга, так прокоментував перенесення ратифікації Державною Ду-

(Закінчення на стор. 6)

В. Пустовойтенко у Вашінґтоні намагається дістати гроші від МВФ

Вашінгтон. – Прем'єр-міністер України Валерій Пустовойтенко на чолі групи державних керівників – зокрема з економічного сектора – здійснив дводенний десант на Вашінґтон 2-3 лютого. Головна ціль поїздки – дістати гроші для України з Програми розширення фінансування Міжнародного Валютного Фонду (МВФ)

На зустрічі в Амбасаді України з представниками української громади увечері 2 лютого, – В. Пустовойтенко сказав, що Україні потрібна ця програма як ніколи, тому що в наступні місяці нам треба сплатити деякі попередні кредити, і щоб не захитати фінансової стабільности, Україні треба дістати нові фонди на вигідніших умовах.

Протягом неповних двох днів делеґація урядовців України мала наради з керівниками Світового банку, МВФ, з Державним секретарем США Медилин Олбрайт та з високопоставленими дорадниками Президента Клінтона і віце-президента Гора.

У своєму виступі прем'єр-міністер дав зрозуміти, що в Америці немає досить зрозуміння того, що Україна таки робить поступ у реформуванні своєї економіки. Він згадав, що торік до бюджету надійшло більше грошей, ніж рік тому, що заборгованість у платнях і пенсіях частинно погашена, що уряд встановив вільні економічні зони, в яких інвестори можуть вкладати капітал, та що завдяки заходам уряду, Національного банку і Президента, російська фінансова криза не завдала українській економіці такого сильного удару як могла б завдати.

Він також виявив певну дратівливість щодо питання про досі не полагоджені претензії деяких американських інвесторів в Україні, які стали ложкою дьогтю у бочці меду американсько-українських стосунків. Прем'єр-міністер нагадав, що в Україні успішно діє понад 900 американських фірм, з них тільки 9 мають ще не налагодили своїх претензій, і вони є постійною темою українсько-американських переговорів на найвищому рівні. Але він признав, що судова система все ще є слабким місцем України і це також утруднює боротьбу з корупцією, хоч і тут, – запевняв він, – помітний поступ: недавно здійснено ряд арештів корумпованих осіб в місцевих органах влади.

Прем'єр-міністер неоднократно підкреслював те, що урядова програма „Україна-2010" має вивести країну з кризи до того року, та що

(Закінчення на стор. 3)

ЗА МАТЕРІЯЛАМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

На Балканах триває кровопролиття

Коли ж Захід і його і політики зрозуміють істину, що балканські народи не належать до групи смиренних? Їхнє віковічне бунтівництво, з додатком слов'янського сентименталізму, не раз у минулому приводило їх до руїни, але також було й тим чинником, який допомагав ставати на ноги та відстоювати свої права. Беручи це до уваги, Захід мусів би дуже обережно та вкрай підготовано підходити до справи полагодження існуючого конфлікту з югославським президентом Слободаном Мілошевічем. В іншому випадку той же сам С. Мілошевіч вийде переможцем і закріпить за собою

(Закінчення на стор. 3)

КОНҐРЕСОВА АКЦІЯ „СЕРТИФІКАЦІЯ"

Америка може відмовити Україні в допомозі

Вживаймо негайних заходів!

Четвер, 18 лютого 1999 року, може стати важливою датою в американсько-українських стосунках: того дня секретар США Державного департаменту Медилин Олбрайт має офіційно повідомити Конгрес, чи Україна робить поступ у сфері економічних реформ та у поліпшенні клімату для інвесторів. Бо якщо ні — то американська допомога для України на біжучий рік буде знижена наполовину.

Торік, затверджуючи бюджет на 1999 рік, американський Конгрес асиґнував 195 мільйонів дол. для України, але під умовою, що до 18 лютого Державний секретар доставить т. зв. „сертифікацію", потверджуючи, що Україна робить позитивні кроки у розв'язанні економічних проблем.

Загальна сума допомоги порівняно незначна — маленькі европейські країни дають Україні більше, ніж США. Але сертифікація США має

(Продовження на стор. 6)

Пам'ять Василя Симоненка увічнено в Черкасах

Музей Василя Симоненка.

Лише кілька років прожив Василь Симоненко в Черкасах, але назавжди увійшов в історію цього придніпровського міста. З Київського університету молодий журналіст прийшов до редакції обласної газети „Черкаська правда", яка містилася в будівлі колишнього банку, на розі вулиць Урицького і Комсомольської (перша з них була свого часу і Дахнівською, і Миколаївською, а тепер має назву Хрещатик, а другій повернули стару назву Смілянської). Навпроти цієї кам'яниці, в старому будинку, розмістилася редакція нової газети „Молодь Черкащини", де

(Закінчення на стор. 18)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Президент України виступив у Давосі

У швайцарському місті Давосі триває всесвітній економічний форум, у якому бере участь українська делегація на чолі з Президентом України Леонідом Кучмою. 29 січня Леонід Кучма виступив із доповіддю "Вплив фінансової кризи в Росії на сусідні держави", у якій зазначив, що настрої, які останнім часом почали панувати у деяких країнах СНД, ставлять під сумнів курс ринкових реформ, його головні принципи. Леонід Кучма пов'язує зміну настроїв у цих країнах із фінансовою кризою в Росії. Він заявив: "Втрати цих країн, зокрема й України, мають не лише економічний вимір, але й політичні наслідки. У нашій державі є розуміння того, що вихід із ситуації, яка склалася, варто шукати, розраховуючи, насамперед, на власні сили і можливості". Леонід Кучма заявив, що Україна не вдаватиметься до емісій для вирішення проблем, що виникли.

Проголосували 6 проти всіх

Близько 70 відсотків громадян України хочуть взяти участь у виборах Президента восени нинішнього року. Такі дані були отримані у результаті січневого загальноукраїнського опитування (1200 респондентів) громадської думки, що їх щомісяця проводить фірма Соціс-Гелап. Серед тих, хто має намір прийти до виборчих дільниць, уподобання стосовно національного лідера в січні розподілилися так: Наталія Вітренко - 15 відсотків, Леонід Кучма - 13, Олександер Мороз - 10, Петро Симоненко - 10, Вячеслав Чорновіл - 5, Євген Марчук - 3, Сергій Головатий - 2, Павло Лазаренко - 2, Олександер Ткаченко - 2, важко відповісти - 29 відсотків. Проголосували 6 проти всіх - 9 відсотків.

Партія "За красиву Україну!" дасть 50 мільйонів

50 млн. долярів США дасть партія "За красиву Україну!" на проведення виборчої кампанії того політика, який підтримає ідею введення загального 10-відсоткового податку. Про це заявив лідер партії, народний депутат України Генадій Балашов.

Таким політиком Балашов хотів би бачити нинішнього Президента, який вже зараз має повноваження для втілення ідеї 10-ти відсоткового податку. Партія готує пікетування парляменту, яке проходитиме "в ультимативній та агресивній формі". Балашов вважає, що депутати порушили свої зобов'язання перед виборцями, прийнявши бюджет, який збільшує податкове навантаження.

Верховна Рада не дасть згоди?

Перший заступник Голови ВР України Адам Мартинюк зустрівся з Надзвичайним і повноважним послом Сполучених Штатів Америки в Україні Стівеном Пайфером. Мартинюк повідомив, що, скоріш за все, в лютому Верховна Рада на закритому засіданні розгляне питання стосунків України і НАТО. Мартинюк зокрема заявив: "Всі угоди, підписані Україною з НАТО, є на сьогодні неконституційними, оскільки вони не затверджені ВР України". Це стосується участи України в програмі НАТО "Партнерство заради миру" і Указу Президента "Про подальше співробітництво з НАТО". Адам Мартинюк не виключив, що ВР України не дасть згоди на ратифікацію жодного документу, підписаного Україною і НАТО.

За совєтськими звичаями

"Затверджений постановою Кабінету Міністрів України "Порядок застосування непрямих методів визначення обсягу операцій, що підлягають податку на додану вартість", є порушенням як законів України, так і міжнародних норм", заявив голова Міжнародної спілки українських підприємців Василь Волга.

За його словами, "непрямі методи", якими мають користуватися податкові інспектори, запроваджують "систему доносів за совєтськими звичаями", оскільки джерелом інформації про невідповідність рівня життя керівників, засновників підприємств, установ, організацій, фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльности та членів їхніх родин є інформація, отримана від третіх осіб.

Такі заходи можуть збільшити соціяльну напругу в суспільстві і призвести до знищення приватного бизнесу.

У Харкові знайдено спосіб лікування СНІДу

Харківський вчений, доктор технічних наук, професор Технічного університету сільського господарства Лев Кучин дослідив аспекти використання електромагнітних випромінювань для лікування важких стадій онкозахворювань і СНІДу. Через відсутність коштів на публікацію результатів своїх досліджень в галузі біоелектромагнітології він звернувся до харківської газети "Грані", яка надрукувала докладну інформацію про це в одному з останніх чисел.

Історична подія для Києва

27 січня Президент України Леонід Кучма на зустрічі з керівниками Київської міської та районних у місті державних адміністрацій підписав закон "Про столицю України - місто-герой Київ". Леонід Кучма назвав ухвалений українським парляментом закон про столицю історичною подією для Києва.

Президент підкреслив, що має зауваження до окремих положень закону, але, приймаючи рішення про його підписання, виходить із необхідности якнайшвидшого створення правових засад для діяльности місцевих органів влади, розвитку самоврядування у столиці української держави.

РЕ: Україні дали останній шанс

Парляментська Асамблея Ради Европи розглядала в Страсбургу питання, чи виконує Україна зобов'язання, які вона взяла на себе при вступі до Ради Европи. Комітет контролі рекомендував зупинити членство України, поперше, через те, що досі в Україні не скасовано смертну кару.

Европейські експерти виявили, що їм були надані неправдиві дані про те, чи виконують в Україні вироки смертної кари.

Проєкти резолюції та рекомендації для України, підготовлені комітетом нагляду за виконанням зобов'язань країн членів Ради Европи, вимагають поліпшити стан місцевого самоврядування і судочинства, діяльність правоохоронних органів, дотримання прав національних меншин, свободи преси, і скасувати смертну кару. Проєкт резолюції ставить остаточну межу для її виконання - червень цього року. У будь-якому іншому випадку українську парляментську делеґацію буде позбавлено повноважень, а виконавчому органу Ради Европи буде рекомендовано призупинити членство України.

Шахтарі голодують під землею

Вже тиждень голодує під землею без оголошення страйку 31 гірник луганської шахти "Індустрія". У такий спосіб гірники сподіваються отримати заборговану їм майже за рік платню. Проте щодня шахтарі розпочинають роботу за графіком. Представники шахтарів зустрілися зі своїм керівництвом та заступником міського голови Валерієм Бокуном, вимагаючи розірвати орендні відносини, оскільки розраховують на державну підтримку.

Рада президії профспілки вугледобувників зобов'язала низові організації "приступити до підготовки всеукраїнської акції протесту". Підприємства не відвантажуватимуть готове вугілля та повністю зупинять вуглевидобуток з 10 лютого. Передбачено "підготовку піших походів шахтарів до обласних центрів і Києва для відстоювання законних вимог". Борги з платні шахтарям за минулий рік зросли на 0,5 млрд. гривень і на сьогодні становлять 2 млрд. 372,8 млн. гривень.

Книга про з'єднання українських земель

Історичне дослідження "Соборність" доктора наук Володимира Сергійчука про події української революції 1917-20 р.р. представлено громадськості в Будинку вчителя. Присутні історики високо оцінили дослідження, яке має стати настільною книгою найперших посадових осіб, політиків та військовиків, "аби впливати на їхній стиль мислення".

Книга вийшла друком до 80-річчя злуки УНР та ЗУНР завдяки підтримці добродійного фонду "Соборність" та Конґресу Українських Націоналістів. На презентації виступили Слава Стецько, Степан Хмара, Іван Драч, Сергій Плачинда. На думку голови КУНу С. Стецько, Україна "ще далеко не соборна", і "якщо сьогодні ще не час висувати територіяльні претензії до інших держав", то, принаймні, слід постійно контактувати, допомагати культурно та економічно українцям на етнічних українських землях, аби вони пам'ятали, "що вони діти України".

За інформаціями УНІАН та УНІАР.

ТІЛЬКИ ФАКТ

В місті Стаханові на Донбасі доставлено до лікарні одну з 9 жінок, які голодують на знак протесту проти затримок платні. Акцію підтримують жіноча і ветеранська ради міста.

◆

Поточного тижня кожен сотий мешканець Севастополя був хворий на грип.

◆

26 січня через епідемію грипу припинили роботу до особливого розпорядження усі навчальні заклади Донецького. За останні п'ять днів тут захворіли понад 50 тисяч осіб.

◆

В місті Шостка Сумської области під час пожежі вибухнув завод "Імпульс". Тривають роботи з очищення території заводу від піротехнічних виробів, які були розкидані вибухом. Жертв та потерпілих немає.

◆

Грамотою почесного громадянина міста Львова і пам'ятною медалею нагороджено швайцарського священика Роберта Гоца, який протягом останніх років забезпечив надходження до Галичини гуманітарної допомоги на 14 мільйонів швайцарських франків.

◆

В Криму в наслідок повернення 250 тис. репатріянтів утворилося понад 100 необлаштованих селищ.

◆

Президент Парляментської Асамблеї Ради Европи оголосив імена 19-ти віце-президентів. Поміж них названо народного депутата України Бориса Олійника, якого обирають віце-президентом ПАРЕ вже втретє.

◆

10-ти мешканцям Харківської области вручено нагороди "Праведник народів світу" за рятування євреїв від фашистського геноциду. Зараз цим званням нагороджені 6 тисяч осіб в усьому світі, 37 з них - харків'яни.

◆

З 1 лютого на Брестському автовокзалі Білорусі квитки на українські автобуси, що прямують до Польщі, продають тільки за американські доляри і німецькі марки. Це рішення викликало обурення в місті.

◆

Новий завод скляної тари відкрито в Рівному — найбільший і найсучасніший в Україні.

◆

Уряд продовжив до 31-го березня ц.р. термін дії ліцензії на вивезення без мита цукру до Російської Федерації в межах наданої квоти 600 тисяч тонн.

◆

31 січня в ряді областей України випало від 40 до 60 см снігу. На очищення шляхів виведено понад 2200 одиниць техніки і 5,5 тисячі чоловік.

◆

За минулий тиждень українські митники відвернули кілька спроб незаконного вивезення до Росії 60 тонн цукру. В одній із вантажівок 400 мішків з цукром були заховані під вантажем … квасолі.

В. Пустовойтенко...

(Закінчення зі стор. 1)

ціль його уряду – робити все „щоб наші люди краще жили". На біжучий рік це значить добрий урожай, бо після збору урожаю, в жовтні, надходять вибори президента, а для Валерія Пустовойтенка це значить переобрання Леоніда Кучми.

Прем'єр-міністер розповів, що в Україні вже створено загальне політичне об'єднання „Злагода" в яке, крім нього, увійшли колишній президент Леонід Кравчук, колишній спікер Іван Плющ, колишній посол у США, а тепер дорадник Президента Юрій Щербак, та голова Національного банку Віктор Ющенко. „Ці люди уболівають за Україну і будуть захищати її державність", – заявив пан Пустовойтенко. В. Ющенко і Ю. Щербак, до речі, брали участь у вашінгтонських переговорах, як і міністер фінансів Ігор Митюков та деякі інші члени уряду та дорадники Президента.

На запитання про недавні прогнози у західніх засобах масової інформації, про те, що Україна не витримає економічного тиску і піде під вплив Росії, прем'єр-міністер нагадав, що торік у травні появлялись подібні прогнози, мовляв, до жовтня Україна провалиться, але „ми вижили і виживемо, нехай пишуть", – сказав він.

Прем'єр-міністер не хотів багато говорити про можливість скорочення американської державної допомоги Україні, зате він наголошував на потребі американських інвестицій і згадав, що в Україні вже встановлено декілька вільних економічних зон для інвесторів, та похвалився тим, що цього року уряд закупив тисячу тракторів українського виробництва для сільсько-господарського сектора. Ці трактори збудовані у Харкові і Дніпропетровському, знайшли ринок також у Казахстані, сказав він.

Р. Хом'як

На Балканах...

(Закінчення зі стор. 1)

марку хитрого політика та вмілого державного мужа. Недарма ж його вже починають називати балканським Саддамом Гуссейном, який натягає струну до небезпечної тугости, а тоді тріюмфально відступає тільки для того, щоб наступний удар підготовити сильнішим.

Довгий час Захід трактував неспокій в Косово як внутрішні проблеми Сербії і не надавав належної уваги міжусобицям між сербами та їхніми співгромадянами – етнічними албанцями в провінції Косово. Коли ж сербські танки та важко озброєні загони поліції й інших військових частин рушили до Косово втихомирювати непокірних повстанців, винищуючи цілі села і вбиваючи цивільне населення, Захід лише тоді заворушився. Після дипломатичних зусиль і наполегливости урядові Президента Клінтона вдалось минулого жовтня домовитися з обома сторонами про припинення збройних дій. Одначе обидві сторони угоди не притримуються, серби продовжують вбивати етнічних албанців, повстанці продовжують перепачковувати зброю, і обидві сторони готуються до весняного наступу.

І тут виникає запитання: яких заходів потрібно цим разом, щоб зупинити можливість виникнення нового кровопролиття в Косово? Остання подібна ситуація на Балканах – замирення у Боснії, потребувала, крім бомбардування літаками Північно-атлантійського оборонного союзу (НАТО) і тритижневих дипломатичних клопотань, ще й 20,000 американського війська для введення в життя точок Дейтонського мирного договору. Чи й тепер прийдеться Америці знову взяти на себе ролю миротворця, щоб зупинити різню в Косово, а з тим і загрозу небезпечного спалаху жорстоких сусідських порахунків, які могли б поширитись по цілій Европі? Це питання розглядалось Америкою та її союзниками в НАТО і не знаходило потрібного вирішення. Потрібно було поштовху у формі сербської масакри етнічних албанців у Рачаку 15 січня, щоб прийти до якогось рішення.

У надзвичайній однозгідності США та їхні европейські союзники – Англія, Франція, Італія, Німеччина та Росія – дали С.Мілошевічеві ультиматум – впродовж трьох тижнів підписати угоду про автономію з етнічними албанцями Косово. Плян передбачає трирічну автономію для Косово без будь-яких збройних порахунків зі сторони С. Мілошевіча. У 2002 році обидві сторони після трирічної прохолоди мали б здійснити кінцевий договір. Якщо цього не станеться, НАТО офіційно попередило, що тоді доведеться вдатися до бомбардування Сербії ракетами з літаків і кораблів союзників. Попереджено також і повстанців Визвольної армії Косово, що коли вони не погодяться на замирення, то їм це дорого обійдеться — блькадою морських портів Албанії буде припинено їм будь-яке постачання зброї. Для здійснення цього пляну запрошено обидві воюючі сторони на конференцію до Рамболле, віддаленого 30 миль на південь від Парижу, котра мала б початися у суботу, 6 лютого. Якщо плян буде успішним, Косово стане у великій мірі самоуправною провінцією всередині Сербії, а НАТО для запевнення його утвердження матиме підтримку військових частин країн НАТО, включно з американськими.

Однак цей плян не конче до вподоби обом воюючим сторонам — етнічні албанці не мають на думці погоджуватись ні на що інше, крім повної незалежности, а С. Мілошевіч заявляє, що не вестиме переговорів з „терористами" Визвольної армії Косово і ніколи не дозволить чужим військам увійти на сербську територію. Якщо союзникам не вдасться перевести в життя згаданого пляну, то вони мусять бути рішучими та негайно здійснити свої погрози. В іншому випадку С. Мілошевіч представить себе жертвою і вийде переможцем.

Можна сподіватися, що С. Мілошевіч, будучи людиною несподіваних потягнень, вже готує вихід з небажаної для нього ситуації. У понеділок, 1 лютого, Югославія звернулася до Ради Безпеки ООН, щоб скликати засідання і попробувати зупинити НАТО від погроз бомбардування тільки через те, що їм не до вподоби полагодження Сербією кризи у їхній провінції Косово.

Х. В.- Ференцевич

АМЕРИКА І СВІТ

Розгляд оскарження Б. Клінтона продовжується

ВАШІНҐТОН. — Президент Билл Клінтон виконує свої щоденні обов'язки стосовно правління країною, включно з представленням державного бюджету на 2000 рік. У той самий час в Сенаті продовжують розглядати оскарження проти нього, котре звелось до поновного опитування трьох свідків — колишньої практикантки у Білому Домі Моніки Левінської, особистого приятела Президента Вернона Джордана і дорадника Сиднея Блюментала. Опитування цих трьох свідків відбулись за закритими дверима в присутності двох інших сенаторів з обидвох партій для кожного та адвокатів Білого Дому. Хід опитування записано на відеострічку, котру опісля розглядатимуть всі сенатори, а тоді вирішуватимуть, як бути далі з розглядом оскаржень.

Вирішено справу перепису населення

ВАШІНҐТОН. — Верховний суд США вирішив, що офіційний перепис населення 2000 року, котрого висліди буде ужито для розподілу місць у Палаті Репрезентантів, мусить бути переведений традиційним поголовним способом. Суд заборонив статистичну вибіркову методу перепису населення в 2000 році, що його плянував уживати уряд Президента Билла Клінтона, щоб запобігти втраті мільйонів американців, переважно демократичного політичного спрямування, членів расово-етнічних меншинних угрупувань, які живуть у великих містах, як це трапилось під час останнього перепису населення.

Перше перещеплення руки

ЛЮЇСВІЛЛ, Кен. — Тут у неділю, 24 січня, хірурги у 15-годинній операції здійснили перше у США перещеплення людської руки, взявши її від неназваного донора, котрий загинув кілька годин перед операцією. Операцію здійснено у Жидівській лікарні Люївілл на 37-річному Меттю Дейвидові Скоттові, котрий втратив руку в нещасливому випадку зі штучними вогнями у грудні 1985 року. Це перещеплення є третім з черги виконаним будь-де, і другим за останніх п'ять місяців. Клінтові Галламові 48-річному австралійцеві, перещеплено руку минулого вересня у французькому місті Ліон і, згідно з його лікарями, пацієнт вже може тією рукою брати склянку і пити з неї. Лікарі кажуть, що покищо тіло М.Д. Скотта не відкинуло новоперещепленої руки і все виглядає багатообіцяюче.

А. Ґор попереджає

ДАВОС, Швайцарія. — Тут на річних нарадах найбагатших індустріялістів світу та вершинних державних чинників, які намагаються оздоровити світову економіку після 18- місячного занепаду ринків і валютної нестійкости на трьох континентах, з промовою виступив віцепрезидент США Ал Ґор. У своїй півгодинній промові віцепрезидент попереджав і закликав присутніх, що світ доконче мусить „перешкодити фінансовій кризі 1998 року, щоб вона не стала торговельною кризою 1999 року". Крім того, він підкреслив, що США домагатимуться „цілковитого усунення" великих і політично чутливих субсидій, котрими европейські країни допомогають своїм фармерам-хліборобам.

Запросини Г. Солани

БРЮССЕЛЬ, Бельгія. — Гавіє Солана, генеральний секретар Північно- атлантійського оборонного союзу (НАТО) минулого тижня вислав листи до міністрів закордонних справ Мадярщини, Польщі та Чеської Республіки, котрими запрошує їхні країни стати членами НАТО. У Варшаві польський прем'єр-міністер Єжи Бузек заявив, що це „знаменний день для поляків", і відразу додав, що членство Польщі в НАТО „не є загрозою нікому". Офіційне привітання цих трьох країн до НАТО заплянoвано здійснити на святкуваннях 50-річчя НАТО в квітні у Вашінґтоні.

Азербайджан шукає військової охорони

ІСТАМБУЛ, Туреччина. — У той час, коли закордонні потуги конкурують між собою за впливи у країнах, які оточують Каспійське море, Азербайджан, який має всі можливости стати найбагатшою країною в реґіоні, зробив несподіваний і непередбачений крок — запропонував США відкрити на його території свою військову базу. Ця пропозиція може дати Америці першу можливість її військової присутности на території колишнього СССР. Навіть якщо ця пропозиція Азербайджану не здійсниться, то все ж таки вона вказує, що Азербайджан, де американські нафтові фірми вклали більйони долярів, бажає стати військовим партнером США. Одначе таке партнерство може втягнути Америку в союз із недемократичними урядами. Азербайджанський автократичний президент Гейдар Алієв минулої суботи, 30 січня, після 13 днів у турецькій військовій лікарні, де лікував гострий бронхіт, повернувся домів. Його заступав Вафа Гулузаде, котрий у своїх інтерв'ю зазначував, що Азербайджан шукає військової охорони, а до цього його спонукують докази, що Росія посилає найновішу зброю Вірменії - сусідові Азербайджану.

Новий президент Венесуелі

КАРАКАС, Венесуеля. — У вівторок, 2 лютого, інавґуровано на пост президента країни Гуґа Шавеза, котрого на це найвище становище в країні обрано його тому сім тижнів. У своїх передвиборчих виступах Г. Шавез обіцяв позбутися корупції, перевести референдум, який промостить шлях до запроєктування нової конституції, та зламати традицію двопартійности. У продовж останніх сімох тижнів новообраний президент відбув цілий ряд поїздок до Европи, Латинської Америки і США, звідкіля подавав неоднозгідні сиґнали, в який спосіб буде правити країною. Для аналітиків Г. Шавез та його вміння поправити занепадаючу економіку країни, здійснити угоду зі США та Кубою і поліпшити течію експорту нафти залишається під зна-

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svo103@aol.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор – Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто
Верстка – Павло Стокотельний;
Реклама і оголошення – Марія Шепарович. Адміністратор – Володимир Гончарик.

"Третій хвилі" — 50 літ

Наприкінці Другої світової війни тисячі українців, тікаючи від загрози комуністичних репресій, опинилися в Західній Европі, в таборах для переміщених осіб. Тяжке існування далеко від рідного дому ставало дедалі важчим, адже йшлося не тільки про повсякденний хліб. Підростали діти, яким треба було забезпечити старт у життя, та й люди більш зрілого віку шукали застосування своїм здібностям і професійним знанням. З надією сприйняли численні "переміщені особи" пропозицію США про поселення в цій країні. Америка надала біженцям пароплави, якими люди дісталися Нового Світу. Ось поодинокі приклади людей із тисяч тих, що змушені були шукати іншої долі за межами батьківщини,

...Родина Косоноцьких, що походить з Хуста, висадилася на знаному острові Елліс Айленд. Степан став робітником на фабриці пластику, потім скінчив коледж, і працював як інженер-механік. Дмитро Яджин, з села Гуменця біля Нового Самбора, потрапив на корабель дитиною. В Америці працював водієм у великій компанії зв'язку. Лев Коленський за перевіз через море фарбував корабель впродовж 4-ох днів плавання. В Америці працював на фармі, аж здобув професійну освіту і став інженером високої кваліфікації...

Таких прикладів можна навести сотні, але усі вони зведуться до одного: українці віддячили Америці за гостинність невтомною працею на найважчих ділянках, стали її повноцінними громадянами і вийшли на провідні ролі у багатьох галузях американського життя. Лікарі і медичні сестри, інженери і військовики, вчителі і артисти, а передовсім вмілі, дбайливі робітники — будівельники, шахтарі, фармери, лісоруби — усі вони починали з найпростішого і найважчого, не цураючись ніякої праці. Українці в Америці, як і в Канаді, в лиху годину не відсиджувалися позад інших й, за прикладом українських американських ветеранів Другої світової війни, йшли на поклик уряду туди, де треба було боронити ідеали демократичного світу — до Кореї, В'єтнаму, інших "гарячих точок".

Впродовж півстоліття, що припадає на 1998—99 роки, українці на американському континенті, засвоюючи закони т. зв. прибраних батьківщин, їх мову, її звичаї, берегли, як зіницю ока, власну мову і культуру, передаючи цей скарб дітям. Неоціненну ролю в цьому мали українські церкви, незалежно від їх конфесій. Українська спільнота в розсіянні ніколи на поривала зв'язків з Великою Україною, хоча в роки комуністичного панування такі зв'язки були вкрай складними й здебільшого вимагали конспірації, щоб вберегти від репресій патріотів та родичів на рідній землі.

Після проголошення незалежности України такі зв'язки набрали форм матеріяльної допомоги, і в цьому американські українці виявилися дуже щедрими і запобігливими, охоплюючи допомогою різні сфери українського життя. В цілому доброзичливо приймаємо ми й українців "четвертої хвилі", гнаних у світ нестатками післякомуністичного повсякдення.

Невблаганний час забрав із "третьої хвилі" багатьох людей, але їхні добрі діла продовжують жити не тільки в родинах, а в усій українській спільноті.

Нинішній рік, рік історичного "виходу", дає нагоду пригадати минуле. І ми запрошуємо наших читачів до таких спогадів. Не баріться з листами, бо, маємо надію, кожному є що розповісти, пригадати цікаву подію. „Свобода" намагатиметься друкувати якомога більше цікавих спогадів, і в такий спосіб ми спільно відтворимо на сторінках газети історію повоєнної еміграції.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про зірку, що передчасно гасне

Останнього тижня пакосна „пані Флю", чи пак простуда, притримала мене вдома, та ще у ліжку, і коли втомлені очі не могли вже читати, увечорі залишалася тільки одна телевізія. Я мала можливість точнісінько приглядатися до змагань на льоду т. зв. професіоналів, які через добру винагороду, чи з інших причин, замінили шляхетне спортове аматорство на професійний спорт, в якому, однак, змагаються за перші місця. Поміж змагунами з цілого світу, розуміється, найцікавішим для мене було повернення до групи найкращих „нашої" Оксани Баюл, з якою зв'язано стільки гарних і поганих моментів.

Пригадалася, немов це було вчора, зустріч із нею у дверях готелю „Пляза" в Ню Йорку 5 березня 1994 року — Оксана з дитячим ще личком, але у пишному норковому хутрі; пригадалося щире захоплення нею учасників бенкету в честь тодішнього президента Леоніда Кравчука, що були більше зацікавлені автографом Оксани, ніж Президента України; десь із скриньки пам'яток виглянула і моя пам'ятка — підпис Оксани і її товариша Віктора Петренка на куску паперу... На жаль, підпис Оксани був не українською мовою.

Від здобуття, однак, золотої медалі у фігурному ковзанні на Олімпіяді в 1994 році проминуло п'ять років та сплило багато води у ріках світу. Не будемо згадувати поганої історії, що трапилася з нашою молоденькою змагункою на початку 1997 року, щоб знову не зустрітися із закидом, що „атакуємо" українську змагунку. Але неприємне у спорті приходить на адресу саме собою, бо якраз тепер, в ці дні, розганяється дуже неприємна історія підкупства в Міжнародному Олімпійському Комітеті — отже, завжди та всюди трапляються скандали, навіть в такій шляхетній професії, як спортові змагання.

Нам треба б подивляти молоденьку Оксану, що після усіх перипетій вона постановила повернутися до свого улюбленого зайняття і як бачимо, докладає усіх зусиль, щоб справді „повернутися". Але... від золотої медалі проминуло п'ять років, а це у спорті довгий проміжок часу, і Оксані, незважаючи на зусилля, залишилося втішатися хіба самим фактом повороту на лід і... останнім місцем серед жінок-професіоналісток. Ми з увагою спостерігали її обличчя — таке інакше від того, що залишилося у наших спогадах, слухали її вияснення майже бездоганною англійською мовою про те, як вона силою волі „взяла себе в руки", щоб повернутися на лід, на довгі години важких фізичних вправ. Можна справді подивляти її, але при цьому й жаліти, що всі ці зусилля, можливо, уже запізнілі і що наша „льодова зірка" поволі гасне.

Завзяті спортовці та прихильники Оксани ще будуть запевняти нас: „Побачите, вона ще повернеться до форми" і, може, треба нам в це повірити. А все ж із давніх знімок вишукуємо цю, коли п'ять років тому Оксана на бенкеті, повна усміхів і молодечої безжурности, приймає чека на 10,000 долярів від покійного Зенона Бабюка, а поруч стоїть перший Президент вільної України. І повертається мимоволі питання, яке ставили ми собі в тому році радостей і захоплення успіхами українців на льоду, але і в цілому нашої батьківщини: чи аби не too —much, too — soon (надто багато, але зарано)?

О-КА

Концерт для Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля

У неділю, 14 лютого, в годині 3-ій по полудні відбудеться концерт хорового ансамблю „Євшан" під диригентурою Олеся Кузьми, в Церкві „Church of Christ" в центрі міста Нювінґтон, Коннектикат, на перехресті доріг Main і Cedar (Routes 175 &176). У програмі — твори Леонтовича, Бортнянського, Кошиця та інших українських композиторів. Квитки можна набути від членів хору, або телефонуючи на число (203)407-0261, або при вході до церкви в день концерту: по 10, 12 і по 15 долярів. Вступ для дітей молодших 12 років — безплатно. Дохід буде призначений на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. За дальшими інформаціями звертатися до Каті Заставської: (860)563-5983, або Петра Ґлуха: (860) 521-4181.

Напишімо спільно історію "третьої хвилі"

Шановні читачі!

Наша газета почала спільну розмову про події півстолітньої давнини, коли до Америки стали прибувати українці з числа так званих "переміщених осіб", викинутих виром війни з рідних міст і сіл до Европи. Приїжджих було так багато, що їх назвали "третьою хвилею" української еміґрації.

Пригадуючи минуле, ми можемо спільно створити своєрідний літопис "великого виходу" української "хвилі" до Америки.

Запрошуємо вас до цієї розмови! Просимо надсилати спомини про особисті переживання у ті нелегкі роки, переїзд через океан, перші кроки у новій країні. Багатьох людей з числа тих біженців уже немає серед нас, але про них можуть написати їхні діти й онуки. Вони можуть також записати спомини старших членів своєї сім'ї, якщо вони вже неспроможні самі написати. Будемо вдячні за світлини, копії документів, які, на ваше побажання, повернемо.

Просимо вас — не шліть загальних оглядів історії, пишіть про особисто пережите, побачене, почуте.

Отже, спільними силами на сторінках „Свободи" увічнімо частину історії нашого народу — масову хвилю українців, що прибула до американського берега в 1948–49 роках.

Соборне вітання Нового року

Здається, ніхто так гарно не вказав нам на справжню соборність у практиці, як новоіменований генеральний консул України в Ню Йорку Юрій Богаєвський, який разом із дружиною вирішили вітати Новий Рік за українським календарем в гурті представників української громади.

У вівторок, 12 січня, в консуляті зібралися на запрошення генерального консула представники політичних і громадських українських організацій Ню Йорку. У своєму теплому привітанні з Новим Роком Ю. Богаєвський висловив побажання, щоб українці усюди, де їх кинула доля, згуртовувалися та старалися співпрацювати для добра України, яка, він переконаний, буде розвиватися та існувати з Божою поміччю. Він запевнив, що цей дім, який постав з допомогою української громади в Ню Йорку, буде завжди відчинений для кожного українця, а він сам, і його співпрацівники будуть старатись допомагати своїм співвітчизникам у всіх питаннях. Вкінці генеральний консул представив свою дружину та сина, жаліючи, що не є присутня також дочка, яка залишилася з маленьким внучком в Україні. Він також представив своїх заступників та усіх співробітників, які разом з ним перебрали тепер свої нові пости.

Від представників громади генерального консула та його дружину вітали новообраний президент СКУ і президент УККА Аскольд Лозинський, який із питоменним йому гумором запевнив, що українці Ню Йорку пригорнуть новопризначеного генерального консула України, його рідних та нових співробітників з таким серцем, як колись його попередника В. Крижанівського. Він теж з приводу Нового Року закликав численно зібраних присутніх заспівати „Многая літа" Українській державі та її представникам.

З черги слово забрав представник УАКРади Володимир Процик, який, вітаючи генерального консула та його дружину, висловив надію, що традиція гарних стосунків, що установилась з часів перебування на тому пості В. Крижанівського, буде продовжуватись на державному, громадському і товарисько-людському рівні, і побажав Ю. Богаєвському швидко ознайомитись із умовинами праці на новому терені.

Із побажаннями щасливого Нового Року присутні за чаркою вина ще довго продовжували розмови у теплому товариському настрої.

О. Кузьмович

А. Лозинський вітає нового генерального консула Ю. Богаєвського (перший зліва). Фото автора.

Активно обстоюймо нашу правду!

Лист-звернення до Президента СКУ

Достойний пане Президенте СКУ!

Вельмишановний пане Аскольде Лозинський!

З радістю прочитав я Ваш лист-звернення до Президента України у справі Печерської Лаври. Хай Вас, достойний пане, благословить Бог і надалі допомагає стояти в обороні нашої правди в Україні, тим самим і за нашу розпорошену діяспору. Вважаю, що найвища пора нам, українцям в діяспорі, сказати нашу думку про все неґативне, що робиться в Україні.

Достойний пане Президенте! Справа Печерської Лаври йде в парі із Софійським собором. Ще 4 роки тому (в 1996 році) часопис „Новий Шлях" помістив мій допис, в якому я тоді апелював до всіх у справі ганебної для кожного українця таблички, яка ще й донині висить на Софійському Соборі. На ній написано: „У цьому соборі 17-19 (27-29) січня 1654 р. кияни одностайно схвалили історичне рішення Переяславської Ради про возз'єднання України з Росією і склали присягу на вірність Росії".

Кожному з нас відомо, що Переяславська Рада не була жодним актом возз'єднання України з Росією. Тим більше, що Україна заявила відновлення своєї державности в 1918 році. Актом незалежности України, проголошеним у серпні 1991 року, вдруге її підтверджено. Чому ще досі, по 7-ох роках проголошення незалежности, ця рабська табличка висить на стіні Софійського собору?

Російське православ'я дальше веде наступ на нас, українців — у відтинках духовного життя. Так, в 1996 році у Санкт-Петербурзі видано касетку під заголовком "Російське Різдво", в яку ввійшли українські коляди „Добрий вечір тобі", „Небо і Земля", „Нова радість стала" і щедрівка „Павочка ходить". Касетка великим накладом розійшлася по всьому світу, стверджуючи, що згадані коляди є „культурним надбанням російського народу".

Тому, пане президенте СКУ, надія здорово-думаючих людей в діяспорі — на Вас. Надіємося, що коли будемо обстоювати правду, оновиться життя в діяспорі, а зокрема більш відкритою стане наша преса.

Дай Вам Боже, достойний пане Президенте, багато енергії, добрих думок і успішного завершення всіх задумів на добро України й українців у всьому світі!

Петро Пільків,
Торонто

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи"

Московські ігри проти України

Подією минулого тижня, яка привернула пильну увагу мас-медії, надто московських та українських, став розгляд 27 січня верхньою палатою російського парляменту, Радою Федерації, законопроєкту про ратифікацію так званого „Договору про дружбу, співпрацю і партнерство між Російською Федерацією і Україною", який наші політики пишно називають „великим договором". Як відомо, російські сенатори не спромоглися ні ратифікувати, ні відхилити договір, який Верховною Радою України був так запопадливо схвалений, а відклали його розгляд до наступного засідання, яке має відбутися через місяць.

Чим це пояснити? Чому так вчинила верхня палата на відміну від нижньої — Думи — яка таки ратифікувала договір?

Особливих суперечностей у цьому немає. І Дума, і Рада Федерації одним миром мазані. І взагалі це вже загальновідомий факт: як тільки йдеться про Україну, відразу ж кінчається хвалена російська демократія. Російські державники ніяк не можуть змиритися з тими реаліями, що колишня колоніяльна територія відновила свою державність, має цілковите право на самостійну політику, власну економіку і свій спосіб життя. І цей процес незворотний. Але позбутись віками виробленого синдрому великодержавного шовінізму російським політикам дуже важко. Вони знають, що скоро чи пізно підписаний договір доведеться ратифікувати, щоб не втратити імідж демократичної країни в очах міжнародної спільноти, але намагаються питання з ратифікацією використати як карту у політичній грі, як важіль тиску на Україну.

Що ж до російської Думи, де головну скрипку ведуть комуністи, то тут не слід плекати ілюзій. Ратифікація нею договору пояснюється поблажливістю російських лівих до українських лівих, такою собі інтернаціональною солідарністю цього братів по вірі. Тим більше, що спікер Верховної Ради Олександер Ткаченко, побувавши перед цим у Москві, громогласно обіцяв, хоч ніхто його на це не вповноважував, зближення України з Москвою, приєднання до російсько-білоруського союзу, вступ до міжпарляментської асамблеї СНД. Тому за ратифікацією договору Думою стоїть та ж сама мета, яка стоїть і за відкладенням ратифікації російським сенатом — міцніше прив'язати Україну до російської колісниці, яка розвалюється на очах.

Головним противником ратифікації виступив відомий своєю антиукраїнською позицією московський мер Лужков. Запеклий шовініст, він ув'язував ратифікацію договору з переглядом статусу міста Севастополя, зі створенням особливих умов для російської меншини в Україні, де її права, за його словами, нібито утискуються. Розглядові питання про ратифікацію передував інтенсивний тиск на громадську думку в російських засобах масової інформації, які відразу ж після Нового року розпочали істеричну антиукраїнську кампанію. Преса почала кричати про „незаконний забір ґазу з російських транзитних газопроводів, „нездатність України сплачувати за електроенерґію", дружбу з Польщею, що затягує „нашу" Україну до НАТО". Особливо аґресивну позицію зайняла „Независімая Газєта", опублікувавши статтю Константіна Затуліна та Олександра Севастьянова під назвою „Російсько-український договір: обман століття".

Звичайно ж, усе це грубі інсинуації. І тут російські шовіністи діють за випробуваними геббельсівськими рецептами: чим неймовірніша брехня, тим більше їй вірять. Шовіністичній пропаґанді все-таки вдалося відповідно вплинути на громадську думку в Росії і викликати антиукраїнські настрої. Пригадаймо демонстрації у Москві із зухвалими лозунгами, які закликали Єльцина „примусити хохлів нагодувати Росію". Брехлива ідеологія зуміла переконати російський загал, що Крим, всупереч історії і міжнародному праву, це "ісконно россійскіє землі, а Сєвастополь — город рускои слави, і ними не можна поступатися". І ця брехня потрапила у сприятливий ґрунт, щедро угноєний імперським шовінізмом: соціологічні опитування підтвердили, що 77 відс. росіян хотіли б, щоб Крим був переданий Росії, і тільки 11 відс. висловились за те, щоб він залишився у складі України.

Отже, питання про ратифікацію договору Радою Федерації відкладене ще на місяць. Цей час буде використано для нового політичного тиску на Україну з метою подальших економічних поступок з її боку і втягнення її на шлях Білорусі. І тут постає цілком правомірне запитання: чому Росія дозволяє собі так зухвало ставитись до України? Тим більше, що так званий великомаштабний договір фактично є дискримінаційним для України як незалежної держави. Власне, не стільки сам договір, скільки низка угод щодо Криму і Чорноморської фльоти на додачу до нього. І навіть якби він був справді взаємовигідним, то й тоді покладати на нього особливих надій не варто: ще не було випадку, щоб Росія виконувала свої зобов'язання щодо України.

Відповідь лежить на поверхні: Росія зухвала по відношенню до України тому, що Україна цю зухвалість терпить. Російська політика щодо України стратегічно продумана, активна і досить аґресивна. Українська — безхребетна, вичікувальна й млява. Наші державники ніяк не можуть позбутися задавненої хвороби: заглядати в рота „старшому братові". І якщо російські державники свідомо формують — і як бачимо, небез-

(Закінчення на стор. 21)

Конґресова акція...

(Закінчення зі стор. 1)

величезне символічне значення: це і вплив на рішення щодо позик таких міжнародних фінансових установ, як Міжнародний Валютний Фонд, це і показник для потенційних американських інвесторів: чи Україна є надійною країною для вкладів капіталу.

Власне, питання про сертифікацію України навіть не повинно б ставитися. На восьмому році незалежности в Україні діє понад 900 американських фірм і установ, і тільки 9 з них — менше одного відсотка — мають якісь ділові претензії, які досі не розв'язані. Ці фірми шукають помочі у своїх законодавців, а ті погрожують скороченням допомоги, хібащо Державний секретар доведе, що справи в Україні рухаються в позитивному напрямі.

Конґрес також поставив, як умову дальшої допомоги, поступ в галузі економічних реформ. І такий поступ є. Перед кінцем минулого року Верховна Рада затвердила бюджет на 1999 рік, який, на відміну від попередніх, є реалістичний. (Це вже неабиякий успіх, зважаючи те, що до 1992 року Україні не доводилось складати бюджету). Минулого року банки України перейшли на західню систему книговедення („акаунтнінг"), і поступово цю систему впроваджують інші установи.

Але все це не гарантує, що в лютому Україна одержить цю бажану сертифікацію, бо в американських засобах масової інформації добрих інформацій про Україну мало, більшість неґативні.

Минулого тижня вашінґтонські представники Української Американської Координаційної Ради (УАКР), Українського Конгресового Комітету Америки (УККА), Українського Народного Союзу (УНС) і Вашінґтонської Групи (ТВҐ) зустрілись для обговорення цього важливого питання і вирішили закликати своїх членів виявити стурбованість ставленням США до України. Що це означає на ділі? Треба телефонувати до Вашого члена Палати Представників і до обох сенаторів, щоб вони поцікавились дійсним станом справ в Україні і закликали Державного секретаря дати Україні позитивну сертифікацію. Для переконливости можна навести такі факти:

* Торік економіка України показувала постійне зростання доти, доки наслідки азійської економічної кризи докотились до України. Але навіть при цьому контрзаходи Національного Банку України і уряду виявились більш успішними, ніж в деяких інших країнах колишнього СССР.

* Приватизація в Україні йде повільно, але йде. Це помітить кожний відвідувач.

* Такі солідні американські фірми, як Дженерал Електрік, Кока-Кола і МекДоналдс, плянують збільшити свої інвестиції в Україні.

* Адміністративна реформа в державному секторі діє.

До членів Конгресу і Сенату можна телефонувати, писати листи, висилати факси і депеші електронною поштою. Кожний член Конґресу має офіс у Вашінґтоні і у своїй окрузі. Можна дзвонити або писати до одного або другого, але важливо, щоб акція пішла в рух якнайшвидше, бо часу залишилось мало. Телефонуючи, треба просити получитись із співробітником члена Конгресу або сенатора, який відає справами України або справами міжнародної допомоги (foreign aid).

Число телефону вашінґтонського офісу законодавця можна дістати, передзвонивши до довідкового бюро у Капітолію: (202)225-3121. Поштові адреси такі: The Honorable (ім'я), United States Senator, Washington DC 20510 або The Honorable (ім'я) House of Representatives Washington DC 20515.

Висловімо свою стурбованість щодо статусу сертифікації України, бо ж добрі стосунки між Україною і США важливі для дальшого утвердження демократії в Україні. А це також в інтересі Америки. Попросіть законодавця поцікавитись дійсним станом справ в Україні та щоб вона чи він закликали Державного секретаря Медилин Олбрайт дати Україні позитивну сертифікацію. Залучіть до цієї акції Ваших сусідів і друзів, щоб вони також звернулись до своїх законодавців.

Часу залишилось мало. Сертифікація має бути в Конґресі вже 18 ЛЮТОГО.

Нижче подаємо зразок листа до законодавців:

I am deeply concerned that the certification for Ukraine, required by FY Foreign Aid Act, may not be granted and the much needed aid to Ukraine will be withheld, It is very important that the United States, having established a strategic parrtnership with Ukraine, demonstrate through its prohram that we support Ukraine's reform efforts and want stabilility and peace in the region.

If the United States fails to grant certification for Ukraine, it wille be a sihnal that we are no longer interested in a partnership with Ukraine and that we are abandoning a nation which Poland, Hungary, and other Central European countries want very much to succeed and to remain a Western ally, especially pow in the face of increasing attempts in Ryssia to reconstitute a Soviet-type union. This is the first step towards reestablishing Russian hegemony in the region. Certification is necessary to encourage Ukraine's efforts for continued reforms, democracy, rule of law, and forging even closer relations with the West.

Please convey the vital importance of certification for Ukraine to Secretary Albright before February 18, 1999. We in the Ukrainian diaspora care very much avout a free, democratic Ukraine, and we know you want to see democracy thrive in Ukraine, as well.

Thank you for your support in this matter… it is truly sritical now.

Російський парламент...

(Закінчення зі стор. 1)

мою Російської Федерації: "Це спроба розіграти українську карту в президентській гонці, яка в Росії саме з цього і стартувала. Дехто з майбутніх російських кандидатів у такий спосіб демонструє вагомість свого впливу на Верхню палату парламенту Росії. Наслідки такого кроку однозначні - погіршення російсько-українських стосунків. У Страсбурзі на засіданні Парламентської асамблеї Ради Європи я зустрічався з депутатами Державної Думи Росії, керівниками ряду фракцій. На їхню думку, керівники реґіонов Росії переглянуть своє рішення і ратифікують цей договір".

УНІАР

У Броварах відкрито найбільший в Европі завод „Кока-Кола"

КИЇВЩИНА. – Президент України Леонід Кучма взяв участь у церемонії відкриття заводу американської компанії "Кока-Кола", спорудженого у Броварах, що на Київщині. Це буде одне із найбільших в Европі підприємств з виробництва безалькогольних напоїв. В його спорудження було вкладено близько 100 мільйонів доларів іноземних інвестицій компанії "Кока-Кола". А загалом обсяг інвестицій цієї компанії в економіку України становить майже 270 мільйонів американських долярів.

Відбулася розмова Президента з керівництвом компанії. Йшлося про інвестиційний клімат в Україні та шляхи його поліпшення.

Жан Кретьєн і Луїджі Скальфаро в Україні

27 січня в Україну прибули з візитами лідери двох держав: президент Італії Оскар Луїджі Скальфаро – лише на кілька годин, прем'єр Канади Жан Кретьєн – на два дні. Про це повідомляє нас агенство УНІАР. У липні 1998 року обидва керівники особисто сприяли рішенню Міжнародного валютного фонду виділити Україні кредит за довгострокової програмою розширеного фінансування. Кілька тижнів тому Україна попросила Канаду знову використати свій авторитет, щоб переконати керівництво МВФ не обмежувати кредити Україні.

Канаду хвилюють повільні темпи українських економічних реформ, сказав Жан Кретьєн. За його словами, за останні 5 років еміграція українських громадян до Канади зросла вдвічі. До підписання Леонідом Кучмою і Жаном Кретьєном підготовлено близько 20-ти двосторонніх угод, 8 з яких - економічні. В Україні канадський прем'єр обговорював економічні перспективи та проблеми, пов'язані із закриттям Чорнобильської атомної електростанції та забороною і знищенням протипіхотних мін.

Президент Італії Оскар Луїджі Скальфаро обговорив з Президентом України, крім фінансових, питання європейської інтеграції. Свою другу візиту в Україну італійський президент охарактеризував, як знак особистої симпатії до Леоніда Кучми, та додав, що Італії відомо про труднощі, з якими доводиться боротися Україні. Президент Італії запевнив, що Італія підтримуватиме Україну в міжнародних організаціях і надаватиме їй дружню підтримку у проведенні реформ. Коментуючи позицію України стосовно ситуації у колишній Югославії, зокрема, в Косово, Леоніда Кучма зазначив, що НАТО і ОБСЕ мають бути не сторонніми спостерігачами, а знаходити механізми і заходи, які б позитивно впливали на процеси мирного врегулювання проблеми. Такої ж позиції дотримується Італія. Леонід Кучма подякував Оскару Скальфаро за постійну підтримку Італією України на міжнародній арені. Про це було повідомлено на прес-конференції, яка відбулася по завершенні зустрічі президентів у Маріїнському палаці.

Дякую за добру волю!

Зовсім несподівано, як відгук на мій репортаж у „Свободі" 18 грудня 1998 р. під назвою „Без політики і нарікань" про мою подорож в Україну і відвідання, зокрема, українських шкіл, зголосилося кілька громадян, які хочуть фінансувати висилки книжок до двох шкіл в Україні. Щиро дякую панству Володимирі й Степанові Сливоцьким за даток (150 дол.), п. Орисі Іванець (100 дол.) та панству Марійці та Богданові Кавалюк (50 дол.).

Ліда Палій, Торонто

КАНАДУ ЗАМЕЛО СНІГАМИ

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ГРУДНІ 1998 року

п.ч.	Округа/осідок	Число Відділів	Придбано чл. у грудні	разом	Забезпечення на суму у грудні	разом у 1998
	Округи ПЕНСИЛЬВЕНІЇ					
1.	Філядельфія	32	15	62	110,000	529,005
2.	Піттсбурґ	12	4	45	16,000	256,000
3.	Шамокін	10	11	35	105,000	350,000
4.	Аллентавн	10	2	18	10,000	158,129
5.	Вілкс Бери	6	1	10	5,000	61,000
	Разом	**70**	**33**	**170**	**246,000**	**1,354,134**
	Округа МЕРИЛЕНДУ					
1.	Балтимор	5	—	8	—	81,000
	Округи НЮ ЙОРКУ					
1.	Ню Йорк	21	11	75	46,000	579,999
2.	Сиракюзи	9	1	20	10,000	171,000
3.	Рочестер	7	2	13	6,000	48,000
4.	Олбані	4	2	37	8,000	229,000
5.	Баффало	3	4	12	19,000	95,000
	Разом	**44**	**20**	**157**	**89,000**	**1,122,999**
	Округи НЮ ДЖЕРЗІ					
1.	Північного Н. Дж.	21	12	132	337,000	1,963,116
2.	Центрального Н. Дж.	9	1	28	5,000	275,000
	Разом	**30**	**13**	**160**	**342,000**	**2,238,116**
	Округи ІЛЛИНОЙ, МИШИҐЕН, ОГАЙО					
1.	Чикаго, Ілл.	17	11	57	98,000	693,000
2.	Дітройт, Миш.	13	1	49	10,000	393,000
3.	Клівленд, Огайо	10	4	17	30,000	250,000
4.	Янгставн, Огайо	3	—	1	—	5,000
	Разом	**43**	**16**	**124**	**138,000**	**1,341,000**
	Округи НОВОЇ АНГЛІЇ					
1.	Коннектикат	9	3	31	56,000	340,000
2.	Бостон, Масс.	4	1	11	3, 000	64,000
3.	Вунсакет, Р.Ай.	3	—	11	—	261,000
	Разом	**16**	**4**	**53**	**59,000**	**665,000**
	Округи ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ					
1.	Центральна	5	—	3	—	20,000
2.	Міннеаполіс	4	—	5	—	108,000
	Разом	**9**	**—**	**8**	**—**	**128,000**
1.	Необ'єднані Відділи в Америці	14	8	46	80,000	1,130,000
	Округи КАНАДИ					
1.	Торонто, Онт.	13	5	71	115,000	3,640,232
2.	Монтреаль, Кцеб.	5	3	20	20,000	90,000
3.	Ніягара, Онт.	6	1	4	3,000	12,000
4.	Захід Канади	7	—	2	—	20,000
	Разом	**31**	**9**	**97**	**138,000**	**3,762,232**
	Загальна сума	**262**	**103**	**823**	**1,092,000**	**11,822,481**

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ у ГРУДНІ 1998 році

Ч. В.	Організатор	Придбав у грудні	Сума забезпечення	СП	ЮЛ	КБ	Разом у 1998
	Округа АЛЛЕНТАВН						
369	П. Крепич	2	10,000				2
	Округа БАФФАЛО						
304	М. Гнатик	2	13,000				2
360	А. Воробець	2	6,000				9
		4	**19,000**				
	Округа БОСТОН						
307	Д. Ґалонжка	1	3,000				9
	Округа ЧИКАҐО						
131	Л. Боднар	1	5,000				1
139	П. Питель	1	10,000				1
379	М. Лущак	1	3,000				4
399	А. Скиба	6	45,000				35
	І. Даниляк	1	25,000		1		
472	С. Кочій	1	10,000				1
		11	**98,000**		**1**		
	Округа ДІТРОЙТ						
82	О. Марущак	1	10,000				9
	Округа КЛІВЛЕНД						
180	Н. Мягкий	3	25,000				4
358	З. Голубець	1	5,000				5
		4	**30,000**				
	Округа КОННЕКТИКАТ						
277	М. Кузьо	3	56,000				9
	Округа МОНТРЕАЛЬ						
434	О. Дольницька	3	20,000				8
	Округа НЮ ЙОРК						
8	М. Кульчицька	2	20,000	1			5
86	Я. Бубняк	1	2,000	1			6
130	Ю. Юрків	4	12,000				11
205	О. Винник	1	3,000				1
293	І. Хома	2	6,000				4
	М. Душник	1	3,000				
		11	**46,000**	**2**			
	Округа НІЯҐАРА						
458	П. Тимків	1	3,000				4
	Округа ОЛБАНІ						
13	В. Літинський	1	5,000				10
57	М. Савків	1	3,000				3
		2	**8,000**				
	Округа ПІВНІЧНОГО НЮ ДЖЕРЗІ						
76	А. Воробець	2	100,000		2		17
133	Я. Леськів	1	5,000				1
134	Я. Кочарський	6	29,000				27
287	М. Шевчук	1	3,000				11
371	Л. Старух	2	200,000				7
		12	**337,000**		**2**		
	Округа ЦЕНТРАЛЬНОГО НЮ ДЖЕРЗІ						
349	М. Захарко	1	5,000				3
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ						
83	С. Гавриш	12	97,000				15
116	С. Шилкевич	1	5,000				1
397	М. Нич	2	8,000	1			2
		15	**110,000**	**1**			
	Округа ПІТТСБУРҐ						
63	М. Турко	4	16,000				16
	Округа РОЧЕСТЕР						
285	О. Скібіцький	2	6,000				5
	Округа ШАМОКІН						
242	Й. Чабан	11	105,000				20
	Округа СИРАКЮЗИ						
39	Дж. Ткач	1	10,000				13
	Округа ТОРОНТО						
466	А. Крутиголова	3	12,000				4
	П. Вівчарук	1	3,000				
888	Т. Царінная	1	100,000			1	58
		5	**115,000**			**1**	
	Округа ВІЛКС БЕРИ						
409	Дж. Боланд	1	5,000				5
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ В АМЕРИЦІ						
417	І. Цибрівський	2	20,000				2
777	І. Даниляк	3	45,000		3		27
	Я. Кочарський	3	15,000				
		8	**80,000**		**3**		

Марійка Остиславська,
Організаційний Відділ

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗДОБУТКИ ЗА 1998 РІК

У 1998 році до УНСоюзу приєднано 823 нових членів забезпечених на суму 11,822,481 дол. До організаційної праці включилося 192 секретарів і відділових організаторів. Заплянована організаційна квота 1,250 нових членів була виконана на 66 відсотків. Найбільше число нових членів придбав професійний продавець І. Даниляк, який продав 36 поліс на суму 676,999 дол.

До найкращих відділових організаторів належать: радні УНС Е. Остиславський, В. 234 і А. Скиба, В. 399 по 34 члени на суми 737,455 дол. і 486,000 дол., А. Воробець, В. 76 — вписав 25 членів на суму 389,795 дол. Наш довголітній секретар 242 Відділу Й. Чабан приєднав 18 членів на суму 233,000 дол., радна УНС С. Гаврилюк, В. 88 — зорганізувала 17 членів на суму 88,000 дол., заслужений союзовець М. Турко, В. 63 — придбав 16 членів на суму 102,000 дол., контролер УНС С. Гавриш, В. 83 — вписав 15 членів на суму 108,000 дол., Л. Стрелецька, В. 10 приєднала 14 членів на суму 92,000 дол. і Х. Ґербеги, В. 269 — зорганізувала 13 членів на суму 83,000 дол.

По 12 членів здобули Дж. Ткач, В. 39; В. Кривий, В. 174 і Л. Старух В. 371.

Ю. Юрків, В. 130 і Д. Ясінська, В. 287 здобули 11 і 10 членів.

По 9 членів здобули: Д. Ґалонжка, В. 307, С. Колодруб, В. 137, М.

(Закінчення на стор. 20)

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ ПОШУКУЄ ЧЛЕНІВ, ВЛАСНИКІВ ВИВІНУВАЛЬНИХ ГРАМОТ, ЯКИМ НАЛЕЖАТЬСЯ

ЗВОРОТИ ВИВІНУВАЛЬНИХ СУМ (ENDOWMENTS)

За інформаціями проситься звертатися до секретаря відділу, або до Головної Канцелярії

МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ

Стейт	Відділ	Прізвище	Ім'я	Число грамоти	Дата дозрівання	Сума	Спадкоємець
CA	257	Glomba	Pavlo D.	88510	8/31/90	162.00	father Dmytro
CA	486	Dreyer	Jennifer	90308	9/30/92	305.00	father Roman
CO	226	Gomez	Christine E.	90849	3/31/97	1000.00	husband Jeffrey
DC	15	Blonarowycz	Daniel	91621	11/30/97	734.00	father Alexander
IL	106	Hodowany	Pawlo	89650	12/31/92	863.50	parents Emilia & Roman
IL	106	Kalmuk	Paul Michael	89348	8/30/93	102.00	father Bill
IL	106	Shep	Mathew	93560	12/31/95	588.00	parents Rev. John & Naomi
IL	106	Swanson	George	91729	12/31/93	700.00	parents Jerry & Katherina
IL	114	Koslenko	Jennifer Marie	92153	4/29/94	335.00	father Michael
IL	136	O'Brien	Christine M.	90413	10/30/96	164.00	father Dennis
IL	139	Nichiporuk	Nick John	85914	9/30/92	284.00	mother Anna Rybij
IL	176	Layman	Michael Jonas	91665	12/31/97	82.00	mother Maria H.
IL	221	Dudycz	Larissa Diana	90565	12/31/94	1000.00	father Bohdan or mother Eugenia
IL	379	Dronyk	Suzan Ann	91036	5/31/97	18.00	father Alphonse P
IL	379	Kalynka	Elizabeth Dianne	89031	3/31/95	344.00	father John
IL	379	Moroziuk	Steven Scott	85761	7/31/92	486.50	father William M. or mother Stephanie
IL	379	Moroziuk	Anthony John	85762	7/31/92	486.50	father William M. or mother Stephanie
IL	379	Silverman	David Alan	95856	12/31/97	1000.00	mother Bette Lois
IL	379	Ybarra	Tracy Renee	93395	9/30/97	751.00	parents Robert & Darlene
IL	399	Minkowycz	Liliana Christine	92938	2/28/94	2000.00	parents Wolodymyr J. & Diana
IL	399	Zivtins	Mark D.	91222	7/31/97	1000.00	parents George & Oksana
IL	423	Demianchuk	Marie	92668	10/31/95	418.00	parents Roxana & John L.
IL	423	Miszkewycz	Ulana Z.	90970	4/30/94	677.00	mother Tamara
IN	452	Solan	Jered Mathew	88602	9/30/91	2000.00	parents Joseph & Maureen
KS	323	Jackob	Melica D.	90861	3/31/94	34.00	grandmother Annemarie Bijan
MA	150	Krawczyk	Thomas Nicholas	89167	5/31/95	436.00	mother Pauline
MA	307	Kondratiuk	Renata Anastasia	93444	10/31/97	54.96	grandfather Eugene Kondratiuk
MD	320	Bulawka	Larisa Natalka	89694	12/31/95	874.00	parents Bohdan & Constance
MD	320	Poliszczuk	Adrian Rostyslaw	97206	11/30/97	1000.00	grandmother Anna Poliszczuk
MD	320	Teluk	John Mark	90483	11/30/96	3000.00	parents Walter & Iwanna
MD	320	Teluk	Peter Zenon	90484	11/30/96	3000.00	parents Walter & Iwanna
MI	20	Rubacha	Mary Anne	89201	3/31/95	2000.00	father John or mother Helen
MI	94	Andrash	Tanya Tamara	89988	4/30/93	34.00	grandfather Stefan Andrash or father Myron
MI	94	Andrash	Oksanna Olenka	89987	4/30/93	34.00	grandfather Stefan Andrash or father Myron
MI	94	Kulich	Katherine Marie	88616	10/31/91	1000.00	father John
MI	94	Musyk	Pawlo Taras JR.	91580	11/30/97	5000.00	father Pawlo or mother Anna
MI	94	Schulyk	Julie A.	85530	5/31/92	523.00	father Joseph or mother Katherine
MI	94	Wynnycky	John P	88166	4/30/93	284.00	parents Helen & Dmytro
MI	174	Bodnaruk	Vera Lydia	91537	11/30/97	1000.00	parents Michael & Anna
MI	292	Palij - Nejilo	Daria Natalka	86472	12/31/92	1000.00	mother Maria & sister Lesia
MN	487	Swistoski	Tatiana Chorewycz	93739	2/28/97	5000.00	mother Nina Chorewycz
NE	356	Synstad	Theodor Allen	90899	3/28/96	12.75	mother Irene
NE	356	Synstad	Robert Joseph	90901	3/28/95	9.00	mother Irene
NH	178	Jodoin	Robert R.	89429	9/30/95	133.50	parents Daria & Maurice
NJ	25	Brewer	Erich Marc	87327	10/31/91	763.50	mother Christina
NJ	25	Brewer	Jurij	90750	1/31/97	499.00	parents Erich T.& Christine
NJ	25	Dlaboha	Adrian	91524	11/30/95	256.00	mother Lidia
NJ	25	Krawciw	Olena Ann M	94356	12/26/97	763.50	parents Oksana & George
NJ	25	Pushkar	Olesha A.	95286	3/31/97	1000.00	parents Oleh & Eva S.
NJ	25	Schaefers	Carolyn	89135	5/31/95	295.00	mother Christine or father Peter
NJ	25	Schaefers	Jeanette	89137	5/31/95	290.00	mother Christine or father Peter
NJ	25	Sokolowski	Mathew William	90651	12/31/96	930.00	father Stanley
NJ	27	Baranetsky	Larissa Tamara	98926	6/30/97	1000.00	sister Mikolaya Vera
NJ	27	Hapij	Adam Wolodymyr	88005	4/30/94	82.00	father Ihor
NJ	76	Ficula	Bohdan	88689	11/30/94	12.00	parents Alexandra & Stefan
NJ	76	Gudzy	Kristina Natalie	94227	11/30/97	2000.00	father Michael
NJ	76	Senior	Teresa Mary	91421	10/31/97	500.00	parents Patricia M. & David T
NJ	76	Senior	Tanya E.	91130	6/30/97	500.00	parents Patricia & David
NJ	76	Theis	Charles William	86622	2/27/93	1000.00	mother Anna
NJ	133	Hoszko	Christina	84861	10/31/91	1000.00	father Walter
NJ	133	Hoszko	Andrew Walter	84863	10/31/91	1000.00	father Walter
NJ	134	Lebedovych	Kristen Raissa	93501	11/30/96	686.00	parents Dr. Victor & Ola
NJ	155	Haviland	Jenalle	90891	3/30/97	415.00	grandmother Anne Honimar
NJ	155	Santiago	Andrea Norine	88778	12/31/92	238.00	parents Micheliene & Domitilo
NJ	155	Santiago	Lauren Michele	90255	9/30/94	110.00	mother Michaeliene
NJ	155	Santiago	Domitilo Nicholas	84356	5/29/91	855.04	mother Michaeliene
NJ	170	Harysch	Mark	89367	8/30/95	50.00	father Dmytro
NJ	170	Syby	Tamara Anastasi	97570	4/30/97	1000.00	father William J.
NJ	171	Antonishak	Joseph Stephen	86654	2/28/91	1000.00	parents Joseph & Evelyn
NJ	171	Boyko	John Dmitri	90886	3/31/97	1000.00	parents Wasyl & Paula
NJ	171	Cole	Mealissa	95073	12/31/97	73.83	parents John & Barbara
NJ	171	Cole	Mealissa	93998	7/31/97	171.00	parents Barbara & John JR.
NJ	171	Kajka	Jason Paul	88505	8/31/94	43.00	parents Marjorie & Joseph
NJ	171	Stawnyczy	Paul	88571	4/30/94	15.00	father Myroslaw
NJ	171	Stawnyczy	Taras	88572	4/30/94	12.00	father Myroslaw
NJ	171	Stedman	Meredith	91099	6/30/94	792.00	mother Christine and grandfather N.Lisachenko
NJ	182	Mc Alister	James Edward	91230	8/30/97	8.50	parents Elaine & James
NJ	182	Mc Alister	Kimberly	91231	8/30/97	9.00	parents Elaine & James
NJ	182	Mc Alister	Carolyn Tinsle	91229	8/30/97	6.00	parents Elaine & James
NJ	182	Mc Alister	William Tinsle	91232	8/30/97	4.50	parents Elaine & James
NJ	214	Savicky	Andrew John	96378	6/30/94	255.00	father Andrew or mother Irene
NJ	234	Adelmann	Christine	91268	8/31/97	500.00	mother Elaine Giltner
NJ	234	O'neill	Tamara Marie	91252	8/31/97	2000.00	parents Lawrence K. & Stephanie
NJ	287	Muszkewycz	Bohdan Roman	92961	2/28/93	516.00	mother Julianna
NJ	347	Kushnir	Christina Lynne	95565	7/31/96	3000.00	parents Yaroslav & Suzanne
NJ	347	Wojculewski	Christy Ann	94389	12/31/97	1000.00	parents Thomas & Judith
NJ	349	Mack	Amanda Leigh	93283	7/31/95	1000.00	parents Marie & Richard
NJ	349	May	Joann D	88088	4/30/91	133.00	grandmother Joann Kostelansky
NJ	353	Hron	Renata Dianna	90219	8/31/96	500.00	parents Tamara & Ihor
NJ	353	Ulan	Elizabeth	92145	4/29/96	282.00	parents Thomas & Helen
NJ	371	Zahner	Donna	96361	8/31/95	255.00	grandmother Natalie Sawczyn
NJ	372	Pasternak	Marc William	86664	2/28/91	17.00	parents William & Carolyn
NJ	490	Gibb	Stephanie Nadia	96869	5/31/94	49.00	mother Anna or sisters Christine & Lesya
NY	5	Maslowycz	Mark Thomas	87484	11/30/93	12.00	parents Myron & Angela
NY	6	Kowalczyk	Janina	93225	7/31/96	2000.00	parents Andrew & Maria
NY	8	Fryz	Michael	90832	3/30/97	939.00	mother Catherine
NY	8	Shewciw	Christine	93875	4/30/97	1000.00	father Joseph
NY	13	Brennan	Mark	86844	4/30/93	822.00	mother Mary
NY	13	Brennan	Erica	86845	4/30/93	822.00	mother Mary
NY	13	Brennan	Darick	86802	4/30/93	822.00	mother Mary
NY	13	Durbak	Alexandra	93975	6/30/97	347.00	father Ivan Roman
NY	13	Kuzmich	Andrew S.Lee	91622	11/30/97	635.00	parents John A.& Karlin
NY	13	Schmiedeshoff	Amy Elizabeth	89313	7/31/93	1287.50	parents Scott & Christine
NY	16	Sevcenko	Erica Lynn	88869	1/31/95	1000.00	sister Lisa J.Sevcenko
NY	19	Bregent	Dominique	89630	12/31/95	516.00	mother Christina P.
NY	39	Melnyk	Rachela Anna	83943	12/31/90	471.00	father Andrew & grandfather Klemens Melnyk
NY	39	Wilson	Mark R.	91469	10/31/97	2000.00	mother Lidia
NY	57	Loguercio	Joseph John	93080	11/30/97	142.00	father James
NY	57	Loguercio	Jennifer Helena	93081	11/30/97	138.75	parents Lydia & James
NY	86	Greer	Vanessa Mycak	95120	12/31/96	288.50	parents Maria & Robert
NY	127	Ilkiwskyj	Jason James	92643	10/31/95	1000.00	parents Michael & Mary
NY	194	Shanahan	Michelle Adrienne	91806	12/31/97	1000.00	aunt Patricia M.Kotyk
NY	204	Dublanyk	Danielle	91983	3/31/96	751.00	mother Mary T.
NY	204	Gamaliy	Nicole	89532	10/31/95	581.00	parents Anatole & Karole
NY	204	Horin	Matthew E.	90618	12/31/92	1000.00	father Walter J. or mother Megan E.
NY	204	Jeziorski	Robert	91986	3/31/95	300.00	parents Krystyna T. & Aleksander
NY	204	Jeziorski	Alexander Bohdan	91985	3/31/94	323.00	parents Krystyna T. & Aleksander
NY	204	Sawchuk	Susan Marie	88233	5/31/94	500.00	father Edward & sister Patricia A.
NY	204	Szkred	Janie Maria A.	86382	12/31/92	1000.00	grandparents John & Pauline Pidustwa
NY	204	Szkred	George Bohdan	86381	12/31/92	1000.00	grandparents John & Pauline Pidustwa
NY	205	Kowal	Damian	86803	4/30/93	82.00	parents Olga & Joseph
NY	217	Daszczyszak	Roman Lubomyr	90507	11/30/96	919.00	parents Roman & Mary
NY	217	Grishaber	Cathryn Marie	91100	6/30/97	159.00	parents Joann & Gary
NY	217	Pukish	Steven Michael	89315	7/31/95	282.00	parents Nicholas A. & Dora
NY	217	Pukish	Nicholas Alexander	89314	7/31/95	288.00	parents Nicholas A. & Dora
NY	256	Butkovich	Stephen	94760	8/30/97	1000.00	father Ronald
NY	256	Oliver	Mika Bernadette	88791	12/31/94	1000.00	mother Mary
NY	256	Oliver	Maria Bona	88790	12/31/94	1000.00	mother Mary
NY	267	Hussey	Jennifer Ann	89285	7/31/95	1000.00	grandmother Catherine Kozulak
NY	283	Pettigrass	Vicki Michel	90962	4/30/97	1000.00	mother Alexandra
NY	283	Senenko	Andre	90985	4/30/97	1000.00	father Nick
NY	293	Bilas	Nansy Catherine	89764	12/31/95	1000.00	mother Josephine
NY	293	Porterfield	Larissa H	94192	10/31/97	1000.00	mother Nancy Mass
NY	293	Roberts	Mark	86411	12/30/92	110.00	mother Joan
NY	293	Roberts	James	86409	12/30/92	113.00	mother Joan
NY	293	Roberts	Paul	86410	12/30/92	111.00	mother Joan
NY	293	Roberts	Julia M.	86414	12/30/92	110.00	mother Joan
NY	293	Towner	Christian	88818	12/31/92	1000.00	father Andrew Taras
NY	316	Inclima	Jennifer Carol	91049	5/31/95	256.00	grandmother Lillian J.Ewanciw
NY	361	Hnat	Nadia L.	84275	4/30/91	1000.00	mother Maria
NY	361	Hnat	Lida M.	84274	4/30/91	1000.00	father George
NY	361	Jowyk	Martha Sonia	84273	4/30/91	15.00	mother Maria
NY	361	Jowyk	Orest John	84272	4/30/91	10.00	mother Maria
NY	437	Garber	Nadija Hrynyszyn	89819	1/31/96	117.00	mother Tatiana
NY	437	Zimmerman	Petro	89820	1/31/96	124.00	mother Tatiana Hrynyszyn
NY	455	Leno	Michele Marie Nancy	87802	1/31/94	90.00	grandmother Maria Prokopiw & mother Olga T.
OH	56	Czaruk	Nicholas A.III	89264	7/31/95	1000.00	father Rev.Nicholas & grandmother Nora Czaruk
OH	240	Frum	Tracy Ann	88951	2/28/91	67.00	mother Lucy Maria
OH	295	Yaceczko	Casimere Jr.	85020	11/30/91	22.00	father Casimere or mother Janet Carol
OH	334	Mc Nab	Jeffrey Alan	85574	5/31/92	1000.00	father John A.
OH	334	McNab	Julie Anne	88362	6/30/94	1000.00	father John A.
OH	348	Lysohir	Steven Paul	89801	1/31/96	1000.00	mother Karen
OH	358	Fedkiw	Yuri Roman	91605	11/30/95	1000.00	mother Maria
OH	358	Polatajko	Lidia Maria Amelia	91761	12/31/95	2905.00	parents Roman & Eugenia
OH	364	Green	Heather Jo	93513	11/30/97	1000.00	uncle rev.Jaroslaw Mychaelanko
OH	364	Ligus	Stephen Paul	93514	11/30/95	1000.00	aunt Josephine Mychajlenko
OH	364	Roborecki	Douglas	84643	8/31/91	960.00	parents Olga & John
PA	7	Demko	Barbara Ann	85984	9/30/92	1000.00	mother Barbara
PA	32	Jones	Michael I. Jr	87277	9/29/91	457.00	father Michael I. Sr. or mother Helen
PA	32	Keilyk	Thomas	86851	5/31/93	221.00	sister Janet Keilyk
PA	32	Muzychka	Eric L.	94755	8/31/92	70.00	father Alexander
PA	32	Wojtiw	John Jonathan	84846	10/30/91	72.50	mother Luba
PA	45	Gill	Victoria Jeannette	89340	8/30/93	274.50	mother Mary Lucy
PA	45	Kuc	Antin Chrystofer	94361	12/31/97	1000.00	parents Jurij & Halyna
PA	48	Karacz	Anna	92058	4/29/96	34.00	mother Maria
PA	53	Moore	James William III	92684	10/31/96	1000.00	mother Mary
PA	63	Bard	Michael	89150	5/31/95	1000.00	mother Janet
PA	63	Bard	Steven Barre	91271	8/30/97	1000.00	mother Janet
PA	83	Zdorow	Michael John	92833	12/30/96	500.00	father Walter
PA	113	Phillippi	Stephen	84397	6/29/91	500.00	parents George M. & Elizabeth
PA	153	Myshrall	Paul A.	86768	12/30/92	159.00	mother Martha
PA	153	Podolock	Lisa Ann	89746	12/31/95	127.50	parents Frederick & Anna
PA	153	Rybak	Wolodymyr John	85739	7/31/92	1000.00	parents Wolodymyr & Mary
PA	153	Rybak	Michael Stephen	87133	8/31/93	1000.00	parents Wolodymyr & Mary
PA	161	Novekosky	Adriana	90827	2/28/97	1000.00	father Jerome
PA	161	Turczyn	Nickole Anastazyja	90416	10/30/96	34.00	father Jerry
PA	162	Thomas	Jennifer P.	89753	12/31/93	17.00	mother Luba
PA	163	Anderson	Newell Arthur Jr.	93440	10/31/96	54.00	father Newell A.Sr. or mother Barbara
PA	163	Braswell	Jennifer Anne	92707	11/30/96	34.00	grandmother Sofia Poczapska
PA	216	Homa	Jaclyn Elizabeth	93410	9/30/97	1000.00	father George
PA	216	Hutnyk	Anthony J.	88707	9/30/92	424.00	parents Orest J. & Sallie
PA	216	Jurkiewicz	Andrew Amadeus	96207	5/31/97	96.00	father Andrew
PA	216	Krawciw	Paul Michael	95507	6/30/96	1000.00	mother Christina L.
PA	216	Kurylas	Lydia Olha	92133	4/30/95	554.00	parents Irene & Peter
PA	216	Lewyckyj	Taras	91443	10/31/97	874.00	parents Roman & Tatiana
PA	216	Lewyckyj	Martha M.	91444	10/28/97	918.00	parents Roman & Tatiana
PA	216	Luciw	John D.	87423	10/31/91	2568.00	parents Yareslaw & Joan
PA	216	Skulsky	Darren B.	87676	12/31/91	133.00	parents Theodore & Irene
PA	216	Taylor	Stephen R.	95316	3/31/97	758.00	grandmother Lillian Podgorski
PA	321	Curren	William K	91599	11/30/97	83.00	parents John & Anna
PA	321	Curren	Robert J.	91598	11/30/97	78.00	parents John & Anna
PA	321	Curren	John Paul	91596	11/30/97	81.00	parents John & Anna
PA	321	Kearney	Michael	89967	4/30/96	1000.00	grandmother Stefanija Geremesz
PA	352	Bleiler	Robert I.	90034	5/29/96	11.00	father Robert WM.
PA	409	Carrera	Corey Michael	88831	12/31/92	1000.00	father Francis M. or mother Karen
PA	422	Burka	Adrian Omelan	94250	11/30/97	1000.00	parents Eugene & Lesia
PA	422	Dankowski	Michael Thomas	93539	11/30/97	1000.00	father Joseph J.
PA	422	Dankowski	Michael T.	95879	12/31/97	1000.00	father Joseph
PA	422	Dankowski	Joseph John Jr.	90505	11/30/94	2000.00	mother Barbarann or father Joseph J.
PA	479	Nakonechny	Christina	88734	11/30/94	516.00	parents Yury & Vera
PA	479	Nakonechny	Daria	88733	11/30/94	652.00	father Yury and mother Vera
TX	28	Rudawski	Stephen Michael	94259	11/29/95	81.00	parents Stephen & Christina & sister Laryssa
TX	28	Zablocky	Cameron Heath	93530	11/30/95	131.00	father Eugene and grandmother Anna Zablocki
WI	103	Burak	Heidi C.	91164	7/31/97	500.00	father Peter
BC	498	Sturrock	Andrew Paul	94819	9/30/97	1000.00	parents Wilfred Gary & Martha
MAN	445	Lialiuk	Rosemary	89678	12/31/95	577.00	mother Julia
MAN	445	Lialiuk	Joe	89677	12/31/95	578.00	mother Julia
MAN	445	Romanyshyn	Nestor Taras	86929	5/31/93	82.00	father Nestor S.
MAN	445	Romanyshyn	Lesia Olha Tarasa	88843	12/31/94	20.00	mother Olha & father Nestor
ONT	341	Boyko	Mark Anthony	84412	6/30/91	20.00	parents James & Martha
ONT	401	Bendiuha	Tetiana	93604	12/31/97	34.00	mother Lydia
ONT	401	Samcoe	John Les	93515	11/30/97	340.00	mother Christine I.
ONT	403	Barusta	Sabrina	96124	4/30/95	1000.00	mother Anne
ONT	407	Hluchaniuk	Evhen	88597	9/30/94	55.00	mother Iris & father Walter
ONT	416	Pankewicz	Michael	86272	11/30/92	1000.00	father Michael
ONT	427	Mac	Ivor Christoper	95470	5/31/97	1000.00	grandfather Ivan Kobzan
ONT	432	Alexson	Adrian R.	87249	9/30/93	90.00	grandmother Irene Alexson or father Ronald
ONT	432	Alexson	Melanie Jeannette	88293	5/31/94	11.00	grandmother Irene Alexson
ONT	432	Marunchak	Anastasia Katherine	84236	3/31/91	159.00	father Theodore
ONT	432	Mazonas	Sabrina	86463	12/30/90	34.00	mother Rada
ONT	432	Samcoe	Ivanna Marie	93145	5/31/95	2280.00	mother Chrystyne
ONT	458	Melnyk	Michael John	85248	12/31/91	4.00	father Michael
ONT	460	Hishchak	Denis Elizabeth	92887	1/28/96	519.00	parents Jean & Jurij
ONT	461	Seniuk	Natalie	94257	11/28/96	892.00	mother Lena
ONT	464	Kury	Tanya	91216	7/30/94	282.00	father John W.
QUE	465	Witkowsky	Lidia	89914	3/31/96	581.00	
QUE	465	Witkowsky	Natalia	89915	3/31/96	524.00	

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

СВЯТА І БУДНІ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

І заслуги, і завдання – спільні

До багатьох минулорічних ювілеїв загальноукраїнського значення належало 80-річчя Академії Наук України. До цього ювілею безпосереднє відношення мала західня українська діяспора, її інтелектуальна верства, бо ж без її праці наша національна академічна наука, особливо гуманітарна, могла б зазнати, в умовах комуністичного тоталітаризму, непоправної шкоди.

Відгукуючись на цей ювілей, „Свобода" (30 жовтня 1998 р. ч. 18) вмістила оглядову статтю київського історика проф. Олександра Коновця „Біля витоків УАН".

Невдовзі по тому, в листопаді, з ініціятиви Української Вільної Академії Наук (УВАН) у США, при співпраці УВАН Канади, Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної Академії Наук України та Українського Історичного Товариства у США, в Ню Йорку відбулася наукова двосекційна конференція, присвячена 80-річчю Української Академії Наук.

Відкриваючи Конференцію, президент УВАН у США Олекса Біланюк привітав присутніх членів УВАН і гостей, зокрема академіка Миколу Жулинського — директора Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України.

Проф. М. Жулинський зачитав привітання від президента Національної Академії Наук України Бориса Патона і вручив Олексі Біланюкові спеціяльну медалю.

Д-р Олександер Баран привітав від УВАН у Канаді, а д-р Лариса Онишкевич — від НТШ в Америці. Було також зачитано надіслані привітання від Організації Державного Відродження України, від президента Східньо-Европейського Дослідного Інституту д-ра Ярослава Пеленського; від голови Головної Управи Міжнародної Української Економічної Асоціяції д-ра Івана Коропецького; від попереднього президента УВАН у США — д-ра Марка Антоновича.

Надіслав своє привітання чи не другий, після академіка Григорія Костюка, віком найстарший дійсний член УВАН, 95-літній Петро Одарченко.

Першою сесією керував науковий секретар УВАН д-р Євген Федоренко. Доповідь „Михайло Грушевський і генеза Української Академії Наук" прочитав голова Українського Історичного Товариства д-р Любомир Винар. Доповідь д-ра Олександра Коновця з Інституту Українознавства при Київському університеті ім. Т. Г. Шевченка мала назву „Постання Української Академії Наук та її рання діяльність (1918-1919 рр.)". Останню доповідь в першій сесії виголосила голова Американської Асоціяції Україністів д-р Ася Гумецька. Її темою було: „Правописний словник і Українська Академія Наук".

Керівником другої сесії був голова Історичної Секції УВАН, він же голова Українського Історичного Товариства д-р Любомир Винар.

Перше слово було надано директорові Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної Академії Наук України проф. Миколі Жулинському. Свою доповідь він присвятив професорові Юрію Шевельову. Академік Микола Жулинський привітав професора Юрія Шевельова, прочитав привітання від президента Національної Академії Наук України академіка Бориса Патона і передав медалю Національної Академії Наук України за його незчисленні заслуги в ділянках мови й історії літератури, значення яких принесло вченому світову славу.

Наукова доповідь академіка Миколи Жулинського мала назву: „Двомовність у Галичині XIX — початку XX століття. Спостереження і проєкції на мовну ситуацію в сучасній Україні". Наступну доповідь виголосив заступник президента УВАН у Канаді д-р Олександер Баран. В доповіді з'ясувалося „Постання і діяльність Української Вільної Академії Наук у Канаді".

Науковий секретар УВАН у США д-р Євген Федоренко виступив з доповіддю про Українську Вільну Академію Наук у США, зокрема про широку видавничу діяльність УВАН українською та англійською мовами та бібліотеку УВАН, яка має понад 55,000 книжок, 330 поодиноких архівів та понад 640 різних періодичних видань. Він нагадав, що для комп'ютеризації бібліотеки і архівів потрібна допомога української громади.

На це відгукнувся відомий голова кредитівок Всеволод Саленко, який, підкресливши важливу працю УВАН, задеклярував 1,000 долярів на потреби УВАН у США.

Пресове бюро УВАН

Померла Лідія Бурачинська

29 січня 1999 року померла у Філядельфії Лідія Бурачинська, почесна голова СФУЖО, почесна голова СУА, визначна діячка Українського Жіночого Руху, редактор жіночої преси в Галичині і в США, авторка ряду монографій і праць, присвячених жіночим особистостям, а також на тему народного мистецтва.

Інформації про похорон будуть подані в часописах.

Українське дошкілля

Діє „Світличка" 83-го Відділу Союзу Українок Америки в Ню Йорку

Відгомоніла остання колядка, зелені ялинки, свідки передріздвяної метушні і святочного настрою, з обломаними галузками і без прикрас, опинилися на вулицях міста. Старша віком дітвора повернулася до шкіл, а молодші братики і сестрички залишилися вдома. На жаль, наші малі школярі не завжди мають можливість відвідувати українські школи, бо батьки живуть далеко.

Дуже рідко складається так, що вдома живуть бабуся чи дідусь, яких розмовною мовою є українська, і від них вона дзвеніти буде в малих голівках вже все життя. Щораз частіше молоді подружжя залишають дитину під опікою чужомовної піклувальниці або в т. з. „Day camp", мовляв, дитина піде до школи зі знанням мови, яка їй буде потрібна. Це не найкращий спосіб виховання дітей. Забуваємо, що майже кожна дитина може легко вивчати дві мови. На жаль, більшість молодих матерів без зрозуміння ставляться до виховання дітей, вважають, що одягаючи, лікуючи і годуючи дитину, сповняють свій обов'язок, а все інше має зробити школа.

Першим і найважливішим виховником дитини є найближча від її народження — мама. Тому кожна молода мама мусить усвідомити і відчути серцем своєю належність до української спільноти, до батьківщини своїх предків, і це своє розуміння і почуття передати своїй дитині. У складних обставинах, серед шкідливих впливів оточення і не відповідних, не контрольованих телевізійних програм це нелегко зробити.

Тут на допомогу матерям приходить рідна українська „Світличка". На терені США вже з приїздом еміграції 50-их років Союз Українок Америки організував світлички для дошкільнят. Продовжувати цю надзвичайно важливу працю (особливо в діяспорі) щораз важче. Тому звертаємося до всіх молодих батьків: використайте одну із дуже вже нечисельних таких одиниць — „Світличку" 83-го Відділу СУА, в школі українознавства при церкві св. Юра в Ню Йорку, і привозьте своїх малят один раз в тиждень, кожної суботи вранці.

Серед чудової атмосфери, яку з великою посвятою створюють виховна референтка, вчителька руханки і українських танків Дарія Гензa, опікунка "Світлички", знана в громаді активістка СУА, Пласту і міжнародних організацій при ООН Ірина Куровицька і молода вчителька Уляна Ганущак.

Діти радо проводять тут час. Вчителька разом з згаданими членками 33-го Відділу влаштовують імпрези, в яких виступають самі діти — у свята Св. Миколая, дні Т. Шевченка, День Матері і Батька, в Колядах, Гагілках, у День Подяки та інші. В пляні є відвідини Музею, де вирощують метеликів-шовкопрядків і т. д. Діти радо перебувають в колі своїх ровесників, вивчають українські пісні, танки, вірші і казки.

На свято Св. Миколая дітей у „Світличці" відвідали також голова 83-го Відділу Стефа Косович і авторка цієї статті, членка відділу, яка обдарувала всіх дітей „Світлички" своєю новавиданою книжкою „Квітучий міст".

Станьмо всі, станьмо з'єднано у боротьбі за душу української дитини! Пам'ятаймо, що кожне наше зусилля, яке допоможе українській дитині вдержатися в українській спільноті, — це великий вклад у змаганні за майбутнє нашого народу.

Ольга Гаєцька

Діти „Світлички" 83-го Відділу СУА в Ню Йорку; стоїть, перша зліва — І. Куровицька, перша справа — Д. Генза.

СВІЙ ДО СВОГО

Українці в Румунії потребують допомоги

Делеґація керівників освітніх установ Львова недавно відвідала український ліцей ім. Т. Шевченка в румунському місті Сіґет, а відтак побувала у селах, де вивчають українську мову. Освітяни їхали не впорожні, а передали до шкіл 1,500 підручників, букварів і узгіднили придбання сімох комп'ютерів для українського ліцею.

Це була перша офіційна поїздка до українців Румунії за сім років незалежности України. Її учасники пишуть про зворушливі переживання зустрічей із українцями, які сотні років плекали українську мову та тепер не могли втримати сліз радости, що про них таки пам'ятають.

У цих перших відвідинах взяли участь також представники міністерства освіти України. Отже, є надія на дальше і тісніше спілкування з українцями в Румунії, які дуже потребують допомоги — не лише книжок, але також учителів, як і навчання учнів із Румунії у школах України.

Член делеґації.

Допоможіть збудувати собор в Дніпропетровському...

В Україні державна і місцева влада в більшості надає перевагу Московському Патріярхатові на сході України, і Римові — у західній її частині. Тому українцям на своїй землі тяжко будувати суверенну, незалежну від Росії державу, і незалежну від Москви національну Українську Православну Церкву Київського Патріярхату.

Оскільки усі православні храми на Дніпропетровщині з часів Петра Першого зайняті Московським Патріярхатом, ми змушені будувати нові церкви. У Дніпропетровському ми зводимо катедральний собор Різдва Христового на честь його 2000-ліття, з будівлями духовної семінарії, православної гімназії та епархіяльного управління. Перебудовуємо житлові та шкільні приміщення під православні храми.

Дніпропетровське епархіяльне управління звертається до громадських та релігійних українських організацій за кордоном з проханням допомогти нам у будівництві катедрального собору, інших храмів епархії у Дніпропетровській області. Сповіщаємо банківські реквізити Дніпропетровського епархіяльного управління УПЦ Київського Патріярхату:

р/р 26007200638001 МФ 305103 ОКПО 16472617 АКПБ „Україна".

Архиєпископ Адріян,
керуючий Дніпропетровською Епархією
УПЦ Київського Патріярхату

... і відновити монастир у Києві

Видубицький чоловічий монастир просить будь-якої фінансової чи речової допомоги.

Допоможіть нам у розбудові та реставрації Видубицького чоловічого монастиря у Києві!

Ігумен Севастіян,
Видубицький монастир,
вул. Видубицька, 40, м. Київ

„Надіємося і віримо..."

Комітет Однодолярового Фонду одержує багато листів з подяками за допомогу, а в них нерідко, замість уже звичних нарікань, висловлюються оптимістичні погляди на майбутнє України.

Зі Львова пише **А. Касиєва**:

„Надіємося і віримо, що Україна врешті-врешт вибереться з економічної скрути. Що такий працьовитий і мудрий народ не буде завше бідувати. Є багато добрих змін.

Радіємо, що наш Львів прийнято під захист ООН, як пам'ятку архітектури. Про наше таке чудове місто будуть більше знати люди, більше людей буде милуватися його красою.

Потрохи даємо собі раду. Стараємось вчити і виховувати наших дітей у праці, повазі до людей і Бога. Для нас дати освіту дітям — найважливіше. Бо наше майбутнє залежить від майбутнього наших дітей. Наше майбутнє — наша квітуча Україна".

А 34-літня вдова, журналістка **Наталя Космолінська** розповідає про активне культурне життя Львова:

„Велике Вам спасибі і низький уклін усім, хто до цього прилучився!Коротко про себе. Мені 34 роки. Ми з чоловіком закінчили Київську Академію Мистецтв, працювали мистецтвознавцями, обстежували старовинні церкви у Галичині та Буковині, а на громадських засадах ще з 1993 року співпрацювали в доброчинному товаристві „Пошук", допомагаючи багатьом родинам, також і з діяспори, довідатися про долю і місце поховання їхніх репресованих близьких.

Понад два роки тому чоловік несподівано помер. Я залишилася з двома дітьми, які зараз лише в 2-ій клясі початкової школи, та з бабусею чоловіка, яка вже не може себе обслуговувати чи залишатися з дітьми. Через кризовий стан кілька років не отримували з чоловіком заробітків. Тепер я працюю у відділі мистецтва Львівського радіо, але за цю платню не можу утримувати дітей і мушу підробляти, де тільки вдасться. Проте, продовжую діяльність у „Пошуку". Тому уская допомога мені дуже важлива, без неї не знаю, чи дала б собі раду. А сама маю малий зріст, і деякі підліткові речі мені підходять. Ще раз велика Вам подяка!

Хочу зазначити, що незважаючи на дальше погіршення нашої економіки, у Львові вирує громадське і культурне життя. Майже щотижня я беру участь у відкритті художніх виставок, презентації книг, чудових концертах, фестивалях, виставах, про які готую радіопередачі. Маю раз на тиждень свою 40-хвилинну тематичну мистецьку програму на радіо, крім коротких повідомлень у новинах. Серед мистців, які виставляються та виступають з концертами, багато сучасної талановитої молоді, гостей з діяспори, з інших країн. Особливо гарно проходять ювілейні імпрези наших корифеїв, в основному раніше заборонених або обмежених у діяльності. Я була не лише репортером, але й учасником підготованої нашим „Меморіялом" річниці композитора Кішакевича, з науковою конференцією, великим концертом в Опері. Заборонені раніше музичні твори його, духовні та світські, друкуються повним виданням. Гарно ми підготували ювілей художника І. Труша, з відкриттям пам'ятника. У „Просвіті" реґулярно відбуваються свята славних українських родів, на які часто матеріял про репресованих членів роду відшукує наш „Пошук".

На презентацію „Чорної Книги України" Яворівського у Науковій бібліотеці імені Стефаника не можна було протовпитися, крім науковців і політиків, виступав клясичний камерний оркестр та актори. Незабаром почнуться фестивалі Вертепів, які у свята мають у центрі урочисте відкриття, а далі розтікаються по всьому місту і допізна виступають на всіх площах, скверах, у залях клюбів.

Приїжджайте до нас, і ми радо Вам усе це покажемо. А наразі запевняємо, що як би не було скрутно, нам не забракне витримки та оптимізму в розбудові нашої знедоленої та задуреної, але все ж відстояної України.

Щиро вітаємо Вас, Вашу родину та усіх братів-українців у далекім чужім краю, які не покладають рук, щоб допомогти нам вистояти і відстояти нашу державу, — зі святами Різдва Христового та Нового року! Зичимо усього самого найкращого, про що лише мрієте!

Сердечно — Наталя Космолінська та діти — Марійка і Петрусь".

Листи подала **Любомира Крупа**

ЯКУ ДЕРЖАВУ БУДУЄМО: українську чи ще одну російську?

ЗАЯВА

Всеукраїнського Товариства „Просвіта" ім. Т. Шевченка

Під час недавньої візити парламентської делеґації Верховної Ради України до Державної Думи Російської Федерації голова Верховної Ради Олександер Ткаченко висловився за створення спільного економічного, валютного, оборонного та інформаційного простору між Росією та Україною. Члени Центрального Правління Товариства „Просвіта", всі просвітяни поділяють глибоке обурення українських національно-патріотичних сил з приводу безвідповідальних заяв керівника нашого парламенту.

Україна здобула свою незалежність після багатовікового національного гноблення з боку різних імперій і насамперед російської імперії. Хіба українці раптом вирішили відмовитися від своєї незалежности? Хіба О. Ткаченко не знає історії і не розуміє, що утворення спільного економічного, оборонного, валютного та інформаційного простору з Росією означатиме кінець України як незалежної держави?

Просвітян особливо дивує бажання голови Верховної Ради утворити з Росією єдиний інформаційний простір. Невже голова українського парламенту не знає, що свій інформаційний простір Україна вже фактично віддала Росії? У цьому можна переконатися, не лише послухавши керівників Міністерства інформації України на різних нарадах і круглих столах, а просто оглянувшись навколо. Україну заполонили російські газети, телеканали. На книжкових полицях — російська книга, найчастіше сумнівного змісту, майже повністю витиснила українську книгу. Тиражність російськомовної преси в Україні впевнено наближається до ста відсотків. Стаття Закону України „Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні", в якій говориться, що преса в Україні „виходить державною та іншими мовами", звучить нині як глум над українцями та їхніми правами у власній державі. Верховна Рада нічим не захистила українське друковане слово. Вона, на радість шовіністам і яничарам, викинула статтю 7 із проєкту закону про загальну освіту, у якій записано, що навчання в школах України ведеться державною мовою. Голова Верховної Ради заініціював Національну програму відродження України, але нічого не говорить про українське національне відродження. Народ не може об'єднати одна лише ідея ситого життя. Україна відродиться тоді, коли відродиться українство як нація, об'єднана вірою, мовою, культурою, національною ідеєю, об'єднана не гербом колишньої колонії, що досі прикрашає наш парламент, і не німим гимном, як це нині є, а гимном із словами, які знатиме і гордо співатиме кожен сущий в Україні, від школяра до ветерана.

„Просвіта" закликає голову Верховної Ради, всіх вищих керівників нашої держави вести народ до національного відродження. Так чинили лідери, національна еліта усіх країн, що відколювалися від імперій. Так мусимо зробити і ми, українці, бо ніколи не буде Україна ні незалежною, ні щасливою, ні багатою, ні красивою, якщо вона будуватиметься не як справді українська, а як ще одна російська держава.

Київ,
23 грудня 1998 р.

Українське Село допомагає львівським немовлятам

У львівській лікарні за чотири роки співпраці з Генрі Форд-шпиталем врятовано від смерти понад 500 новонароджених і хворих немовлят. У цьому чимало заслуга корпорації Українське Село у Воррені, Миш., її Управи, мешканців Українського Села та приятелів у здобуванні фондів для помочі. Вже чотири роки як корпорація дала почин у цій харитативній праці. Минулого року Українське Село, в 14-ту річницю свого поселення, успішно провело збірку фондів для львівського шпиталя. Це був незвичайно успішний вечір не лише через велику кількість присутність, але і через щедрі датки. Програма почалася вітальним словом Юстини Маланяк-Нелліген, першої заступниці голови Управи корпорації, недавно вибраної Товариством Українських Ґрадуантів Дітройту і Віндсору „Українкою Року". Заступниця голови Управи Стефа Дуб звернулася до гостей з проханням допомогти немовлятам.

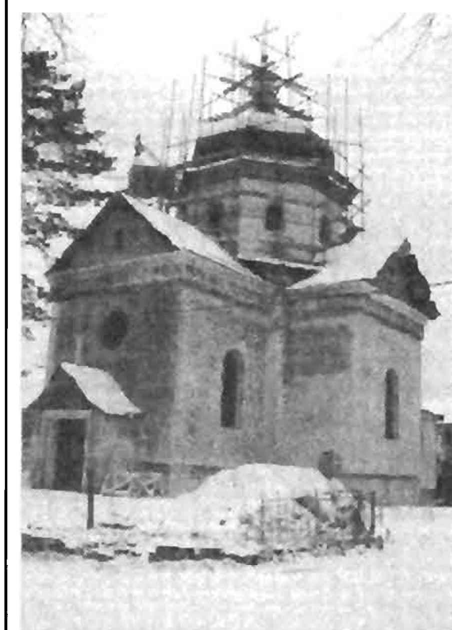
Президент Корпорації Стефан Віхар розповів про доставлення допомоги в лікарню і попросив до слова д-ра Судакара Єзутачина, голову неонатологічного відділу лікарні Генрі Форда, та медсестру Христину Нюмен. За чотири роки вони заснували відділ для дітей, які народжуються передчасно, обладнали його потрібними апаратами, і цей відділ став навчальним центром для лікарів західніх областей України. Інкубатори для немовлят, обладнані електронною технікою, закупило Українське Село, автомобіль медичної допомоги подарувала фірма Форд Мотор та її працівники. Щоб забезпечити життя немовлятам, впроваджено рятування дітей методою штучного дихання, яка тепер практикується у Львові, Києві, Одесі та Харкові. Христина Нюмен сказала, що, на жаль, державна поміч Америки скінчилася 30 вересня, минулого року, але ще один рік вона діятиме. Д-р Єзутачин підкреслив, що тренування лікарів і медсестер із інших лікарень буде продовжуватися. Оплата за курси обіцяна Дитячою Медичною Фундацією у Каліфорнії. Додаткова допомога надійде від Кваліти Ашуранс Праджект у Бетезда, Мериленд. Львівська лікарня започаткувала також Фундацію для неонатологічного відділу.

Після молитви, яку відспівали „Золоті дзвони" під керівництвом Олі Соловій, Стефан Віхар вручив д-рові Єзутачину та Х. Нюмен чек на 15,000 долярів на придбання двох інкубаторів. Корпорація заплатить також за придбання речовини для досліджень крови в апараті, який купили минулого року.

Спасибі усім, хто спричинився до такої важливої справи.

Стефан Віхар

Церква в Боснії росте

Щиро дякую за поміщення в газеті ("Свобода, 6 листопада 1998р.) розповіді про відбудову церкви Преображення Господнього в боснійському місті Прняворі. Настоятель храму о. Петро Овад надіслав мені світлину з сучасного стану відбудовуваної церкви, яку я хочу показати усім читачам тижневика і подякувати добродіям за пожертви.

Алекс Кедринський
Джерзі Сити, Н.Дж.

Захворіла моя внучка

Через „Свободу" звертаюся до земляків-українців з благанням. Захворіла моя 5-річна внучка: лікарі виявили в неї цукрицю (діябет). Без чотиразових ін'єкцій інсуліни щодня вона не може жити.

Українці Америки, у вас високо розвинена медицина. Допоможіть, чим можете, хоч би й доброю порадою. Можливо, хтось знає якісь нові і доступні ліки. А якщо хтось пришле для нас „шприца-ручку", прилад для аналізи крови або інсулін будемо дуже вдячні.

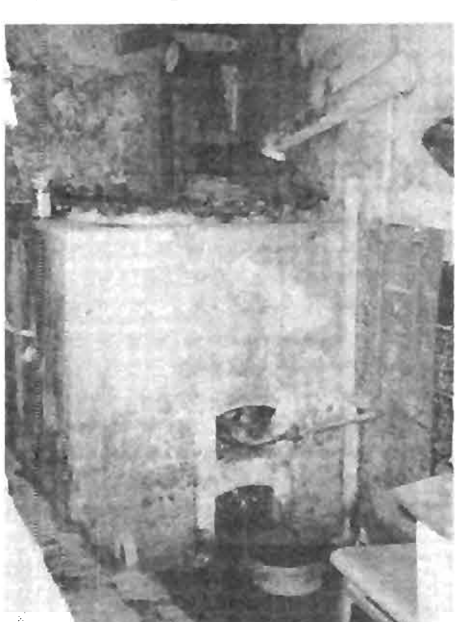
Анатолій Близнюк,
323270 с. Просяна, Покровського району,
Дніпропетровської области, вул. Заводська,1, кв. 18.

Стан школи загрожує здоров'ю сліпих дітей

Д-р медицини Олександер Якубович, повернувшись зі Львова, закликає подати негайну допомогу Львівській Школі для Сліпих, щоб покращити фатально негігієнічний стан сантехніки шкільного будинку.

Школа має подиву гідні академічні успіхи. Понад 50 відсотків випускників вчаться на технічних та гуманітарних факультетах університетів. На жаль, школа має також гострі проблеми: шкільний будинок споруджений у 1901 році. Пережив він дві світові війни та 50 років совєтської дійсности. І за весь час той час в ньому не було будь-якого капітального ремонту. Його сантехніка, після ста років, не те що не відповідає сучасним стандартам, але перебуває в аварійному стані. Сантехнічні приміщення були розраховані в 1901 році на 60 дітей. Тепер в будинку навчаються та живуть 136 сліпих дітей.

Довголітня сліпа вчителька школи, п. Люба Гриців, пише в листі до Fight for Sight Association — організації професійних жінок Клівленду, яка допомагає школам для сліпих в Україні: „Ми довго не наважувалися оприлюднити свої болючі проблеми, робили все можливе, щоб не склалося враження, що ми такі безпорадні і непрацьовиті. Але крайня нужда змушує нас просити Вашої допомоги".

Столітні котли на гарячу воду зже давно вимагають заміни.

Управа Fight for Sight звернулася до д-ра О. Якубовича — радіолога-онколога, засновника та довголітнього директора Riverside Oncology Center в Скинектеді, колишнього члена американської медичної експедиції до Чорнобиля, який саме тоді перебував у Львові, — щоб оцінив дійсний стан сантехніки Львівської середньої спецшколи-Інтернату №100 для сліпих дітей.

Нижче подаємо розмову на цю тему з д-ром Якубовичем.

— *Які ваші враження із відвідання школи?*

Назовні школа виглядає непогано. Але коли вступаєте у будинок, вдаряє вас неймовірний запах каналізації. Як заглянути там, де каналізація, причина ясна. Сантехніка перестаріла, подірявлена, тече, і від того той страшний сморід. На жаль, цього на фотографії не можна показати, та тяжко передати словами. Сантехніка в жалюгідному стані! Вмивальники не мають гарячої води, туалети побиті, поломані, течуть і смердять. Є тільки 4 туалети для хлопців та 4 для дівчат. Мушлі в них побиті, потріскані, прикриті простими дошками. Біля них відра з накривками (можна догадатись, навіщо). Є чотири душі на цілу школу; всього 9 вмивальників для хлопців і дівчат, до яких не іде тепла вода. Відходові рури течуть. Щоб все направити, не можна змінити один вмивальник чи душі. Треба почати від головної каналізації, тоді змінити все інше, подати гарячу воду до умивальників та змінити столітні діряві котли. Їх постійно латають, але вони далі течуть, і скоро гряде день, коли те все розлетиться.

Після того, як я подав управі Fight for Sight зі Львова по телефону мої враження, доручено мені просити львівських архітекторів, щоб віднайшли в уряді оригінальні пляни будови та каналізації, переглянули проблему та представили кошторис — кожний по своїй спеціяльності. Це вони зробили. Маючи на увазі щоденну змінливість валютної виміни та подібну нестабільність цін будівельних матеріялів, треба розчислювати, що такий ремонт може становити швидше сто тисяч долярів, а не сімдесят, як це розраховують тепер архітекти. В школі є ще багато речей, що потребують направи.

— *Хто буде виконувати цей ремонт та наглядати над виконанням його?*

— Треба наймати т. зв. індивідуальні бригади. Я узгіднив з архітектами, що за певну зарплату вони наглядатимуть над технічним виконанням ремонту. А гроші будуть під абсолютною контролею Fight for Sight. На бажання Fight for Sight, я згодився поїхати до Львова та перебувати там продовж ремонту, щоб бути певним, що праця буде виконана повністю та солідно. Маючи досвід в ремонті споруд в Україні, знаю, що це одинокий спосіб, щоб забезпечити правильність видатків і зарплат.

— *Який відсоток зібраних фондів піде на адміністрацію?*

— Якщо уважаємо, що зарплата архітектів не є „адміністрацією", тільки частиною ремонтних коштів, то 100 відс. піде на ремонт, нічого на адміністрацію. Я буду жити у Львові на свій кошт і оплачу свою дорогу. Адміністративних видатків як таких не буде.

— *Чи рекомендуєте допомогу з Америки на ремонт сантехніки Спецшколи №100 для Сліпих у Львові?*

— Український Уряд робить все, що може. Наближається 150-річний ювілей Львівської Спецшколи-Інтернату №100 для Сліпих Дітей. Це найстарша школа для сліпих в Україні. Школу відкрито в 1851 році щедрим даром польського графа В. Заремби-Скшинського в пам'ять його сина Володимира. До Другої світової війни школу утримували відсотки з фонду графа Заремби-Скшинського та постійні пожертви щедрої громадськости Львова. Хоч за совєтських часів школа стала державною, історично вона такою не була. Навпаки — школу фінасувала та постійно утримувала громадська щедрість.

Якщо ми думаємо, що ті сліпі діти мають жити в трошки кращих обставинах, то треба витягнути з кишені наші доляри і зробити ремонт. Іншого виходу немає.

Розмову вела
Христина Гірняк-Раковська

***

Від постання незалежности України товариство Fight for Sight забезпечує школи для сліпих в Україні, технологією та комп'ютерами для сліпих. Але хто з нас дозволив би, щоб власна дитина жила в таких негігієнічних обставинах? Сумління не дозволяє цю санітарну катастрофу ігнорувати!

Тому голова Fight for Sight Мирослава Оришкевич проголошує кампанію ремонту сантехніків в Школі для Сліпих у Львові та прохає українську громадськість про поміч. Пригадує п. Оришкевич: „Тільки з ласки Божої наші власні діти зрячі. Але сліпі діти в спецшколі №100 — це також наші діти. Тому у цей святочний час, вітаючи Вас теплим „Христос Родився!", простягаємо руку. А справедливий Господь нехай винагородить Вас сторицею!".

Допомогу можна надсилати на банкове конто: Fight for Sight Account #6425, Cleveland Selfreliance Credit Union, 6108 State Road, Parma, Ohio 44134.

Fed. 1. A # 341684139, Fund to aid Ukrainian — Fight for Sight.

ЛИСТ ДО ДРУГА В УКРАЇНІ

Д-р Євген Стецьків

Коли ж? Коли?

Мої листи до друга в Україні, які друкувались у нашій пресі, тут і в Україні, і які радіовисильня „Голос Америки" передала в Україну, викликали жваву полеміку. Посипались відгуки: усні, телефонічні і писемні. Всі погоджувалися з моїми висновками і думками, хоч трапляються і винятки, які ставлять під сумнів патріотизм автора „листів до друга в Україні", особливо коли я підкреслюю, що не в усіх бідах України винні наші „воріженьки". Багато завинив і сам народ.

Мушу щиро признатися, що конфронтація з сьогоднішньою українською дійсністю, після 50-літньої розлуки з батьківщиною, є для нас, еміґрантів, дуже болючою. Найбільше мене болить збайдужіння людей до своєї власної держави. От хочби до виборів. Люди, з якими я розмовляв у Ніжині, Чернігові, Лубнах, Полтаві, Харкові, Донецькому, Маріюполі, Мелітополі, Одесі, Дніпропетровському, Києві і навіть у Львові чи Тернополі, говорили: „До виборів не підемо, бо шкода туди йти, все одно буде так, як цього схочуть комуністи". Я особисто не можу цього зрозуміти: чому народ чекає на якесь чудо? Усі жалі, скигління і нарікання — мовляв, нам не платять — нічого не допоможуть. Влада, яка затримує заробітну платню, чинить злочин, який вимагає розслідування і покарання винних. Але це ще не значить, що коли держава не платить, то ми нічого не будемо робити для України. Чи Шевченкові хтось платив за його поезії? Чи членам ОУН, чи нашим упівцям хтось платив? Чи в'язням в тюрмах НКВД хтось платив? Чи запротореним у концтабори хтось платив?

Під час мого перебування у Львові минулого року я запитав одного вуличного політика, який голосно нарікав біля пам'ятника Т. Шевченкові: „Що ви робите для України?". А він відповів так: „О, ми могли б багато зробити, якби нам заплатили". Цю його демагогічну відмовку я записав на відеоплівку і створив з моїх розмов відеофільм під назвою „Розмови з сучасними патріотами України", який показую нашій громаді у США.

На Україні народ ще не зрозумів, що українська держава — це він сам, це всі громадяни, яким найвищий час активно включитись в державотворчий процес та наводити всюди лад і порядок.

Слід покінчити з цим хуторянством — „моя хата скраю, я нічого не знаю", бо лише організовано можна домогтися успіху. З сильною організацією рахується влада, з сильною організацією рахується ввесь світ. Берім приклад з жидів, які завдяки своїй солідарності, розумові, дисципліні і завзяттю мають сильні впливи не лиш у фінансовім світі, але і в медичному, юридичному, мистецькому, в засобах інформації. Їх об'єднує не лиш релігія (багато з них є атеїстами), але національна чи, як дехто каже, етнічна солідарність. Попробуйте образити жида, то, як пише Павло Глазовий:

„А єврея передражниш,
буде не до сміху,
Бо він тебе оплаплюжить
перед цілим світом.
Назве Махном, Бандерою
і антисемістом.
Не чіпляйся голубчику
до їхнього брата,
Дразни хахлів і кацапів,
вони ж як телята".

У моїй зворотній дорозі з України до США в 1997 році почув я в літаку українську мову. Питаю тих молодих людей, звідки вони? У відповідь почув — з Полтавщини. А хто ви? — і почув відповідь: „Ми хахли". А якою мовляв ви тепер говорили? — „Хахлацькою!". Що це образлива назва, вони не знали. Вони кажуть: „Нас звуть хахлами, і ми до цього вже звикли". З сорому я майже не провалився під землю. На сьомому році незалежности люди не знають, хто вони?

У тридцятих роках, коли я ходив до стрийської гімназії, професор-поляк образив молодшого брата Степана Бандери, назвавши його кабаном. Той не стерпів образи і плюнув професорові в лице. Хоч Бандеру викинули з гімназії за його поведінку, але в наших очах він став героєм, бо гідно оборонив нашу національну честь.

Тепер немає відважних. Немає дзвонарів в Україні. Відомо, що дзвонар дзвонить не для Господа Бога. Господь Бог не є глухим. Так само свічку світимо для себе. Бог не є сліпий. Голосно в церкві співаємо для себе, щоб себе збудити з летаргічного сну.

Де оті дзвонарі в Україні? Хто має збудити народ до дії, до державотворчої праці? Замало піднятися з колін і стояти на місці. Треба йти!

Як пояснити, що 200,000 татар у Криму має вісім своїх шкіл, а велика, майже мільйонова українська громада у Криму має тільки одну школу — гімназію в Симферополі? Татари живуть під шатрами, а українці мають дах над головою, українцям допікає безробіття, а наші кримські татари працюють і з голоду не помирають. У чому різниця? В національній свідомості, в національній гордості, в солідарності, в зорганізованості, в патріотизмі!

Мені пишуть з України: „Нас русифікують, книгарні завалені російськими книжками, журналами і газетами". А я питаю: чому ви їх купуєте, чому їх читаєте? Вимагайте тільки українських видань! Мені пишуть: „В театрах ставлять тільки російські п'єси, в кінотеатрах показують неморальні російські фільми". А я відповідаю: чого ви туди ходите? Бойкотуйте російську порнуху! Мені пишуть, що у православних церквах і в протестантських домах молитви відправляють Богослужби тільки по-російськи. Відповідаю: „Вимагайте української мови!". Господь Бог напевно розуміє нашу мову. Мені пишуть: нас затягають в різні секти. Моя відповідь: „Не вступайте до них!". Ми, українці, є християнами. Наша Православна Церква Київського Патріярхату і наша Греко-Католицька Церква — наші національні Церкви з тисячолітньою традицією. Вступайте до них!

На мою думку, наш народ не без гріха, і звинувачувати у всьому тільки „вороженьків" — нонсенс.

Нам тут, на чужині, трудно пояснити американцям чи канадцям, чому Україна, яка має найбільше шансів з усіх постсовєтських республік стати сильною і заможною державою, пасе задніх. Чому країна, яка має 18 відсотків всього світового чорнозему і яка до революції була шпихлірем Европи, не може прогодувати своє населення. Чому спроваджує бараболю з Єгипту, пиво з Австрії і Голляндії, коли є своє, львівське і київське? Чому спроваджує шампанське з Франції, коли має своє, одеське? Чому спроваджує помідорові соки з Польщі, коли гниють ніким не позбирані помідори на українських полях? Чому воду мінеральну привозять із Словаччини, коли є своя в Трускавці?

В розмові з німцями я почув таке: „Ви спровадьте 10000 нас, німців, в Україну, і ми покажемо українцям, як господарювати на вашій урожайній землі". Тяжко було таке слухати...

Чому країна, яка має освічений народ, багато розумних і висококваліфікованих спеціялістів, дає себе грабувати, (мільярди долярів вкрадено в Україні і сховано в закордонних банках), дискредитувати, і то вже на 8-му році державної незалежности? На що наш народ чекає? На чудо? Чи на поміч заграниці? Така поміч якби і прийшла, то скоро опинилася б у глибоких кишенях антидержавників, які засіли в уряді і прикрилися імунітетом (читай — дозволом красти).

Відомо, що коня можна нагодувати, осідлати і привести до водопою, але він сам мусить схотіти пити. Без бажання народу, без його волі, без дисципліни, організації,

(Закінчення на стор. 19)

Листи

Передплатіть газету для українця!

Ситуація в Україні погіршується. Спостерігається вже неприхований політичний і економічний тиск північного сусіда. Збройну боротьбу покищо замінює дипломатична. Ми бачимо, як національно-культурні надбання народу завмирають, рідна мова заникає. Чужомовна преса продається за навмисне пониженими цінами і витискає залишки незалежної української преси й друкованого слова. Владники державного правління якщо не допомагають цій дії, то промовчують. Західні ґаранти демократичних свобід народові — нечутні.

Чи може українська спільнота в світі приглядатись байдуже й бездіяльно, коли українській незалежності загрожує небезпека? Безперечно, що буде відповідь — ні! Що ми можемо зробити? Можливостей є багато, а найскорішою буде допомога патріотичним силам, які через брак об'єктивної інформації живуть розгублені й дезінформовані. Особливо тепер, напередодні президентських виборів. Між чисельними кандидатами нелегко буде знайти розумного й розсудливого самостійницького українського патріота.

В цій ситуації багато може допомогти незалежна українська патріотична й об'єктивна преса. Зубожілі безробіттям і невиплатою платень люди неспроможні оплатити для себе преси. Зробім добре діло, замість коштовних посилок, які за безцінь продаються на ринках, оплатім нашим рідним, знайомим чи приятелям незалежну газету, як тижневик „Шлях Перемоги", який коштує 25 дол. на рік, або широко знаний щоденник „Вечірній Київ" за 33 дол.

Ваші вибранці дістануть щоденну, найновішу й правдиву інформацію про те, що діється в країні та що їм робити. Коли 33 доляри важко, то за 20 випишіть тижневик „Погляд". Якщо у Вас немає нікого, то редакція призначить ваш дарунок або військовим відділенням, університетам чи іншим організаціям в східніх областях України. Ваша відносно невелика пожертва допоможе вижити вільній пресі та зробить неабияку користь і приємність вашим рідним. Пам'ятаймо, що „слово" було, є й буде найсильнішою зброєю в боротьбі за правду й справедливість. Не чекаймо й не вагаймось, бо хто дає скоро, той дає подвійно.

За докладнішою інформацією прошу звертатись на адресу: John Burtyk, 185 Pershing Rd. Clifton N.J. 07013, або телефонувати на (973)779-4063.

Іван Буртик

Від редакції: таким подарунком може стати і наш тижневик „Свобода". Чому б і ні?

Ганебний напис у Харкові

Одного недоброго ранку, в другій половині листопада 1998 року, в 606-му мікрорайоні міста Харкова з'явився на стіні будинку велетенський напис: "Украина дерьмо".

Ми, громадяни України різних національностей, глибоко обурені не лише брутально-соромітницькою формою та антиукраїнською сутністю цього напису, який порушує статтю 37 Конституції України, але й ставленням до цього антидержавного явища харківських правозахисних органів. Так , на телефонне повідомлення в міліцію про появу вказаного напису пролунала глузливо-в'їдлива, та ще й з порушенням ст. 10 Конституції України (про державну мову в державних установах) відповідь: "А ви ето смойте!"

Анатолій Гавриленко, Вітольд Стрілецький, Агат Бритикова (Петросян), Ірина Левіт, Наталя Чавир, Вячеслав і Гіта Резніченки, Ірина Курицька, Володимир Устьянов, Тетяна Бухановська.
м. Харків

Від редакції. *Лист з Харкова засвідчує, що й у цьому, здавна зросійщеному місті (варто звернути увагу на далеко не українські назви вулиць в адресах під листом — проспект 50-річчя ВЛКСМ, Тімурівців, Уборевича, Тобольська, Єсеніна та ін.), є палкі захисники молодої держави. Свого листа вони надіслали не тільки до "Свободи", а й до Президента України Леоніда Кучми, голови Харківської обласної адміністрації Олега Дьоміна, редакцій харківських газет "Панорама" і "Слобідський край". Маємо надію, що у цьому місті буде посилено вимогливість до охочих робити на стінах негарні написи. Проте ми не судили б надто суворо того працівника харківської міліції, який порадив (шкода, що російською мовою) змити ганебний напис, бо така порада на ту мить видається єдино слушною. Прийдуть часи, коли в Україні запанує правопорядок і міліція зможе впритул займатися "стінним малярством" людей, невдоволених своїм, а покищо... Змийте напис і поясніть дітям, які спостерігатимуть за цією акцією, що Україна не є поганою, але зараз хворіє, а хвороба нікого не прикрашає.*

Радіопередач з України немає

До статті Степана Максимюка „Я також хочу слухати Радіо України, („Свобода", 15 січня ц. р.), хочу додати інформацію з Києва: вже три місяці передач Світової Служби Радіо України на Америку і Канаду немає. Якісь погані люди зруйнували радіовисильню біля Миколаєва, що надавала передачі до Америки і Канади. Уряд України відмовився дати гроші на відновлення станції. Отже, передач з України в Америці немає. Часом чути передачі до Південної Америки на хвилі 15520.

Богдан Гнідь,
радіослухач з Сомервілл, Н.Дж.

Створимо товариство радіослухачів

Прочитав я дописку Степана Максим'юка з Сілвер Спрінґ, Мериленд („Свобода", 15 січня ц. р.) і цілком з нею згідний. Безрезультатно пробував я зловити Радіо України на частотах 6030 і 7150 кілогерц протягом довгого часу, хоча живу недалеко від Олександра Северина з Ню Йорку, на східньому узбережжі.

Маю добрий короткохвильовий приймач SONY ICFW-7600 та активну антену. Зовнішньої антени, на жаль, не маю можливости поставити, бо в кондомініюмі, в якому живу, це робити не дозволяється.

Шукання потрібної частоти (на жаль, невідомої) забирає багато часу. Пропоную створити через тижневик „Свобода" заочне Товариство радіослухачів України. Для чого? Нам необхідно знати телефони таких же слухачів і ділитись з ними знайденою частотою доброї чутности Радіо України.

Для початку подаю свою адресу і телефон: Orest Serediak F-20 Bash-Ford Ave Union N. J., tel.: (908) 810-1355.

Орест Середяк

Щоб знову не запізнитися...

Я прочитала статтю п. Остапенко „Майте розум, земляки", і вважаю її дуже влучною. Однак, де наш земляк п. Остапенко був перед виборами до Верховної Ради? Він дещо спізнився зі своїми порадами.

Маю прохання до п. Остапенка, щоб тепер, перед виборами Президента України, він завчасно надіслав до редакції поради.

Евгенія Костюк,
Рочестер, Ню Йорк,
читачка „Свободи" від 1950 року

Пришліть нам молитовники

Просили люди, просить священик о. Віталій з нашого села, якщо хтось має таку можливість, щоб прислав нам кілька молитовників і катехизи для навчання дітей. Ми будемо дуже вдячні.

Іванна Мелешко,
с. Гумнисько,
Теребовлянський район,
Тернопільська область.

Чи варто карати всю школу?

Ксеня Гапій у своєму листі „Вибрики зразкових учнів", („Свобода", 15 січня ц. р.), змальовує школу українознавства в Нюарку як інституцію, що підтримує і плекає хуліганство і варварське ставлення до свого рідного. Чому ж пані Гапій, як мати трьох дітей, які закінчили цю школу з відзнаками, не реагувала на „палення парт", дертя підручників, нищення макет і т. п., коли її діти вчилися у цій школі? Не можна заперечити, що деякі з цих „злочинів" трап-лялися у клясах, але це не оз-начає, що всі учні повинні від-повідати за вчинки одиниць. Пані Гапій схвалює принцип покарання „всі — за одного".

В американських школах трапляється, що учні приносять до кляс наркотики, ножі або навіть пальну зброю. Чи це стає причиною закриття школи? Звичайно відповідальність понесять лише винуватці, котрих усувають зі школи. Пані Гапій твердить, що ми, як парафіяни церкви св. Івана Хрестителя, „не можемо вимагати від парафії того, чого навіть чужі за велику плату не хочуть терпіти".

Ми не вимагали! Ми просили допомогти нам у кризовій ситуації, маючи на увазі обов'язок пароха опікуватися своїми вірними і допомагати їм в разі потреби, в ім'я християнських засад.

Оксана М. Ліщинська

ЗВІДУСІЛЬ

Зміни в Йорданії

Йорданський король Гуссейн виправдав чутки, котрі розповсюджувались в країні після його повернення минулого тижня з лікування у США, про те, що він хоче змінити престолонаслідництво. Як інформує пресове агентство Ассошіейтед Пресс, король Гуссейн сказав своєму братові, принцові Гассанові, дотеперішньому престолонаслідникові, що усуває його з цієї позиції , бо це місце резервує по черговості для своїх синів. Принца Гасана він хоче призначити своїм заступником — це новостворений пост з обмеженими правами. Престолонаслідником став найстарший син короля Гуссейна від першої жінки, принц Абдулла аль Гуссейн.

Зупинено небезпечне пачкарство

Минулого тижня на границі між Канадою та США зупинено спробу нелегально перевезти до Америки чотири китайські жінки. Жінки були заховані в окремій забудові з дикти під вантажним автом, і тільки через пильність прикордонника, котрий заввbooжив кусок одежі з- під вантажника, зупинено цю небезпечну спробу пачкарства. Це трапилося в год. 4:30 ранку в неділю, 31 січня, на прикордонному мості Левістон-Квінстон, що положений шість миль на північ від Ніяґари, на границі Канади і нюйоркського стейту. Пограничникам було потрібно пів години часу, щоб звільнити жінок з їхньої схованки. Вінстон Баррус, заступник директора баффалівського Бюра іміграції та натуралізації, назвав цю спробу смертельно небезпечною.

Підвищено ціни

Летунські лінії „Юнайтед ейрлайнс", „Транс Ворлд Ейрлайнс" і „Ю С Ейрвейс" минулого тижня прилучилися до інших домашніх летунських ліній та підвищили оплати проїзду. Вже від довшого часу деякі летунські лінії намагалися підвищити ціни на квитки проїзду, але їхнім спробам перечило керівництво летунської лінії „Нортвест Ейрлайнс". Здійснено ці підвищення оплат після того, як „Нортвест Ейрлайнс" пішли за прикладом летунтської лінії „Делта", підвищуючи оплати проїзду на 2 відсотки, а для тих, що замовляють квитки заздалегідь, на 4 відсотки.

Форд купує Волво

Форд, друга з черги найбільша в світі американська фірма автомобілів, купує відділення виробництва пасажирських авт відомої шведської фірми Вольво за 6.45 блн. дол. Згідно з договором, власністю Форда стане цілий ряд виробництв пасажирських авт у цілому світі, включно з трома монтажними фабриками та двома европейськими фабриками виробу механізмів передачі руху до коліс і Центр розвитку виробництва пасажирських автомобілів у Ґотенбурґу, Швеція.

Стара імміграція — нова імміграція:

Хвиля до Хвилі

ЛИСТ МАРІЇ Г. ВИКЛИКАВ ШИРОКИЙ ЧИТАЦЬКИЙ ВІДГУК

У першому числі нашої газети за нинішній рік було вміщено лист Марії Г. з Коннектикат "Станьмо братами! Скільки можна докоряти?", який викликав численні відгуки читачів. Частину листів, що надійшли, ми вміщуємо сьогодні.

Від кого „втікають" нові еміґранти?

2 січня ц. р.в „Свободі" появився лист-сповідь Марії Г. з Коннектикат „Станьмо братами! Скільки можна докоряти?" Не можу погодитися з тим, що автор цього листа-сповіді не мала відваги подати своїх прізвища та адреси, а редакція погодилася помістити його на сторінках „Свободи". Лист-сповідь нічого доброго не приносить, роз'ятрює непорозуміння, не спричиняється до злагоди і не повинен мати місця на сторінках такої почитної газети як „Свобода".

За словами Марії Г. з Коннектикат, вона проживає в Америці вже 4 роки, а її рідні мають статус втікачів. Постає питання: якщо вони тут заледве 4 роки, від кого і чому вони втікали, що отримали цей статус втікачів? Адже Україна вже вільна, за приналежність до тієї чи іншої партії ніхто нікого не переслідує, практикується свобода релігії. І чому вони знайшли дорогу до вірмен і поляків? Було занадто тяжко знайти шлях до української громади?

Недостатню активність у нашому громадському житті нових еміґрантів Марія Г. виправдує умовами життя, мовляв, працюють на 2–3 роботах, щоб прогодувати сім'ю. Якщо автор листа-сповіді ще не знає, дозвольте усвідомити її, що ми, ця „третя хвиля", які приїхали сюди після війни, не просили помочі, не вдавалися до вірмен чи поляків. Ми приїхали сюди з малими дітьми і посилали їх до шкіл і церков. Ми приїхали з нічим, але зразу брали працю, яка тільки траплялися, щоб прогодувати сім'ю. Якщо переглянути наші здобутки, то можна усвідомити собі, що ми не марнували нагод розбудовувати українське життя на землі Вашінґтона.

Сьогодні діти „четвертої хвилі" відвідують ці школи, церкви, але чи призадумалася автор листа-сповідь над тим, хто ці школи і церкви будував? Ми трудилися, вчили дітей, нострифікували, удосконалювали англійську мову. Ми працювали для громади без платні, бо вважали це нашим святим обов'язком. І ми були в боргах, бо запозичалися, щоб будувати це нове життя. Тому тяжко мені знайти виправдання на всі ці закиди Марії Г. , яка пише: „Ой, як гірко чути тут докори..." І справді боляче і гірко мені, коли читаю необґрунтовані і кривдячі висновки автора листа-сповіді. Смію сумніватися, чи більшість нових еміґрантів дійсно приїхали сюди як втікачі? В моєму розумінні — це люди, які приїздять до Америки для заробітку, щоб допомогти собі і своїм рідним. Може, в тому випадку я повинен бути більше вирозумілим, одначе з практики бачу, як багато нових еміґрантів так скоро забувають про свою батьківщину, залишаються тут ради добробуту і американських вигод. Зазначую, що це не відноситься до всіх, бо є також еміґранти „четвертої хвилі", які дійсно свідомі свого національного обов'язку щодо громади і суспільства.

Слушно недавній Генеральний консул в Чикаґо Віктор Кирик (нині він працює в Києві) був не вельми захоплений новою українською еміґрацією. Він сказав, що ці люди повинні швидше ставати українцями, повинні усвідомлювати, що вони в першу чергу є громадянами України. Марія Г. з Коннектикат твердить, що більшість цих еміґрантів мають щонайменше середню освіту, багато з них мають і вищу. А їх Україна зараз так потребує! Вони повинні вважати своїм священим обов'язком свої знання віддати Батьківщині.

Богдан Кандюк,
Ґлен Спей, Ню Йорк

Пропоную створити фонд допомоги

Ми вже два роки в Америці, приїхали за статусом "пароль". Подавали заяву на виїзд ще за совєтської влади, бо я народився і виріс в місцях політичного заслання батьків. Працюємо з дружиною щодня без вихідних, ввечері ходимо на курси англійської мови. Донька вчиться у коледжі, працює увечорі, син — в школі. Спершу ми жили в Ірвінґтоні, Н.Дж., де спиралися на щиру допомогу багатьох чудових людей. Хочемо подякувати за це подружжям Гулаків, Гапонів, Коварів, Галіїв і особливо — Анатолієві Куликові, в гостинній родині якого живе наша донька.

Пізніше ми переїхали до Брукліну, де легше прожити без авта і мови. Сподівалися й тут знайти підтримку в пошуках житла і роботи, проте в українських установах на Другій вулиці нас приймали ввічливо, але не більше. Доводилося іноді чути: чого це ви із незалежної України поїхали до Америки? Еміґранти старшої дати, на жаль, не розуміють, що в Україні зараз триває "другий голодомор". Має рацію журналіст О.Михайлюта, який пропонує створити Фонд допомоги молодим українським родинам, які приїхали в Америку, щоб хоча б у такий спосіб зберегти генофонд нації. Адже такі фонди мають інші етнічні спільноти. І "Свобода" зробила б велику справу, коли б порушила справу такої допомоги новоприбулим. Це збливило б усіх українців.

Водночас хочу подякувати газеті за небайдужість до нових еміґрантів, перехід до літературної мови сучасної України. І за лист "Станьмо братами!" — незвичайний і дуже щирий.

Павло Макієнко

Хто компромітує Україну?

Наведене у заголовку запитання адресоване в статті київського кореспондента львівської газети "За вільну Україну" Галини Левицької "Нова хвиля української еміграції. Яка вона?" начальникові Консульського управління Міністерства закордонних справ України Вікторові Кирику, який упродовж трьох останніх років був Генеральним консулом України в Чикаго. Журналістка, зокрема, пише: "Бажання покидати межі власної землі у нинішній час зумовлене лише економічними чинниками. Люди, які з чисто люмпенських позицій підходять до питання української державности, доводять, що державність породила велику хвилю еміграції, мовляв, за часів СССР ніхто не виявляв особливого бажання кудись їхати. Проте це не відповідає дійсності. І тоді вишукувалися різні "способи", щоб покинути рідну землю, однак про це ніхто не говорив вголос..."

Далі Галина Левицька наводить вищезгадану думку Віктора Кирика, який сказав: "Приїжджає людина десь з Черкащини чи Полтавщини, яка вдома розмовляла українською, а за кордоном тут же "забуває" і мову, і Україну". Галина Левицька закидає дипломатові, що української мови не вживає чимало його колег навіть у прес–центрі Міністерства закордонних справ, і продовжує: "Очевидно, що В.Кирик правильно робить, вимагаючи, щоб парубійко з Черкащини чи Полтавщини за кордоном не соромився свого українства. Однак українським дипломатам слід також подбати про те, щоб і уся дипломатична служба стала українською не лише за формою, але й за суттю".

Зрозуміло, що "четверта хвиля" має тільки дякувати газеті і своєму кореспондентові за своєчасний натяк дипломатам на їхню похибку, але з цього приводу варто сказати більше. Треба сказати, що полтавський чи черкаський парубійко ще з рідної землі добре привчений до труднощів спілкування з панами – урядниками численних контор та управлінь, тож, потрапивши у своїй справі до такої оповитої серпанком дипломатичних таємниць контори, як консулят, і зачувши довкола себе російську мову , він мимохіть перейде до неї, щоб не видатися диваком з далекого полтавського хутора, бо йдеться ж йому не про мову, а про справу.

І яка ж бо істотна різниця: парубійко говорить з дипломатом мовою сусідньої держави, а дипломат, як засвідчує Галина Левицька, не спроможний відповісти мовою народу, який представляє в Америці. Він розуміє недоречність свого становища, але не може принизитися й визнати лінґвістичну перевагу парубійка, то говорить, що той компромітує Україну. Як говорять люди — перекинув з хворої голови на здорову...

Не є таємницею, що багато нинішніх українських дипломатів навчалися у відповідних вищих школах СССР чи починали службову кар'єру за комуністичних часів, декотрі взагалі походять з родин компартійної номенклатури, то їхня українська мова теж викликає запитання...

Лист Марії – теж докір

В Ню Йорку жінки в Союзі Українок дуже гарно ставляться до „четвертої хвилі" і вже багато нових стали членками відділів. В 64-му Відділі, де я є головою, маємо три членки і дві вже є в Управі відділу. Марія Г. пише, що „СУМ воює з Пластом". Я була в проводі станиці і Крайової Старшини Пласту, і жодної боротьби не бачила. Навпаки, ми працювали спільно, переводячи програму на перший Конгрес СКВУ. Деякі станиці влаштовують спільні забави. На крайових з'їздах є завжди представники обох організацій. Членами Пласту є бандерівці, мельниківці, звичайні „смертельники", і боротьби немає. Пласт не є місцем для політичних непорозумінь.

Закид „Свободі", що вона вміщує статті проти „четвертої хвилі" є неслушними, бо, наприклад, О-КА так позитивно писала про „четверту хвилю", що наразила собі „третю хвилю".

Про „виховання борців за волю України і жертви" наша еміграція теж може дещо сказати, бо багато з нас опинилися тут з тієї причини, що наших батьків, чоловіків, братів судили і вивозили на Сибір, звідки вони не повернулися, і не допомогли зусилля „Меморіялу" у розшуку їхніх могил.

„Четверта хвиля", пише пані Марія, не порушує тих справ, „бо трудиться, вчить дітей і нострифікує". А що робила „третя хвиля"? Люди теж з вищою освітою — працювали фізично, зокрема жінки, щоб допомагати чоловікам, щоб лікарі, інженери могли скласти іспити. Вже добігає нашій „хвилі" 50 років в діяспорі, а наші діти говорять українською мовою і знають про своє походження, боронять добре ім'я між чужими. А скільки допомагає зараз Україні „третя хвиля"!

Про натяки „про жінок з України" дуже прикро мені говорити, бо й справді є розбиті подружжя і покинуті діти. „Скільки можна докоряти?", — запитує Марія Г., але й сама це робить.

Христя Навроцька,
Квінс, Ню Йорк

Чому люди виїздять з України?

Я дякую Марії Г. за її лист–сповідь, і думаю, що вона ще не все написала про сучасне життя українців. Водночас дякую редакції, яка опублікувала цього листа. Мабуть, мало хто з людей, які проживають в Америці з часів "другої" чи "третьої" еміграції, має уявлення про українські будні. Щоб заробити хоч трохи грошей, кожен намагається працювати на підприємстві чи в колгоспі. Платня буває нерегулярно, а коли й заплатять, то ледве 10–15 долярів за весь місяць (я подаю у порівнянні, щоб було зрозуміло). Ви можете запитати, навіщо ж вони працюють? Хоча б для того, щоб мати субсидію на оплату житла. Хто не працює, такої доплати не має, тому не може заплатити за електрику і газ.

Вдома після роботи теж не перепочинеш, бо люди тримають худобу, свині, птаство, городи — треба самим дбати про харчі. З кормами сутужно, по солому треба йти на поле до колгоспної стирти, а це кілька кілометрів вночі по снігу.

Треба грошей на одяг і взуття, а овочі чи м'ясо ніхто не купує, бо платні ж нема. Почула, що в Польщі можна продати за безцінь якісь промислові товари (був такий час). Назбирала дечого, а ще ж треба за великі гроші закордонний пашпорт дістати. На кордоні черги були по 15 кілометрів, стояли до двох тижнів. Ні води, ні вбиральні серед поля... На польському базарі теж тремтиш, бо прийдуть бандити, заберуть і товар, і гроші. Ще й покалічити можуть... Поміняла злоті на доляри — чужинцям не міняють, але спромоглася, везу назад, знову боюся, бо польські митники доляри не випускають. Не зауважили... Привезла 150 долярів, по страшних муках. Як тепер їх найкраще використати?

То хіба можна говорити, що наші люди — ліниві до роботи? Можна ще закинути, що йдеться про другорядне... Але через такі повсякденні непорозуміння люди нервують, втрачають здоров'я і рано вмирають.

Я може б і не писала цього листа, якби не відповіді Олексія Коновала на запитання анкети про діяспору, який пише: "Навряд чи "четверта хвиля" української еміграції відіграє помітну ролю в Америці. Її попередники були політичними вигнанцями з рідної землі і становили відчутну інтелектуальну силу, готову до боротьби за незалежну Україну. Тепер з України виїздить чимало талановитих людей, але за океан їх ведуть зовсім інші причини". У наведеній цитаті відчувається натяк на малий патріотизм, тому хочу додати, що еміґрант з попередньої хвилі, поставлений в умови сучасного життя в Україні, вхопився б за голову і заволав: "Боже, нащо мене мати на світ народила? Бандитизм, сваволя, безвихідь ...".

Звісно, треба бути патріотами за будь-яких умов. Серед українців було багато героїв. Відома самопожертва наших людей в роки Другої світової війни. І в останні роки О.Тихий, Ю.Литвин, В.Стус, В.Марченко могли б поступитися засадами і спокійно жити за комуністичного режиму. Вони обрали шлях боротьби. Але більшість людей не є героями. Так само й українці, які в роки війни скористалися нагодою втекти на Захід, здебільшого не провадили активної боротьби з більшовизмом. То хіба можна докоряти будь-кому за недостатній патріотизм? Чи тільки героїчною смертю у двобої з ворогом вимірюється патріотизм? Чи не є патріотичним вчинок жінки, яка намагається важкою працею за океаном заробити грошей для порятунку старих батьків, дітей чи сестер? І якщо тепер хтось докоряє новоприбулим за недостатній патріотизм, то нехай сам послужить за приклад і повернеться в Україну зі своїм практичним досвідом, матеріяльним доробком і прагненням добудовувати державу. А ми трохи заробимо в Америці і приєднаємося до нього.

Наталя Н.,
Сиракюзи

ЗВІДУСІЛЬ

Клінтон — для імігрантів

Уряд Президента Билла Клінтона запропонував виділити на п'ять років 1.3 млн. долярів на повернення медичних програм і продовольчої допомоги імігрантам, які приїхали до США після 22 серпня 1996 року, коли було значно обмежено соціяльні пільги. У нових бюджетних пропозиціях запляновано виділити 930 млн. дол. на повернення попередніх соціяльних програм, 60 млн. дол. на допомогу продовольством, 220 млн. на дешевше медичне забезпечення дітей новоприбулих. Адміністрація переказує 105 млн. дол. на поліпшення медичної опіки жінок і народжених ними дітей в середовищі леґальних імігрантів, а 70 млн. дол. будуть передані стейтам на поліпшення праці шкіл англійської мови. Джерела фінансування цих програм будуть сконкретизовані у пропозиціях бюджету на 2000 рік.

Боротьба з п'яними водіями авт

У руках п'яних водіїв авто стає „4,000 фунтовою зброєю" — так висловилася одна із урядників організації Матері проти п'яної їзди автом. У самому тільки місті Ню Йорк річно арештують понад 6,000 п'яних водіїв авт, з яких велика кількість є відповідальними за цілий ряд кожнорічних смертельних автомобільних випадків. З уваги на це, Ню Йорк уводить в життя свій найновіший плян стосовно поборювання п'яних водіїв авт, конфіскуватиме авта тим водіям, яких буде оскаржено і визнано, що провадили автом у п'яному стані.

Тільки для поляків

У Москві відбулась презентація другого тому „Катинь. Документи злочину", в якому зібрано найважливіші документи з архівів Росії і Польщі про розстріли в СССР 14,000 полонених польських військових старшин. Документація починається від 5 березня 1940 року, коли у Москві вирішили стратити полонених, і закінчується масовим їх розстрілом у червні того ж року. Загалом буде видано 5 томів, але тільки польською мовою. Росія пояснює це браком коштів. А може, знову таємниця від свого народу?

Загадку розв'язано

Міжнародна група науковців-дослідників повідомила на конференції у Чикаґо, що загадку походження вірусу АІДС вкінці вдалося розв'язати. На базі своїх дослідів вони стверджують, що згаданий вірус має свій початок у породі мавп- шимпанзе в Африці. Одначе шимпанзе з тим вірусом живуть і не хворіють від нього, тому науковці сподіваються, що їхнє відкриття у майбутньому допоможе поліпшити теперішні заходи лікування АІДС в людей. Крім того, вони вірять, що з часом їм вдасться знайти ефективну вакцину проти вірусу АІДС.

Коментар редакції

У наведених вище листах порушуються певні питання, які потребують коментаря. Читачі непокояться: чи треба було публікувати лист Марії? Чому він не прокоментований відразу? Чому вона не називає свого прізвища?

Наша газета не має жодної ідеологічної цензури, і кожен читач має право висловити на її сторінках свої думки. Негайний коментар до опублікованого листа був би, з нашої точки зору, спробою нав'язати читачам думку редакції, тож годилося зачекати, доки самі читачі відгукнуться на публікацію, що ми й зробили. Автор має право не розголошувати свого прізвища чи адреси, але повинен застерегти про це редакцію, подавши відомості про себе тільки для внутрішнього вжитку. Сьогодні ми знову подаємо листа, на називаючи прізвища авторки, тому що добре уявляємо собі, як почувалася б Марія, якби нинішні зауваження були б адресовані їй із зазначенням прізвища!

Щодо відгуків на лист Марії Г. змушені сказати, що ми очікували не стільки критики на її адресу, скільки продовження порушеної нею теми. Уявіть собі новоприбулу жінку, яка вже влаштувалася в Америці і має певне уявлення про життя місцевої української громади. Їй, як і давніше прибулим, властива критична оцінка реалій життя. Тому Марія, коли зауважила, що дехто не розуміє причин зростання еміграції з нарешті незалежної України, скоса дивиться на новоприбулих, попросила цих добродіїв: "Станьмо братами! Скільки можна докоряти?". Щоб не бути голослівною, вона навела кілька особистих спостережень, які не мали, звісно, узагальнюючого характеру, але, на її думку, додавали піску в триби громадського життя.

Між іншим, при будь-яких непорозуміннях мудрі люди саме так і чинять — спершу з'ясовують взаємні претензії, а потім їх полагоджують. Тим часом дехто з наших читачів не пройнявся тривогою Марії про мир і злагоду між "хвилями" української еміграції, а страшенно образився: як це новоприбула жінка має сміливість радити щось давнім мешканцям Америки? Нехай попрацює, як ми колись, а тоді вже вчить, як треба жити! Але ж Марія не заздрить, не докоряє, вона просить: станьмо братами! Не "станьте", а "станьмо" — тобто з усіх боків простягнімо руки братерства, незалежно від давності перебування в чужій країні!

Люди, які не жили в СССР (або жили мало), не мають достатнього уявлення про той повсякденний, пляномірний, зусібічний тиск, який було застосовано до звичайних людей. Стара команда залишилася при владі і зберегла старі методи управління. Тож чи варто дивуватися, що знесилені люди прагнуть не тільки поліпшити своє матеріяльне становище, а й пожити по-людськи?

Ми дякуємо нашим читачам за численні й ґрунтовні листи. Вони засвідчують, що Марія порушила болючу тему. Прислухаймося ж до її заклику: "Станьмо братами!" й поведімо мову про те, як досягнути того, щоб окремі хвилі української еміграції до Америки стали тим повноводдям, з якого черпатимуть радість і користь як діяспора, так і Україна.

Рубрику "Хвиля до хвилі" веде ред. Левко Хмельковський

Дорогі діти!

Оце приходить до Вас уже третя „Веселка". Чи прочитали Ви дві, що прийшли були давніше? Якщо прочитали — то й добре. А якщо не прочитали — то візьміть у руки цю та пробуйте читати. Якщо Вам це важко — просіть маму чи тата, чи бабусю, щоб вам помогли. А що більше будете читати — то й легше це буде Вам вдаватися, та й цікаво стане. Що там таке написано для Вас?

Ось уже лютий-місяць. Минуло вже давно свято Святого Отця Миколая, і Різдво з ялинкою вже пройшло, і Йордан, або Водохреща, вже пройшла, і річниця 22 січня, і річниця бою під Крутами, вже приходить близько свято Стрітення. Ой, як багато сталося за той час! Чи ви знаєте про кожне свято, про кожну річницю, чому ми їх святкуємо? Якщо не знаєте, спитайте у старших. Вони знають і радо Вам пояснять. Ану, спробуйте! Так будете знати багато цікавого, чого Ваші товариші в англійській чи французькій школі не знають.

А тепер — самі бачите, на дворі зима. Хіба що ви живете десь в Австралії чи в Південній Америці — тоді у Вас літо. Але там, де живе найбільше наших читачів — там тепер сніг і лід. І Ви можете ковзатися на ковзанах по льоду, їздити на лещатах та саночках, малювати у снігу „ангелів", а може і діда-снігура збудуєте. Це дуже весело, і трапляються при тому цікаві та веселі пригоди. Якщо Вам щось таке цікаве чи смішне трапиться — напишіть про це до „Веселки" — ми радо помістимо!

Отож ж — чекаємо Ваших листів! Чи не гарно буде, коли Вашого листа прочитають усі тисячі читачів „Свободи", всі великі та малі!? Спробуйте!

Редакція „Веселки.

Листи посилати
на адресу редакторки:

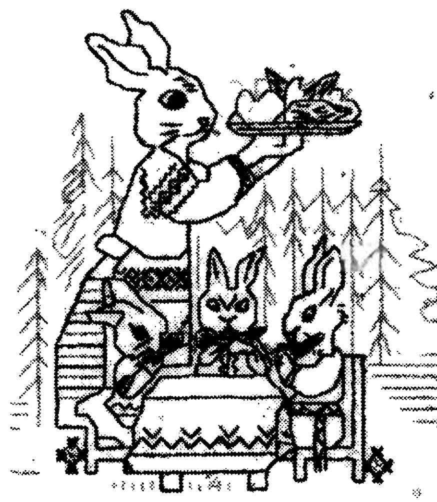
L. O. Schur,
776 Sunninghill Ave.
London, Ont. N6H 3L8, Canada.

Привіт Мишки-Гризикнижки бабусі Ірині

Дорогі читачі „Веселки"! Мене Ви вже знаєте: я Мишка-Гризикнижка. А хто така „бабуся Ірина" — це я Вам зараз розкажу.

Вона — не з казки. Вона таки справді живе в Ук-раїні, в мі-сті Бориславі. Кожну бабусю треба шанувати — це Ви знаєте? Але чому шануємо бабусю Ірину ще більше — і чому якраз тепер? Бо саме недавно її відзначували всі жінки в цілому світі, як „героїню світу". Невже, подумаєте — „цілого світу"? А так! Жіночі товариства цілого світу вибрали сто жінок з різних народів, які заслуговують на таке ім'я. Хто такий герой чи героїня — це ви знаєте. Це людина, яка вчинила якесь дуже велике діло, яка не боялася нічого, а завжди робила добро, навіть, коли це було дуже небезпечно. Таких людей на світі небагато, ось, як бачите, вибрали їх тільки сто, а між ними нашу українку, бабусю Ірину Сеник. Що ж вона таке зробила? Не знаєте? А може, десь таки Ви чули? Її тримали вороги України, большевики, тридцять років у в'язниці. Тридцять років?! Подумайте! Один шкільний рік такий довгий, а то тридцять, завжди замкнена, без вакацій, здалека від всіх своїх рідних... Тримали її за те, що вона українка, що любить Україну і хотіла, щоб Україна була вільною. І сьогодні Україна вільна держава, це ви знаєте. І бабуся Ірина знов у своєму Бориславі, опікується дітьми-сиротами, і пише казки та віршики для дітей. Незабаром десь і надрукують таку книжечку „Казки Бабусі Ірини" — тоді Вам більше про неї розкажу. Бо дітей бабуся Ірина дуже любить, і навіть, коли була в тюрмі, вишивала для них книжечки-образочки та посилала знайомим дітям. Отакий один образок із зайчиками — бачите тут.

Бачите і саму Бабусю Ірину. І якщо схочете написати до неї та привітати, то ось маєте її адресу: Ірина Сеник, Україна, м. Борислав, Львівська область, вул. Тернавка 52-5, 293760. Напишіть таке привітання, як пишете звичайно своїм батькам чи бабусі на іменини, на уродини , на свята. Напишіть — і буде радість і Вам, ще більша — бабусі Ірині!

А покищо — я, Мишка, кажу Вам „до побачення" — до нового числа „Веселки"! А оце Вам віршик-молитва, що написала бабуся Ірина:

Матінко Божа,
Вкраїни княгине!
Моя молитва
До Тебе лине.
Тобі складаю
Серця-лелії,
Щоби сповнились
Батьківські мрії.
Щоб виростали
Скоріш наші діти.
Щоб не цурались
Знань та освіти.
Щоб збудували
Міцну Державу,
На подив світу,
Батькам — на славу!

Дарія Криштанович

Чи ти гірший за котика?

Павлика навчала мати
Рідну мову шанувати:
— Глянь круг себе, любий сину,
На звірята і тварини.
Всі вживають свою мову
Без найменшого призову.
Бровко гавкає: Гав, гав!
Мурчик м'явкає: М'яв, м'яв!
Качка каже: Квак, квак, квак!
Й каченят навчає так.

Котеня на підвіконні
Каже Павлику спросоння:
— І я м'явкаю тихенько
До ріднесенької неньки.

А вона мені за те
Молочко дає смачне.
О, я б з голоду пропав,
Якби гавкати почав!

З братіками я муркочу
По-котячому охоче
Муркочу й до тебе, друже,
Бо тебе люблю я дуже!

ПОЯСНЕННЯ СЛІВ:

ЧИ ТИ ГІРШИЙ ВІД КОТИКА?

ШАНУВАТИ — to honour
ТВАРИНА — creature, animal
ПРИЗОВ — call, encouragement
КАЧКА — duck
СПРОСОННЯ — half-asleep
ОХОЧЕ — willingly

ДІД-СНІГУР

МІТЛА — broom
БЕЗУПИНУ — without stopping
ЖВАВО — lively
СТЕЖКА — footpath
ЗАСИП — snow drift
ХОРОШИЙ — nice, good

ПРИВІТ МИШКИ-ГРИЗИКНИЖКИ

ВІДЗНАЧУВАТИ — to honour
ГЕРОЇНЯ — lady hero, heroine
ЗАСЛУГОВУВАТИ — to deserve
НЕБЕЗПЕЧНО — dangerously
ВОРОГ — enemy
В'ЯЗНИЦЯ, ТЮРМА — prison
ОПІКУВАТИСЯ — to take care of
ЗВИЧАЙНО — usually
ІМЕНИНИ— patron saint's day
УРОДИНИ — birthday
ЛЕЛІЯ — lily
МРІЯ — dream
ЦУРАТИСЯ — to dodge, to be ashamed of
ПОДИВ — wondering, surprise

Дід Снігур

Хто це стукає: — Гур-р, гур-р! —
У віконце? — Дід Снігур.
Ще й говорить так тихенько
Діточкам, що сплять чемненько:
Я на вулиці всю днину,
Все мітлою безупину
Змітав вліво, змітав вправо,
Білий сніг весело, жваво,
Щоб ви стежку добру мали,
Щоб у засипи не впали.
А скажіть, чи вчора, прошу,
Й ви вчинили щось хороше?

УПЛДМ
СЕРЦЕ і КНИЖКА

„ВЕСЕЛКА" — сторінка для дітей.
Редагують: Українські працівники літератури для дітей і молоді.
Редакційна Колегія: Леся Храплива-Щур, Олександра Ковалик, Валентина Родак, Леся Шанта, Дарія Криштанович-Бродгед, Віктор Павленко, Петро Цехош.
Листи та матеріяли надсилати до редакції „Свободи".
Заставка-наголовок і віньєтки Оксани Бошко.

ДЕБЮТАНТКИ

„Вечерниць Червоної Калини" в Нью Йорку

Лариса Богданович

Субота, 13 лютого, 1999 • Marriott Glenpointe Hotel

Квітослава Горбалюк

Лариса Анастазія Гурин

Оксана Ірена Гук

Катруся Адріянна Дурбак

Одарка Кошарюк

Наталка Теодора Кравців

Катря Наталя Кузьмович

Вікторія Меланія Раковська

Ксеня Рибак

Оксана Тетяна Половчак

Устя Зоряна Тарнавська

Пам'ять Василя Симоненка...

(Закінчення зі стор. 1)

найплідніше й найдовше працював Василь Симоненко. Незадовго до його смерти молодіжну газету закрили, і Василь став черкаським кореспондентом київської „Робітничої газети". Звісно, музей Василя Симоненка годилося б відкрити

Біля поета торік поховали його стареньку маму.

там, де була „молодіжка", але запопадливі перебудовники старого міста на соціялістичний кшталт зруйнували усі давні будівлі. Музей відкрито в будинку обласної газети. Колись ця будівля височіла над вулицею, але тепер над нею виріс велетенський „бункер", де мав бути обласний комітет Комуністичної партії, якби КПСС не втратила свою провідну ролю. В музеї зібрані книги, речі Василя Симоненка, а також картини та інші деталі, які характеризують його добу. За робочим столом боляче бракує Василевої постаті в хмарі сигаретного диму. Музей відвідує багато молоді, для якої поет став символом борця за вільну Україну.

За робочим столом бракує постаті поета.

Іменем Василя Симоненка назвали також колишню Театральну вулицю в центрі Черкас. Пам'ятну таблицю виготовляли ще за комуністичної доби (спершу тривалий час Василь Симоненко взагалі був викреслений з хроніки міста, але пізніше комуністи збагнули, що заборона тільки посилює популярність поета, тому на ній зазначили, що покійний був видатним українським совєтським, щоб не вважали його „буржуазно-націоналістичним) поетом, але про всяк випадок не вказали періоду його короткого життя, бо ще люди почнуть розпитувати, чого він жив так мало.

Ці дати береже камінь на могилі поета, біля якого минулого року з'явилася дерев'яна пірамідка, помальована у червоний колір (ознака її казенного походження) на могилці Василевої матері, Ганни Федорівни Щербань. Вона пережила сина на чверть століття, сповнених численних принижень, постійних злиднів і гіркоти непоправної втрати. І тепер, в

Колишню Театральну вулицю названо іменем Симоненка.

присутності цієї скромної могили, по-новому читаються слова на камені:

Можна все на світі
вибирати, сину,
Вибрати не можна
тільки Батьківщину.

Олександер Костирко,
м. Черкаси.

ПОГЛЯД У ДУШУ

Зима в Україні

Зима цього року така, як і торік, розхняблена і сумна. Небо зрідка провалюється мокрим снігом, дощем і хурделицею на посірілі від часу і зими будинки, на порепані дороги, на людей, що квапляться на службу, й на тих, хто на службу вже не спішить, а на базарах і базарчиках кутає від негоди свій крам у пластикову плівку і дурить дошкульний холод, запихаючи до шкарпеток старі гірчичники.

Найпевніше зима розстеляє свою похмурість в місті. Вона вкладає більше прохання в очі жебраків, що притулили свій прохацький бізнес на хіднику, і додає виразности словам приятеля, якого зустрів на тому ж таки хіднику, що „надо свалівать". Взимку, кажуть, вправнішають кишенькові злодії і дратівливіють вимагателі, від неї голоснішають депутати у радіо і тихішають бездомні коти у підвалах, від неї піднімають голос ті, що за комуністів, і нишкнуть ті, кому однаково, вона тлумить надію і родить неспокій. Світанки тепер пізні і день родиться мало не в муках. Зранку найгомінкіші — діти. Над ними безсилі треби варварячої похмурости, навіть якщо малі про неї й знають. Вони вихором носяться попід школами і на сусідніх дворищах, прокладаючи собі дорогу сміхом, гуком, лайкою і петардами. У цих гонах вони впину не знають.

Вечоріє мало не по обіді... Довгі, як упряж, зимові вечори збирають біля телевізорів сім'ї. З екранів сіється звабне західнє життя, яке у батьків-пенсіонарів породжує напівцікавість, а у малозаробітних молодиків — сумне зітхання, у безгрішних дівчат — лють. Емоції майже не змінюються, коли в новинах йдеться про рідне — колишніх і теперішніх вождів, їх улюблені фінансові інституції та краї перебування. Притомившись від побаченого, родина йде спати.

Зимові сни є іншими. Вони огортають швидше і дають додивитись свій фільм до кінця. Кіно, як майже завжди, — про життя, в якому — сонце й літо, вчасна платня, багаті врожаї, соціялістичне змагання, перше кохання, доранні застолля, молоде буття. Іншим сняться далекі подорожі.

Вночі не тихо, вночі — мертвенно тихо. До болю рідне — анішешерх — володіє ніччю, яка не озивається ані гудінням авта за вікном, ані міліцейською сиреною, ані сімейною пересваркою за стіною. Вона мовчить. І життя на ранок будиться тихо і спроквола, і ніч відпускає неохоче, вона тепер — нескороминущна, така ж як і вся оця зимова пора.

Олексій Опанасюк,
Київ-Житомир

Фотоетюд Олександра Костирка

На екрані уяви

На моєму уявному телевізорі само життя змалювало різнорідну зимову програму. Одні образи — кольорові, виразні, ясні, інші — пригашені й прив'ялі від довгого, химерного життя, якого головним оператором є сам Господь.

До появи уявних ескізів потрібно кімнатної тиші, отої фізичної тиші, яку важко знати в метушливий різдвяний час. Крім фізичної тиші, треба спокою душі, треба втихомирення серця, яке чомусь саме в різдвяний час голосно вистукує розколихане, болюче стакатто. Сідаю у старе крісло, вмикаю уявну програму і на малому човні пливу в далеке дитинство.

Є на Лемківщині, в отій казково-страдницькій країні, де біла струцля була лише раз, на Різдво, де капуста з горохом, біб і вареники з темного борошна, суш і кутя були отими присмаками, що на них завжди чекали діти. Риби в Ялині не було, був тільки оселедець, що його продавав у малій крамничці рудий Йойна.

Ви простіть мені, заможні сусіди — волиняки, подоляни, сокальчани і багата колись Україна, яким білий хліб і до хліба з'являлися на столі упродовж цілого року. Я веду мову за село Ялин, чотирнадцять кілометрів у напрямі Березова, де височенні ялиці, що наздоганяли хмари, дали назву селу. Ах, ще вівсяний пляцок! Бувало, що лемкам неставало хліба, тоді оті пляцки-„ощипки" рятували голодних. Не забувайте, прошу, що на вівсяних пляцках виросли колись Митрополит Степан Сулик, Володимир Кубійович, поет Богдан Антонич, мистці Черешньовський і Никифор з Криниці.

Але вернімося до телебачення уяви. Мені сповнилося три роки життя. З нетерпінням заглядаю крізь невеликі вікні приходства — прийде янгол і принесе ялинку, чи пройде мимо хати і за мене (на цей раз), забуде? Всі чекаємо на небесну красуню („деревце"), і батько, і мати, і старша за мене сестра Дарка і Ганя з нами чекає. Вона сирота — поплакує, обтирає дрібненькі сльози, що скапують перлами на гердан. Мама в новенькій блюзці, батько у довгій чорній сукенці з дрібними чорними гудзичками.

— Це не сукенка, — каже мені сестра, — тато сьогодні в реверенді.

— Що таке реверенда — я ще не знаю...

Аж ось і дзвіночок дзвонить. Всі кидаємось до другої кімнати, а там серед блиску свічок, серед бенгальських вогнів стоїть чудовий подарунок з неба. Ще тремтять гілочки ялинки, але янгола вже не видко, йому спішно.

— Тату, візьми мене на руки, я хочу бачити янгола, того, що на самому верху.

Маленькими рученятами торкаюся золотого пташка з райдужним хвостиком, торкаюся павучків, горішків і тістечок небесних із зіркою і цукерків у срібних папірцях. Все оте крутиться в дитячій малій голівці, свічки пахнуть, так дуже пахнуть, і я, пригорнувшись до батька, сповнена різдвяним щастям засипаю у нього на руках...

Чи варто натискати на ще якусь кнопку мого уявного телевізора? Ні, ні, не варто. Усі інші спогади здебільша сумні, здебільша невеселі. Я відсуваю телевізор у найдальший куток кімнати. Сама занурююся у тишу спогадів, і тільки той єдиний колач, плетений руками мами, все ще миготить на екрані уяви.

Іванна Савицька,
м. Чикаго

НОВІ ВИДАННЯ

Книга про Івана Світличного

А взагалі, нова книга „Доброокий (Спогади про Івана Світличного)", яка нинішнього року вийшла в світ у київському видавництві „Час", розповідає не тільки про Івана Світличного, а про увесь рух „шестидесятників", бо неможливо відділити одну людину від її однодумців. Це вже зараз ми можемо назвати явище „шістдесятників" — рухом, зрушенням. А тоді, думаю, більшість українських інтеліґентів, які прилучилися до цього відродження, повірила, що скінчилися похмурі часи репресій, і тепер можна бути самим собою. Вони такими й стали — говорили і писали правду, виголошували ще учора небезпечні жарти, спілкувалися, не остерігаючись „стукачів" за спільним столом.

Чи вони були першими? Точнісінько так само розквітла українська культура після закінчення самодержавного правління наприкінці 20-их років. Зазвучала українська мова, розгорнулася „українізація" державного управління, літератори та історики заявили про свій непересічний талант. Сталін на зустрічі з українськими письменниками напровесні 1929 року турботливо цікавився, який говір — полтавський чи галичанський — має стати основою української літературної мови. Письменники повірили у його турботу. І весняний цвіт нації було розчавлено жорстокою рукою нового самовладця. Ще раз жорстокого удару по красному письменству було завдано після відновлення комуністичного правління в Україні в роки Другої світової війни.

„Шістдесятники" не могли не знати про ці уроки, але були людьми інтеліґентними, а таким притаманна віра у справедливість навіть з боку „єдиної керівної і спрямовуючої сили" — КПСС. Тим більше, що партія сама проголосила каяття у помилках свого вождя і цим спровокувала відому „відлигу".

Іван Світличний постає у спогадах одним з мільйонів своїх ровесників. Звичайний сільський хлопець, обдарований схильністю до науки і ремесла, як то здавна водиться серед українських парубків. Мабуть, його сила була саме у такій спільності з усім народом. Колись російські інтеліґенти — „народники" одягли чумарки й рушили пробуджувати народ. Це їм не вдалося, вони стали жертвами самого народу, бо були з іншого середовища, з іншого „тіста"... Іван Світличний не мусів прилаштовуватися до свого народу, бо він походив з нього, був його часткою і уособлював надії свого народу, навіть якщо більшість українців сама ще до цих надій не прокинулася... І тому він був таким незалежним на допитах, тому не поступився засадами свого світобачення, бо у його особі допитували весь народ, а інші засади були для нього неприйнятні.

Сьогодні ми назвали полеглих героями. І це справедливо. Але люди ставлять героїв на постаменти і вже не вважають їх смертними, підносять над власним життям. А Іван Світличний постає з книги спогадів земною людиною, яка шукала і страждала, любила і сподівалася... За що його замучили? За що і навіщо зламали життя на рідній землі тисяч здібних українців? Поряд з тими, хто терпів за дротами таборів, були незлічені маси інших, які не мали змоги мати всебічну, сучасну освіту, удосконалювати свій талант, мати свій голос в науці і культурі. Університет змушував вивчати науковий комунізм, науковий атеїзм, твори „клясиків" соціялістичного реалізму... Тепер ми переконалися, що наша вища освіта було переважно фікцією. Спроби вийти за межі цієї фікції, прочитати щось справжнє суворо перепинялися. Тим більше спроби мати думку, як це було із Світличним.

Золота медаль у школі, диплом з відзнакою в університеті, аспірантура Академії Наук — чи це не блискучий початок творчого життя? Якщо догоджати... Заборона професійної діяльности, арешти, ув'язнення, туберкульоз, тяжка інвалідність, передчасна смерть — помста режиму за власний шлях в науці про літературу, за „недогоджання".

У книзі вміщено спогади відомих нині в Україні людей — Михайлини Коцюбинської (вона й редактор видання), Івана Дзюби, Євгена Сверстюка, Михайла і Богдана Горинів, Василя Стуса (уривки з листів), Леоніда Плюща, Ігоря Калинця, Семена Глузмана (йому належить також вступне слово), Лева Копелева, Лариса Скорик, Опанаса Заливахи, Світлани Кириченко, багатьох інших (я налічив 73 прізвища). Серед авторів — сестра Іванова, Надійка Світлична, і дружина — Леоніда (вони також упорядкували книгу, а Надія ще й склала на комп'ютері). Багатьом з цих приятелів, знайомих, сподвижників Івана Світличного випало пройти тернистий шлях таборів, заслання. Вони мають право на суд і їхнє судження про Івана Світличного виявилося високим.

Василь Стус писав до Надії Світличної: „Шлях нам був тяжкий. У іншому смислі (життєвого справування) ми (я, принаймні) теж не безгрішні. Але — дав би Бог, щоб побільше людей були такими грішниками, як ми. Будемо сподіватися на це, Надійко, на те, що той стіл уже тужить за нами, що він уже змайстрований, а тільки ми — забарилися до нього. О, Іван — то моя любов найбільша!".

В Україні ще не так добре знають про „шістдесятників". В Америці про них знають далебі більше. Тому значення книги про Івана Світличного незмірно зростає не тільки тому, що перед її читачами постає людина, яка має завжди бути в історії української літератури, але й відкриваються долі її ровесників, яким судилося стати подвижниками Українського Слова. Наклад книги (5 тисяч примірників), на жаль, замалий для великої України. Але добрий читач завжди знайде добру книгу. Так має статися і з доброю книгою про „доброокого" (так назвав Івана Світличного Василь Стус).

„Доброокий (Спогади про Івана Світличного)". К., Вид-во „Час". 1998. 572 стор. з ілл. В серії „Українська модерна література".

Книгу можна придбати за 25 долярів (поштові витрати включені) у Надії Світличної: 29 Sandford Terrace, Irvington, N. J. 07111, Tel.: (973) 371-6361 .

Левко Хмельковський

Коли ж?..

(Закінчення зі стор. 12)

солідарности і завзяття не буде успіху. Найвищий час взятися всім за розум, бо корінь нашого народу ще не пошкоджений і може виростити нові гілки та вродить нові плоди. Ще є прикмети, які дрімають у нашім знедоленім народі і чекають на дзвонарів, на бдителів, на добрих священиків, на мудрих і чесних провідників, на українських патріотів і на всіх нас, щоб взятися до державнотворчої праці.

Сучасний київський письменник Павло Глазовий написав молитву, яку нам усім слід промовляти:

Милий Боже! Борони нас і храни.
Як дитину Україну пригорни,
Нерозумних нас на розум наверни,
Як нам вийти із недолі та біди.
Захисти нас від сваволі і хули,
Щоб ми вільними
і сильними були,
Від сучасних
до грядучих поколінь.
Нині і прісно, і во віки віків Амінь.

Бога взивай, а рук прикладай!

Д-р Євген Стецьків

КРАЙОВА УПРАВА
БРАТСТВА КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УД УНА в США

повідомляє членів, родини і громаду про можливість спорудження на Меморіяльному Цвинтарі Ляцьке-Червоне, Золочівщина, Україна

СИМВОЛІЧНИХ ХРЕСТІВ

у пам'ять кол. вояків Дивізії „Галичина" — їхніх батьків, братів, рідних, друзів, знайомих, що в липні 1944 року віддали своє життя на брідських полях в боях за волю України.

На кожному хресті буде табличка з особистими даними поляглого вояка: ім'я, прізвище, дата народження, військова ранга.

Кошти спорудження одного хреста 100 ам. дол.

Бажаючих проситься пересилати на адресу Братства „Броди-Лев" заяву, потрібні дані, і чек виставлений на: Brody-Lew, Inc. Спорудження символічних хрестів почнеться весною 1999 р. і його буде координувати Крайова Управа Галицького Братства у Львові. Після спорудження, родини одержать підтвердження/грамоту з відповідними даними.

ЗАЯВА НА СПОРУДЖЕННЯ СИМВОЛІЧНОГО ХРЕСТА
(виповнити друком)

Ім'я і прізвище вояка поляглого
в липні 1944 р. на брідських полях ______________________

Дата народження ______________________
день-місяць-рік

Місце народження ______________________

Військова ранга в Дивізії ______________________

Ім'я, прізвище й адреса особи, що складає заяву (виповнити латинкою)

____

____

Підтверджую правдивість даних ____________ ____________
дата підпис

Адреса: „Brody-Lew", Inc. PO Box 261, Cooper Station, New York, NY 10276

Будемо вдячні за додаткові пожертви на упорядкування цвинтаря.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ...

(Закінчення зі стор. 7)

Кузьо, В. 277 і О. Марущак, В. 82.

По 8 членів здобули: О. Дольницька, В. 434, М. Ґентош, В. 305, П. Когут, В. 56 і радна УНС Т. Мороз, В. 465.

По 7 членів здобули: М. Дяківський, В. 161, Е. Ґулич, В. 12, М. Пилип'як, В. 496, Д. Пригода, В. 200, П. Шевчук, В. 13, З. Зарицька, В. 327 і контролер УНС Я. Завійський, В. 155.

По 6 членів здобули: Ю. Ґуглик, В. 259, Л. Гардінк, В. 206, О. Лаврин, В. 175 і контролер УНС В. Пастушок, В. 231.

По 5 членів приєднали: Дж. Боланд, В. 409, Ю. Кресина, В. 382, Й. Гаврилюк, В. 360, Ґ. Горбатий, В. 414, В. Крувилич, В. 266, М. Кульчицька, В. 8, Е. Матіяш, В. 120, О. Скібіцький, В. 285, М. Сверида, В. 316 і Г. Татарська, В. 94.

Десять секретарів зорганізовали по 4 члени, двадцять по 3 члени, тридцять чотири по 2 члени і шістдесят дев'ять по одному членові.

В окружній статистиці перше місце припало Окрузі Північного Ню Джерзі, яка здобула 132 члени на загальну суму 1,963,116 дол. і виконала квоту на 120 відсотків.

Дві Округи Вунсакет і Бостон виконали свої квоти на 110 відсотків, а Округа Олбані на 92 відсотки. Округи Коннектикат і Ню Йорк виконали свої квоти на 89 і 88 відсотків. Округа Шамокін виконала свою назначену квоту на 78 відс., Дітройт на 70 відс., Чикаґо і Монтреаль — 67 відс., Піттсбурґ — 64 відс.,Округа Центрального Ню Джерзі — 62 відс., Округи Баффало і Аллентавн — 60 відс., Сиракюзи — 57 відс., а Округа Вілкс Бери на 50 відс.

Дев'ять Округ зреалізували свої нараховані квоти нижче 50 відсотків. До організаційної праці включилося 161 відділів, а 101 відділів було неактивних, секретарів тих відділів просимо доложити всіх старань, щоб оживити їх активність.

Всім секретарям і відділовим організаторам щиро дякуємо за гарні осяги у 1998 році і просимо дальше мати на увазі добро і ріст членства УНСоюзу.

Пам'яті союзовця Петра Крутиголови

Сумна вістка: 3 грудня 1998 року у Брантфорд, Онт. відійшов у вічність св. п. Петро Критиголова — секретар 466-го Відділу УНСоюзу у Брантфорд, Канада, делегат 34-ої Конвенції Українського Народного Союзу в Торонто.

Народився він 14 червня 1919 року в селі Хатки (сьогодні Надрічне, біля Зарваниці), Теребовлянського району, Тернопільської области, при ріці Стрипі. В молодих роках активно працював у селі в читальні "Просвіта". В 1937 році вступив у ряди підпільної Організації Українських Націоналістів.

В 1944 році обставини змусили його залишити рідну землю і виїхати до Німеччини, де він працював шевцем. Відтак копав окопи до кінця війни. Після війни перебував у таборах Лібеку і Гайденав.

В 1947 році переїхав до Канади у Капускейсінг, де працював лісорубом. Переїхавши до Брантфорду, Петро включився в громадське життя, був членом та основником Спілки Української Молоді. Теж був членом та основником Ліги Визволення України.

Після довгої недуги Петро Критиголова упокоївся в Бозі, прийнявши Святі Тайни, 3 грудня 1998 року. Похорон (7 грудня) з трьома Панахидами відправив о. Б. Чолій з церкви св. Івана Хрестителя. Покійний залишив у глибокому смутку дружину Анну, доньку Катерину з зятем Патриком, сина Зенка з невісткою Марією, п'ятеро внуків: Скота, Адама, Матея, Стефанію і Джессі, ближчу і дальшу родину в Україні.

На тризні Юрко Дем'янів проголосив збірку, замість квітів на свіжу могилу св. п. Петра. Збірку провели друзі Олекса Блистів, Василь Вівчарук — на поміч людям, що потерпіли від повені в Закарпатті, і на часопис „Гомін України".

Поручаємо душу Петра Крутиголови вашим молитвам.

Вічна йому пам'ять!

Приятелі покійного

КОМУНІКАТ
СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ КОМБАТАНТІВ В США

Щоби не поширювалися різні неправдиві поголоски про добровільний виступ Товариства Колишніх Вояків УПА із системи Суспільної Служби Комбатантів в США (ССК), Управа ССК уважає за відповідне повідомити всіх зацікавлених про факт, котрий заіснував на квартальному засіданні ССК 24 червня 1998 року у Філядельфії.

На засіданні були присутні представники слідуючих комбатантських організацій: ОбВУА, І-а УД УНА, Об'єднання Колишніх Вояків УПА і Товариства Колишніх Вояків УПА.

Представник Товариства Колишніх Вояків УПА Михайло Ковальчин зробив усну заяву, що Товариство Колишніх Вояків УПА добровільно виходить із системи ССК з датою цього засідання, тобто 24 червня 1998 року. Цю усну заяву (доказ: звукозаписна стрічка) в присутности всіх представників організацій членів ССК Управа ССК уважає правосильною і зобов'язуючою та рівнозначною із заявою на письмі.

Про свій добровільний вихід із системи ССК, зроблений в порозумінні з Головною Управою Товариства Колишніх Вояків УПА, ця Управа повинна була повідомити до 30 днів Управу ССК і всі комбатантські організації члени ССК. Головна Управа Товариства Колишніх Вояків УПА зігнорувала цю формальність, як незобов'язуючу, чи непотрібну.

За правдивість заяви Управи ССК в цьому комунікаті свідчать своїми підписами присутні на засіданні представники комбатантських організацій.

І-а УД УНА:	Об'єднання УПА:	ОбВУА:
В. Сімків — голова	Ю. Котляр	О. Левицький
Я. Качай — діловод		О. Білевич
		О. Труш — голова

Копії: Архів ССК — З. Завадович

СПОРТ
Редагує Омелян Твардовський

Нові успіхи юного шахіста України Руслана Пономарьова

Недавно 15-річний український ґросмайстер Руслан Понамарьов з м. Краматорського, Донеччина, брав участь у шахових супер-турнірах, що пройшли в Бельфорі, Франція, і Гастінгсі, Англія, в яких здобув відповідно друге, друге і шосте місця. Нижче подаємо підсумки цього супер-турніру.

1. Іван Соколов (Боснія) — 7.0 т.
2. Джон Еммс (Англія) — 5.0
3. Руслан Понамарьов (Україна)— 5.0
4. Метью Садлер (Англія) — 5.0
5. Джонатан Спілмен (Англія) — 5.0
6. Сєргєй Шипов (Росія) — 5.0
7. Антоні Майлс (Англія) — 3.5
8. Джеймс Пласкет (Англія) — 3.5
9. Лоран Фассіне (Франція) — 3.5
10. Михайло Салтаєв (Узбекістан)— 2.5

В дорозі до Краматорського Руслан зупинився в Києві, де в приміщенні Спілки журналістів України його зустріли численні представники преси, радіо і телебачення. Його відповіді на численні запитання вмістила київська „Спортивна газета". Ось характерний уривок: „Щодо пропозицій, то вони мені казали, що як буде важко в Україні, щоб я переїжджав жити до них. Вони ґарантують гарні умови". — І що ти їм відповів?

„Те, що я народився і виріс в Україні, дуже люблю цю землю, мову, звичаї мого народу. Тут живуть мої батьки, сестра, рідні, друзі. Тепер у мене є спонзор — кондитерський концерн „АВК", який мені дуже допомагає в усьому. Також мене спонзорує і „Данко". Все йде добре і я нікуди не збираюся з України їхати...".

„Живеться непогано, але..."

В наших давніших замітках ми згадували про масові втечі українських спортових талантів в різні країни світу, де вони шукали кращої долі. Наше ставлення до цього, звичайно, було негативне. Ми не засуджували „втікачів", що заради хліба для себе і своїх рідних, їхали за кордон, за контрактом, залишаючись українськими громадянами, поверталися на Батьківщину і продовжували служити їй. Але ми гостро критикували тих „перебіжчиків", що опинилися в Росії, швидко зреклися громадянства України і стали „москалями". Виховані і вишколені в Україні, вони тепер стали звичайними слугами північного сусіда, приносять спортову славу Росії.

Знаємо і про таких спортовців і спортовок, що заради кращої долі одружувалися чи виходили заміж за чужинців, щоб тільки вирватися з України. Деякі швидко розчарувалися і вже повернулися на Батьківщину, інші живуть „непогано", однак не вповні задоволені своєю долею. Однією з таких є славна шахістка України Олена Седіна. Свого часу вона вийшла заміж за італійського шахіста, і тепер проживає в Турині. Недавно в зустрічі з українським журналістом, на його запитання „Як тобі живеться?",— вона „без більшого ентузіязму відповіла: „Живеться непогано, але дуже не вистачає друзів, домашнього тепла, рідного Дніпра, рідної мови... Наш Київ — найчарівніше місто в світі".

Олена рада, що невдовзі зможе грати в одному з шахових турнірів в Україні: „Я знову гратиму на своїй рідній землі"... Отже, „не все золото, що блищить", не завжди і не кожному матеріяльні блага ощасливлюють життя.

О. Т.

Вітаємо, „Крим СПОРТ":

„Кримська світлиця" — це тижневик національно-державницького напряму, а за словами його редакції — всеукраїнська громадсько-політична та літературна газета, що виходить у Симферополі від грудня 1992 року. Крім біжучих новинок та політичних аналізів, „Кримська світлиця" присвячує велику увагу українознавчій темі, часто виступає в обороні української мови та школи, радо публікує статті з діяспори.

Тепер до своєї многогранної української тематики „Кримська світлиця" додала ще й спорт. У грудні 1998 року появився історичний, перший, випуск „спортивного додатку" до газети, що, за словами відповідального за нього редактора Григорія Рудницького, „являє собою прообраз майбутнього першого на півострові україномовного спортивного видання". Грудневий „сиґнальний випуск" займає чотири сторінки, а вже наступний, за січень 1999 року, мав вийти на восьми сторінках. З них одну сторінку плянують присвятити матеріялам з нового числа „Нашого Спорту", що його видає щорічно УСВТ „Чорноморська Січ" в Нюарку, Н. Дж. Бажаємо новому спортовому голосові українства в Криму великих успіхів та довгого віку!

Д-р Орест Попович

Московські ігри...

(Закінчення зі стор. 5)

успішно, — антиукраїнські настрої патріотичного великодержавного шовінізму, то наші доморощені політики не хочуть спиратися на справді патріотичну думку української спільноти. У цьому великі прорахунки й українського зовнішньо-політичного відомства, яке діє несміливо і неефективно.

Від Росії ми справді нікуди не втечемо: сусідка є сусідка, і взаємини мусять бути добросусідськими. Зрозуміло, що у нас різні національні інтереси, але Росія активно відстоює саме свої інтереси, ми ж часто ллємо воду на російський млин. А треба уже давно коректно, але твердо і непоступливо відстоювати рівноправні, паритетні, взаємовигідні відносини.

Та хоч як би там було, договір покищо не ратифікований. Робити з цього трагедію не слід: Росія в цьому договорі зацікавлена більше, ніж Україна. І він буде скоріше чи пізніше ратифікований. Для нас головне — не програти ту партію зволікань і шантажу, яку ведуть російські політики проти України.

Відкладення ратифікації „великого договору" сьогодні на руку Україні: адже це набагато ускладнить дії українського спікера, який пообіцяв Москві приєднати Україну до Міжпарляментської асамблеї СНД. 2 лютого розпочалася третя сесія Верховної Ради, і в перший же день плянувався розгляд питання про вступ до МПА. Цього дня національно-патріотичні сили, зокрема КУН, закликали киян пікетувати Верховну Раду з вимогою не приєднуватись до Міжпарляментської асамблеї. Московські політичні ігри проти України уже викликають відповідну — на жаль, покищо громадську — реакцію. І чим бурхливіша буде ця реакція, тим безнадійніше виглядатиме московська спроба накинути на шию Україні нове імперське ярмо.

Віталій Карпенко,
головний редактор
„Вечірнього Києва",
(спеціяльно для „Свободи").

УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ і ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

СПИСОК

жертводавців, які внесли пожертви від 28 квітня 1998 р. до 20 січня 1999 р.

по 50 дол. В. Баранецький, Л. Григорчук, Ю. Грицеляк, Д. Кордуба, І. Кочур, В. Лімонченко, А. Лисий, О. Несіна, Л. Одезинська, І. Павличка, Я. Пришляк, І. Рожанківський, „Самопоміч" (Newark), Н. Теребус-Кмета, Любомир Явний;
35 М. Рудик;
по 30 М. Галів, І. Гайда, О. Склепович;
по 25 О. Біланюк, Я. Букачевський, Е. Гавриш, Н. Головинська, М. Дейчаківський, А. Долінський, Є. Дубик, Л. Кушнір, В. Марчук, Е. Мельничук, М. Міланич, В. Наконечний, О. Паліж, С. Ничай, В. Пилишенко, Є. Плешкевич, Л. Тарнавська, С. Тимяк, В. Шиприкевич, Л. Ясів;
по 20 І. Витвицький, П. Грицак, Г. Максимюк, О. Мотиль, О. Михайлюк, О. Пришляк, О. Соловей, Р. Трохимчук, Б. Шепелявий;
по 15 С. Голаш, М. Яросевич;
по 10 К. Гуцул, С. Когут, Л. Колтунюк, М. Лаврин, М. Ромах;
5 І. Твердохліб.

Український Дослідний і Документаційний Центр сердечно дякує всім тим, хто склав пожертви.

Наша адреса:

UKRAINIAN RESEARCH AND DOCUMENTATION CENTER OF THE UIA
2 East 79th Street, New York, N.Y. 10021 • Tel.: (212) 288-2917

Чеки виписувати на: **UIA, Ukrainian Research and Documentation Center.**

УДДЦ також дякує тим, хто прислав персональні архіви і манускрипти. Наші свідчення студіюють американські науковці сьогодні, завтра їх будуть студіювати наші нащадки.

Олена Несіна,
Екзекутивний директор УДДЦ.

ХОЧЕТЕ ВІРТЕ, А ХОЧЕТЕ — ПЕРЕВІРТЕ

Як я розумію, що таке хвороба

17 липня минулого року "Свобода" розповіла про українську знахарку Емілію Бурмагіну, яка виліковує найтяжчі захворювання молитвами і природними засобами. Наші читачі виявили інтерес до цього феномену, тому газета опублікує кілька розповідей Емілії Бурмагіної з хутора Павлюки на Житомирщині. Сьогодні — перша розповідь.

І. Чому виникають хвороби?

Передовсім хвороби є покаранням за тривале невір'я в Бога. Населення Росії та України не випадково масово хворіє і вимирає — настав час розплати за багаторічне служіння дияволові. 99 відсотків хвороб викликані чаклуванням. Люди спокушаються чаклуванням через озлобленість, внутрішню тривогу, марноту бездуховного життя. Видаються численні посібники, влаштовуються курси з чаклування. Кожен може читати "Чорну магію", інші "чорні книги". Газета "Факти" розповіла про зборища на Лисій горі у Києві, де біля багаття танцюють у білих сорочках нові "відьми". "Кієвскіє вєдомості" повідомляли про розгін міліцією зібрання сатаністів у недобудованому корпусі Ака-демії Наук.Вплив чаклунів шириться хвилею. Лікарі стверджують, що багато людей вмирає через незворотні зміни внутрішніх органів, які немовби трухлявіють, людина втрачає силу. Це явище не має нічого спільного з чорнобильською радіяцією, а є вислідом чаклунства.

Чаклунство або успадковують, або засвоюють з жаги мати прибуток від яснобачення, ворожби. Чаклунами володіє диявол, якому вони віддають душу. Якщо чаклун бездіяльний, то біси його будуть мучити, аж доки він не повернеться до чаклування. Річ у тім, що чаклуни постачають нечистій силі енергію, необхідну для її існування. А цю енергію чаклуни "викачують" з людини, яка стала об'єктом їхньої уваги.

Одужання від чарів чаклуна дає наш Господь Ісус Христос, який в часі свого земного служіння Сам виганяв з людей бісів, а тепер відповість на щире молитовне звертання. Але одужання прийде тільки в разі особистого навернення хворого до Бога й визнання гріхів, за які вас спіткала кара. Без каяття не буде зцілення. Ось приклад з моєї практики. Певний час я безуспішно допомагала хворій жінці. Але вона робила усе не так, губила аркуші з моїми порадами, щось із нею було негаразд. Життя вгасало, і перед смертю жінка розповіла, що вона багато років, потаємно, з метою наживи, робила жінкам аборти. От і спіткала її кара за душогубство. В подібному становищі опинилася й жінка, яка раніше працювала бухгалтером на підприємстві сліпих і постійно обманювала, обраховувала калік на свою користь. Визнання цих жінок були вимовлені надто пізно.

До мене приїздять по допомогу люди, які називають себе православними, а самі навіть хреста на тілі не мають. Для багатьох релігія стала модою, вони не вміють молитися. Ми вчимо хворих через молитву та природні сили додавати собі енергії і цією силою без усякого гріха перед Богом користуватися впродовж життя, бути здоровими. Таке лікування можливе тільки індивідуально. Не вірте у масові зцілення, які пропагують екстрасенси. Церква не визнає таких цілителів. Вони можуть зосередити енергію людини на хворому органі і дещо поліпшити її стан, але чи надовго? Хворий повинен сам працювати над відновленням свого здоров'я.

Колись мене навчала знахарству сибірська баба Кедрачиха. У свої 110 літ вона мала добре здоров'я, пояснюючи це тим, що "грамотно живе". Вона жила без злости, заздрости, жадібности, поганих думок, гонитви за речами, осуду інших, поспіху... Молитвою вона досягала душевної гармонії. У зрілому віці відмовилася від споживання м'яса, яке, за її словами, робить людину аґресивною. У цієї жінки на фронті загинули двоє з чотирьох синів, але це її не зламало. Пережила вона й вибух на Білоярській АЕС, який не поступався чорнобильському.

Віра в Бога, молитви, пости, дотримання Божих заповідей збільшують біополе людини, врівноважують його, роблять спокійнішим. Людина повинна бути спокійною, життєрадісною, спілкуватися з природою, розумними книгами, не дозволяти, щоб її мозок "висох". Молитва повинна передувати прийняттю їжі, тоді ніщо не зашкодить людині. Я спілкувалася з старими людьми, які не пішли з чорнобильської зони. Вони тим і живуть, що моляться, скроплюють городи свяченою водою, не жахаються радіяції.

Зараз почастішали випадки групового чаклунства. До мене звернувся київський студент, у якого без очевидної причини розірвалися на шматки легені. Я лікувала його викатуванням хвороби на яйце. Яйця тріскалися одне за одним, і тільки після п'ятого білок в склянці з водою усіма нитками став догори, немов ліс. Я запитала: "Синку, тобі цілий майдан чаклунів псував здоров"я?". Пізніше батько студента розповів мені, що, поки хлопець проходив лікування у мене на хуторі, 32 особи зателефонували в Києві до нього, і їхні дзвінки зафіксував автовідповідач. І справді, майдан чаклунів.

Але природа на знає порожнечі, й усе, що знімається з жертви чаклуна, обертається на нього самого. Тому чаклуни найчастіше самі хворіють, намагаються комусь "передати" свою хворість, знайти донора енергії. Дехто прилучається до "чорної справи" з жарту, але кинути її вже не може. Є речі, сильніші від нас, найчастіше — незбагненні. Тому краще тримайтеся від нечистої сили подалі, на ризикуйте.

Емілія Бурмагіна
хутір Павлюки, село Лучин,
Попельнянського району,
Житомирської области,
261724, Україна
Тел. (044) 565-8065

(Продовження в наступному числі)

Кислотні дощі

У великому озері, що лежить в нюйоркських горах Адірондак, в 1986 році нагло погинули риби — саме в той час, коли озеро виглядало дуже чистим. Аналіза води виявила, що вода в озері була у 288 разів кислішою від нормальної. Таких „мертвих" озер в країні є близько двохсот, а триста інших — в небезпеці, якщо йдеться про водне життя. Мешканці в околицях цих озер виявили, що питна вода занечищена кислотою. Така кисла вода є шкідливою для людського здоров'я. Кислотність зростає від літніх дощів і зимових снігопадів.

Кислотні дощі походять від занечищення повітря промисловими випарами. Головним джерелом кислотного дощу є електровні та фабрики, які спалюють вугілля. Воно має в своєму складі сірку, яка під час горіння витворює сірчаний двоокисний ґаз, що змішується з повітрям. Частина його осідає на землю і на рослини, а частина сполучується хемічно з киснем і вогкістю в повітрі, в результаті чого постає кислотний дощ. На ґрунтах такий дощ шкодить посівам, викликає хвороби дихальних органів людського організму.

Кислотність води спричинюють індустрії, що вживають до опалу оливу з високим відсотком сірки,продукують мідь, оливні рафінерії та автомобілі. Активні вулкани, лісові пожежі теж окислюють воду.

В КІНЦІ НОМЕРА

Кислотність у воді виміряється в скалі, яка називається „пі Ейч".

Її позначають латинськими літерами pH. Це скаля має 14 одиниць.

Перші спроби контролі кількости сірки й азоту в повітрі, які причинюють кислотність дощу, а відтак і води, почалися в 1950-их роках. Намагалися применшити опалення вугіллям, перевести індустрію на спалення оливи чи газом, встановити прилади для контролі і зменшення занечищення чи затруєння повітря. Це дало певні результати, але на відвернуло небезпеки.

Кислотні дощі також вимивають з ґрунту кальцій, магній, ртуть, алюміній, які з водою потрапляють до озер і рік. Ці метали винущують рибу, а посередньо і птахів.

Кислотність води можна невтралізувати вапняком, однак такий процес є коштовний і тому непрактичний. Найкращим вирішенням цієї проблеми, хоч практично нелегким, є контроля джерел двоокисів сірки, воднево-сірчаних випарів і азотних окисів.

Методій Борецький

ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ ВСЕВОЛОДА МАҐАСА

ПРИГОДА В НЮ ЙОРКУ

З глибоким смутком повідомляємо українську громаду, що з волі Господньої відійшла у вічність 29 січня 1999 р.

бл. п.

інж. ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА

Визначна громадянка, почесна голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, почесна голова Союзу Українок Америки, почесна голова і довголітня членка 20 Відділу СУА ім. Олени Теліги у Філядельфії, Па.

ПАРАСТАС відбувся в п'ятницю о год. 6-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевичів, а

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу 4 лютого 1999 р. о год. 11-ій рано з церкви Святого Михаїла Архистратига.

УПРАВА та ЧЛЕНКИ 20 ВІДДІЛУ СУА

Нехай привітна американська земля буде їй легкою!

Ділимося сумною вісткою, що 16 грудня 1998 р. з волі Всевишнього, проживши 86 років, відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

св. п.

ПОЛІНА ЛУЦЕНКО

з дому ЄФИМЕНКО

ПАНАХИДА була відправлена 18 грудня 1998 р. в похоронному заведенні Насевичів.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 19 грудня 1998 р. в церкві св. Покрови у Філядельфії, Па. і на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишила у глибокому смутку:

мужа — КОНСТАНТИНА
синів — ЛЕОНІДА з дружиною ЛЯРИСОЮ
— ВОЛОДИМИРА з дружиною МАРІЄЮ
внуків — ЛЕОНІДА, мол. з дружиною БАРБАРОЮ
— ХРИСТИНУ
— ЛІЗУ
— ІВАНА ЛУЦЕНКА
і родину в Україні.

З глибоким болем і жалем повідомляємо, що в дні 28 січня 1999 р. відійшов від нас після довгої і важкої недуги, на 53-му році життя

бл. п.

РОМАН ГЕНТИШ

ПОХОРОН відбувся в суботу 30 січня 1999 р. з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу Н.Й.

Залишені в смутку:

мати — ОЛЕНА ГЕНТИШ-БРЕХУН
дружина — ХРИЗАНТА
діти — ЛЕСЯ, ДАНЬО і КСЕНЯ
та ближча і дальша родина.

Світлу пам'ять залишив по собі д-р Олександер Черник

Д-р Олександер Черник народився 1 січня 1938 року у Львові. Малою дитиною, внаслідок воєнних подій, опинився з батьками в Баварії, Німеччина, а з кінцем сорокових років переїхав з родиною до США.

В 1957 році починає передмедичні студії в Університеті Ля Саль, які кінчає в 1961 році ступенем бакалавра. Медичну освіту продовжує у Філядельфійському коледжі остеопатичної медицини, де осягає ступені кандидата хірургії (Master's Degree in Surgery) і доктора медицини та хірургії. Під час студій був діяльним у Пласті як юнацький виховник.

Одружився зі Зенею А. Філінською; 1968 році у них народжуються близнюки Ігор і Олег, а пізніше дочка Марта. Наступного року відкриває приватну практику загальної хірургії, яка включає ділянки травми й ортопедії. Тоді

(Закінчення на стор. 25)

Ділимося сумною вісткою, що 31 січня 1999 р., прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшла у Божу вічність на 85-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ОРИСЯ РУДЕНСЬКА

з дому ЯЦИШИН

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 2-3 лютого 1999 р. в похоронному заведенні Головчака, в українському католицькому соборі св. Йосафата і на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Залишилися в глибокому смутку:

чоловік — ІГОР
доньки — ДАДА КОРЛЯТОВИЧ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
— ЛЕСЯ БІГУН з чоловіком АНДРІЄМ
внуки — МАРКО КОРЛЯТОВИЧ з дружиною ЕВГЕНІЄЮ
— ОРИСЯ КЛЮФАС з чоловіком БОГДАНОМ
— МИКОЛА КОРЛЯТОВИЧ
— ЛІДА БІГУН
— АНДРІЙ БІГУН
— УЛЯНА БІГУН
правнуки — ДАНИЛКО і МИКОЛА КЛЮФАСИ
— НАТАЛКА КОРЛЯТОВИЧ
ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Просимо про молитви за душу покійної.

Замість квітів, у пам'ять покійної просимо складати пожертви на фонд допомоги сиротам і вдовам в Україні.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 17 січня 1999 р. відійшла від нас у вічність на 82-му році життя, найдорожча МАМА, БАБУСЯ і ТЕТА

бл. п.

СОФІЯ ЛУЦІВ

з дому ДАЦЬКО

Залишила в глибокому смутку:

сина — ОЛЕГА
доньку — МАРТУ з чоловіком д-ром БОГДАНОМ ДЗІОБОЮ
сина — ВОЛОДИМИРА з дружиною НАДІЄЮ
внуків — СТЕПАНА
— РОМЦЮ
— ДАНИЛА і
— ЯРЕМУ
ближчу та дальшу родину в Канаді, Америці, Польщі та в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 21 січня 1999 р. в церкві св. Миколая в Торонто, а опісля на цвинтарі Park Lawn.

Пожертви в пам'ять покійної можна скласти на проєкт „Надія" фонд „Діти Чорнобиля": 1557 Bloor St., W. Toronto, M6P 1A5 Ont.

Вічна їй пам'ять!

Світлу пам'ять...

(Закінчення зі стор. 24)

теж починає викладати в своїй alma mater, де стає професором хірургії.

З хвилиною отримання лікарського диплому стає членом Українського Лікарського Товариства Північної Америки, відділу у Філядельфії, пізніше його головою. Д-р Черник опубліковує низку медичних праць, приготовив та прочитав понад 70 різних професійних докладів. Був членом Українського Народного Союзу, Братського Союзу, Асоціяції українців-католиків „Провидіння, Наукового Товариства ім. Шевченка, Асоціяції Українських Професіоналістів та цілого ряду міжнародних та місцевих медичних і професійних організацій.

Попри свою професійну зайнятість не забував і про Пласт. Одного року був комендантом табору-вишколу пластових таборових провідників „Лісова Школа". Брав участь у різних пластових зустрічах і з'їздах, а найбільше любив перебувати в гурті своїх друзів „лісових чортів".

Коли в 1980 році проблема нового приміщення для школи українознавства у Філядельфії потребувала швидкої розв'язки, приєднується до батьківського комітету, який шукав такого приміщення. Купили будинок школи при 700 Cedar Road, яка згодом стала Українсько Освітньо-Культурним Центром і осередком організаційного й культурного життя української громади. І тут д-р Черник вклав величезну працю в деталі оформлення, пристосування до вжитку й розбудову центру. 10 років був президентом Ради директорів центру.

Перед ним стелилася немала професійна і наукова кар'єра, поєднана з чималими фінансовими прибутками. Він, однак, рішив, що праця для громади була важливішою, ніж матеріяльні надбання і професійна репутація. Тому поступово обмежував свою професійну практику, приймав менше пацієнтів, щоб мати більше часу для центру. Під його проводом Центр згуртував під одним дахом майже всі українські організації, розбудував свої приміщення для кращої обслуги своїх членів і виплатив всі свої фінансові зобов'язання.

У квітні 1991 року він засновує Українську Федерацію для допомоги Україні, і перший вантаж тієї допомоги відлітає до Києва літаком „Мрія" в грудні того ж року. Допомога Федерації зростає, нав'язується зв'язок з посольством України у Вашінгтоні. Д-р Черник використовує особисті знайомства з американськими політиками, які організовують при Конґресі у Вашінгтоні т. зв. Ukrainian Caucus, який дуже корисно впливає на членів Конґресу, щоб вони прихильно полагоджували українські справи в уряді. Це була дуже велика допомога і для посольства України, і для самої України.

Про покійного д-ра Черника можна, поклавши руку на серце, сказати: все життя він віддав людям, своїй громаді, українській справі. Вічна йому пам'ять!

Ю. К.

Ділимося сумною вісткою з нашими родинами і приятелями, що в неділю, 31 січня 1999 р. упокоїлася в Бозі на 77-му році життя наша найдорожча ЖІНКА, МАМА, СЕСТРА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ОКСАНА ДАВИДОВИЧ

з дому ТЕОДОРОВИЧ

ПАРАСТАС відбувся у вівторок, 2 лютого 1999 р. в похоронному заведенні Насевича у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбувся в середу, 3 лютого 1999 р. в церкві Благовіщення ПДМ в Мелровз Парк, Па., а тлінні останки були перевезені на цвинтар св. Марії у Факс Чейсі, Абінгтон, Па.

В глибокому смутку залишені:

муж — ІВАН
син — ЮРІЙ з дружиною ПАТРИЦІЄЮ і дітьми
доньки — МОНІКА ЗБИР з чоловіком ОРЕСТОМ і дітьми
— МАРІЯ ФЕДАК з чоловіком БОГДАНОМ і дітьми
— ХРИСТИНА БРЕЙДІ
— ГАЛИНА ЛИТЕЛ з чоловіком ДОНАЛЬДОМ і дітьми
сестри — МАРІЯ МАТВІЙЧУК з дітьми
— ІРЕНА РОДД з чоловіком ДОНАЛЬДОМ і дітьми
— ОЛЬГА КАЩАК з дітьми
13 внуків і
7 правнуків.

Вічна їй пам'ять!

У суботу, 30 січня 1999 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність на 84-му році життя наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ

бл. п.

НАЗАР ПРАСКО

ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖЕННЯ: вівторок, 2 лютого 1999 р. о год. 9-ій ранку, Парастас в церкві св. Покрови у Філядельфії, Па.

Середа, 3 лютого 1999 р. о год. 7-ій веч., Парастас у похоронному заведенні Брюскевич у Мілвокі, Вісконсин.

П'ятниця, 5 лютого 1999 р. о год. 10-ій ранку Заупокійна Служба Божа.

ПАНАХИДА і похорон в церкві св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому горі:

дружина — ОЛЕКСАНДРА
дочка — МАРІЯ з мужем ҐРЕҐОМ, сином ОЛЕКСАНДРОМ і дочкою ОЛЕНОЮ
сини — МИКОЛА з дружиною ОЛЬГОЮ і дочками КАТЕРИНОЮ і ОКСАНОЮ
— ІВАН з дружиною ПАРАСКЕВОЮ, сином ВІКТОРОМ і дочкою СОФІЄЮ
родичі в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 3 січня 1999 р. на 83-му році життя в Денвер, Кольо з волі Всевишнього відійшов у Божу вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

КОРНЕЛЬ КРУПСЬКИЙ

Залишені у глибокому смутку:

дружина — НАТАЛІЯ
дочки — МИРОСЛАВА (МІРА) ГЕЛТСЛІ з мужем ДЖАНОМ
— ЛІДІЯ МАРЕНІН з мужем АНДРІЄМ
внук — ДЖАН ГЕЛТСЛІ ІІ
швагерки — ІВАННА ШАШКЕВИЧ
— СОФІЯ ШАШКЕВИЧ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді й Україні.

В 40-ий ДЕНЬ 11 ЛЮТОГО 1999 р.
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
з Панахидою

в катедральному соборі церкви Непорочного Зачаття Діви Марії;
в Тернополі, Україна;
і в українській католицькій церкві Преображення Господа нашого Ісуса Христа, Денвер, Кольо.

Просимо згадати покійного у своїх молитвах.

З почуттям невимовного жалю ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями, зокрема друзями дивізійниками, та знайомими, що 30 січня 1999 р. відійшов у Божу вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ

бл. п.

ВОЛОДИМИР БАРАН

нар. 3 квітня 1924 р. у с. Рудники, повіт Підгайці, Україна

Член 1 Української Дивізії Галичина, довголітній голова Братства Українських Дивізійників у Клівленді, колишній секретар 41 Відділу Українського Братського Союзу та член УНС.

Залишив у глибокому смутку:

дружину — АННУ з дому МАРТИНЯК
дочку — ЄВГЕНІЮ БАРАН-САЙДЕЛ
дочку — ЛЮБУ з мужем ВОЛОДИМИРОМ ЛЕНДЕЛ
сина — РОМАНА З. БАРАНА
внуків — МИКОЛУ та СТЕФАНІЮ СЕЙДЕЛ
сестру — АННУ БАРАН і
дальшу родину в Україні.

ВІДВІДИНИ та ПАНАХИДА відбулися у вівторок, 2 лютого 1999 р., год. 7-ма веч. в Panciera Memorial Hall, 4200 Hollywood Blvd., Hollywood, Fla.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 3 лютого 1999 р. о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві Успення Пречистої Діви Марії в Маямі та на цвинтарі Hollywood Memorial Garden, Hollywood, Fla.

Вічна йому пам'ять!

В ПЕРШУ БОЛІСНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п.

проф. д-ра

ЗЕНІ СОХОР-ПЕРРИ

будуть відслужені поминальні

БОГОСЛУЖБИ

в церквах:

св. Івана Хрестителя в Бостоні, Масс. о год. 8:30 ранку;
св. Івана Хрестителя у Виппані, Н.Дж. о год. 8:30 ранку.

Просимо про молитви.

донька — КАТРУСЯ ПЕРРИ
муж — ДАВИД ПЕРРИ
сестра — ЛЕСЯ ҐРЕҐЕМ з родиною

П О Д Я К А

З волі Всевишнього 22 грудня 1998 р. в Рочестері, Н.Й., відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ШВАҐЕР, проживши 84 роки

бл. п.

ЗЕНОН ОМЕЦІНСЬКИЙ

Цією дорогою складаю щиру подяку усім тим, що взяли участь у похоронних відправах і тим, що прислали нам вислови співчуття.

Щиро дякую о. Василеві Годенчукові за відслуження Панахиди в похоронному заведенні Павла Гарріса, відправлення Служби Божої в церкві Богоявлення, за теплі слова про покійного та молитви над гробом на цвинтарі.

Сердечно дякую всім жерводавцям, що в пам'ять покійного замовили Служби Божі та зложили пожертви на добродійні цілі.

НА СЛУЖБИ БОЖІ (в Рочестері, Н.Й.):
20 дол. Анна М. Брихци;
15 Дарія Кіндрат-Пратт;
по 10 Антін і Теодозія Ільчишин, Тарас Кахникевич, Евгенія Костюк, Олекса Лобас, Іван Лобас, Марта і Александра Семків, Богдан і Галина Снігур, УККА.

НА СЛУЖБИ БОЖІ (в Коговз, Н. Й.):
Стефанія Бачинська, Юлія Дзямба, Наталія Масвіч, Павлина Мерена, Остап Поповський, Роман і Ярослава Ракочі.

КВІТИ (Албані, Н.Й.):
Шарльотте Логан.

ПОСТІЙНІ МОЛИТВИ ЧЕРЕЗ МАРІЙСЬКУ ДРУЖИНУ (Маріяніст):
Петро Фліган, Біл і Джін Фрідман, Стефанія Лаба, Боб і Джо Рубрайт (всі з Рочестеру, Н.Й.).

НА ФОНД ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:
по 100 дол. Ізабелла Омецінська, Володимир Омецінський, Роман Омецінський (Рочестер), Володимир і Марта Омецінський (Н. Дж.), Зенон і Ірена Онуфрик (Н.Дж.);
50 Дональд В. Данкович (ВА);
по 30 Дарія Кіндрат-Пратт, Марта і Александра Семків;
по 25 Віра Кахникевич, Богдан Скробач, Дарія Тишовницька;
по 20 Любомир і Любов Білик, Ольга Ганушевська, Евгенія Костюк, Марія Крижанівська, Ярослава Кушнір, д-р Зенон і Ірена Михайлюк, Василь і Галина Остапюк;
15 Андрій Яріш;
по 10 Богдан і Лідія Хомяк, Христина Ковч, Роман Куціль, Іван Лобас, Оксана Лонкевич, Іван Шурин, Марія Загачевська.

НА КАТЕДРУ УКРАЇНОЗНАВСТВА ПРИ ГАРВАРДІ:
по 100 дол. Ізабелла Омецінська, Олег Омецінський (Коговз);
по 50 Стефанія Кушнір, Давид і Галина Логан, Олег Омецінський (мол.), Володимир Омецінський (всі з Коговз);
по 25 Анна Маріяні і Ольга Павлів (з Коговз).

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ:
100 дол. Ізабелла Омецінська;
30 Іванна Мартинець;
20 Зеновія Білас (Коговз).

НА СМОЛОСКИП:
100 дол. Ізабелла Омецінська.

НА ХАРИТАТИВНУ СЛУЖБУ В НІМЕЧЧИНІ:
100 дол. Ізабелла Омецінська.

НА ЖУРНАЛ „СВІТ ДИТИНИ":
30 дол. Петро і Марія Лещишин.

НА МАЛИХ БРАТЧИКІВ І СЕСТРИЧОК (Літтл Бродерс енд Сістерс) в ГАЇТІ і ГОНДУРАС:
15 дол. Петро і Марія Лещишин.

Разом 1,870.00 дол.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п.

д-ра медицини

ОРЕСТА ЯХТОРОВИЧА

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

13 лютого 1999 р. о год. 9-ій ранку
в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаго.
Також в інших місцевостях:

церква Пресвятої Трійці, Статен Айленд, Н. Й.;
українська католицька парафія, Пайн Рівер, М.Б., Канада;
собор св. Софії, Рим;
Владика Мирослав Марусин, Ватикан;
церква св. о. Миколая, Золочів, Україна;
церква Воскресення Господнього, Винники, Україна;
церква свв. Петра і Павла, Новий Сад, Югославія;
церква свв. Петра і Павла, Місіонес, Арґентина;
монастир Сестер Василіянок, Буенос Айрес, Арґентина;
монастир Сестер Василіянок, Куритиба, Парана, Арґентина;
церква св. Покрови, Аделяйд, Австралія.

Просимо молитвами бути з нами.

Дружина РОМАНА ЯХТОРОВИЧ з родиною

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ ПЕНСИЛЬВАНІЯ

Ділимося з глибоким жалем сумною вісткою, що в суботу 23 січня 1999 р. упокоївся в Бозі наш ДРУГ та КОЛЕҐА, довголітній член і колишній голова Управи УЛТПА Пенсильванського Відділу

бл. п.

д-р мед.

ОЛЕКСАНДЕР ЧЕРНИК

ПАРАСТАС — 29 січня 1999 р.

Св. Літургія — 30 січня 1999 р. в катедрі Непорочного Зачаття.

ПОХОРОН на українському католицькому цвинтарі Пречистої Діви Марії у Факс Чейсі, Па.

Дружині д-р Зені, доньці Марті, синам Олегові і Ігореві та сестрі Христині складаємо наші найщиріші співчуття.

УПРАВА і ЧЛЕНИ Т-ВА

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 13 січня 1999 р. на 89-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ТЕТА

бл. п.

АННА С. МАРКЕВИЧ

з дому ПАНЧИШИН

ПАРАСТАС відбувся 15 січня 1999 р. в похоронному заведенні Бойлан в Ню Брансвік, Н.Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 16 січня 1999 р. о год. 9-ій ранку в церкві Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці в Ню Брансвік, Н.Дж.

ПОХОРОН відбувся 16 січня 1999 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

доньки — МЕЛАНІЯ БАНАХ
— НАТАЛІЯ БЕНСОН
внуки — ГЕНРІ
— ХРИСТОФОР

Замість квітів в пам'ять покійної просимо складати пожертви на цілі СУА, Стипендійну Акцію Союзу Українок Америки або на Український Музей в Ню Йорку.

UNWLA Inc Scholarship Fund P.O.Box 24 Matawan, New Jersey 07747
The Ukrainian Museum 208 Second Avenue, New York, New York 10003

У світлу пам'ять **МАРІЇ СОКІЛ-РУДНИЦЬКОЇ**, видатної особистості на поселенні, засновниці постійного Фонду при ККДУ, патріотки України, замість квітів на свіжу могилу складаємо 500 дол. у цей фонд. Синам Романові, Дорянові, братові Василеві та їхнім родинам наші щирі від серця співчуття.

МАРІЯН і ІВАННА КОЦЬ

Ділимося сумною вісткою, що 29 січня 1999 р. на 97-му році життя упокоїлася в Бозі

бл. п.

ред. ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА-РУДИК

Інженер економії, співробітниця Енциклопедії Українознавства, авторка численних монографій і співавторка книжки *Український Народний Одяг* (вид. СФУЖО), редакторка журналів: *Нова Хата* і *Наше Життя*, почесна голова СФУЖО і СУА.

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 5 лютого 1999 р. о год. 6-ій в похоронному заведенні Насевичів при Franklin & Brown вулицях у Філядельфії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 6 лютого 1999 р. о год. 11-ій ранку в церкві св. Архистратига Михаїла, 1013 Fox Chase Road, Jenkintown, PA 19046, а відтак на цвинтарі Святої Марії на Fox Chase, PA.

стриєчний брат — д-р ЕРАСТ БУРАЧИНСЬКИЙ з дружиною ЗІРКОЮ і дітьми: РОКСОЛЯНОЮ, АРІЯДНОЮ ГОЛОВАТОЮ і ТАЇСОЮ СЕНЕЧКО з родинами
родина — БУРАЧИНСЬКИХ в Україні
тіточна сестра — ЛЮБА ДОЛЬНИЦЬКА-ОНУФЕРКО з мужем МАРКІЯНОМ і дітьми: МАРТОЮ, о. АНДРІЄМ і НІЛЕЮ з родинами
племінниця — ХРИСТИНА ПАЛІЇВ-ТУРЧЕНЮК з мужем БОГДАНОМ і родиною
і численні нащадки:
— о. АНДРІЯ і МАРІЇ з ГЛІБОВИЦЬКИХ НАВРОЦЬКИХ і
— о. ЙОСИФА і АНТОНІЇ з ПЕТРУШЕВИЧІВ ОХРИМОВИЧ
приятелі — НАТАЛКА і ІВАН ДАНИЛЕНКИ
опікунка — ВАЛЕНТИНА ГУМЕНЮК

Вічна їй пам'ять!

На бажання родини створено тривалий фонд ім. Лідії Бурачинської на допомогу студентам/кам народного мистецтва в Україні, при стипендійній акції СУА. Чеки виставляти на UNWLA, Inc. Scholarship Fund, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747.

З почуттям невимовного жалю ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 30 січня 1999 р. упокоїлася в Бозі на 95-му році свого трудолюбивого життя наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

МАРІЯ ШКІЛЬНИК

з дому САЛАМОН

нар. 18 вересня 1904 р. в Комарниках, пов. Турка, Україна, вдова по судді д-рові Михайлові Шкільникові в Перемишлянах, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Торонто в днях 1-2 лютого 1999 р. з церкви св. Володимира на цвинтар „York".

В глибокому смутку залишені:
син — д-р ВОЛОДИМИР ШКІЛЬНИК з дружиною НАДІЄЮ
доньки — МАРІЯ ЛЕЩИШИН з мужем ПЕТРОМ
— АННА ҐАЛУҐА з мужем ЛЮБОМИРОМ
— д-р АНАСТАЗІЯ ШКІЛЬНИК-КІНҐГАМ з мужем ДЖІМОМ
внуки — АНДРІЙ ЛЕЩИШИН з дружиною ЛАДОЮ
— ХРИСТЯ ҐАЛУҐА-ЛУПІЙЧУК з мужем АНДРІЄМ
— ЮРКО ҐАЛУҐА
— СЛАВКО ҐАЛУҐА з дружиною ДАНЕЮ
— МАРТА ҐАЛУҐА-SCHIFFER з мужем ФРАНКОМ
брати — РАФАЇЛ САЛАМОН з дружиною ВАСИЛИНОЮ і родиною в Польщі
— ВАСИЛЬ САЛАМОН
та ближча і дальша родина в США, Канаді, Україні і Польщі.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів на могилу покійної родина просить складати пожертви на Сиротинець при монастирі Студитів в Уневі. Чеки можна виставляти на: „St. Vladimir Ukrainian Catholic Church" з приміткою: „Studite Monastery-Uniw".

В 10-ту БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п.

о. митрата д-ра

ІСИДОРА НАГАЄВСЬКОГО

що з волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність 7 травня 1989 р. будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в таких церквах:

св. Андрея, Парма, Огайо;
св. Івана Хрестителя, Дітройт;
Непорочного Зачаття, Люрд, Франція.

В цей день просимо згадати покійного у своїх молитвах:

Дружина — ОЛЬГА з дітьми, внуками і правнуками

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього відійшла у вічність 19 січня 1999 р. на 93-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ і ПРАБАБУСЯ

бл. п.

АНАСТАСІЯ ЛЕБІДЬ

з дому ВАВРИЩУК

ПОХОРОН відбувся 23 січня 1999 р. з церкви Преображення Господнього в Кіченер, на цвинтарі св. Володимира в Оаквіл Онтаріо.

В глибокому смутку:
донька — ІРОЇДА з мужем ІВАНОМ ВИННИЦЬКИМ
внуки — ОКСАНА з мужем МИРОНОМ ЮСИПОВИЧЕМ
— РОМАН з дружиною МАРІЙКОЮ і
— МИХАЙЛО
правнуки — СОФІЙКА ЮСИПОВИЧ і РОСТЬО ВИННИЦЬКИЙ
родина в Америці, Англії та Україні.

З невимовним жалем ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що 6 січня 1999 Р.Б. на 76-му році життя з Волі Всевишнього несподівано відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ШВАҐЕР

бл. п.

д-р медицини

ОРЕСТ ЯХТОРОВИЧ

ПАРАСТАС: вівторок 12 січня 1999 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Музики в Чикаго, Іл.

Чин похорону: 13 січня о год. 10:30 ранку в українському католицькому соборі свв. Володимира і Ольги.

Похоронений на українському католицькому цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго, Іл.

У глибокому смутку:
дружина — РОМАНА
дочка — ЛАРИСА ІВАНЕЦЬ з чоловіком БОГДАНОМ
син — МАРКО з дружиною НАТАЛІЄЮ
стриєчні брати — МИХАЙЛО ЯХТОРОВИЧ
— РОМАН ЯХТОРОВИЧ з родиною
швагер — ІГОР МИСЬКО з родиною
свати — ЯРОСЛАВ та ІРИНА ІВАНЦІ
— ВОЛОДИМИР та ЮЛІЯ АНАСТАСИ
ближча та дальша родина в США, Канаді, Німеччині й Україні.

Нехай американська земля буде йому легкою.
Вічна йому пам'ять!

Просимо про молитви за душу покійного.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 7 ЛЮТОГО 1999 р.

Південний Бруклин, Н. Й. Річні загальні збори Братства св. о. Николая 293-го Відділу відбудуться о год. 12-ій полудне, зараз після другої Служби Божої в приміщенні місцевої церковної залі при 261 19-та вулиця. Проситься членів численно прибути та вирівняти залеглі вкладки. На порядку нарад: звіти Управи та вибір нової Управи на 1999 рік. Після зборів слідує товариська гутірка. Управа.

НЕДІЛЯ, 21 ЛЮТОГО 1999 р.

Лорейн, Огайо. В залі будинку Укр. Народного Дому о год. 3-ій по пол. відбудуться річні загальні збори двох об'єднань Відділів 233-го й 50-го. Проситься всіх членів обох Відділів прибути разом з родинами. Якщо на означений час на збори не прибуде вимагана статутом кількість членів, збори відбудуться 15 хвилин пізніше при будь-якій кількості. Після зборів відбудеться гутірка з перекускою. Степан Гончарик, голова, Мирослав Сілецький, секретар.

SUNDAY, 21 FEBRUARY 1999

Watervliet, N.Y. Yearly meeting of the St. Nicholas Brotherhood Society (BRATSTVO) and Branch 13 of the UNA will be held at the Ukrainian Club at 2:30 PM. Reception after the meeting. All members of BRATSTVO and members of Branch 13 of the UNA should attend. Guests are welcome.

• ПРАЦЯ •

Пошукуємо жінку до опіки дитини шкільного віку і до домашньої роботи. Праця включно з проживанням.

Тел.: (973) 283-0054

• РОЗШУКИ •

Розшукую дядька **КУЩА ФЕДІРА ДМИТРОВИЧА.** Хто знав би про нього або він сам прошу писати на адресу: Україна 348004, м. Луганськ-4, вул. Острая могила, дім 150, кв. 62, Кущ-Дибка Світлана Іванівна.

Тел.: 42-81-43